ΒΛΑΧΟΣ ΚΩΣΤΑΣ
ΣΠ. ΛΑΜΠΡΟΥ 60
453.33 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

PAYE
HELLAS
Κ.Δ.Α.
ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ
ΕΛΛΑΣ

ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ

Για την Πόλη, τον πολίτη, τον πολιτισμό

Μηνιαία Πολιτική Εφημερίδα * Εκδότης - Διευθυντής: Μιχάλης Βασιλειάδης

ΕΤΟΣ 4ο - ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 46 - ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1995 - Διευθ.: Ακροπόλεως 61 Καλλιθέα 176.75 Τηλ. 95.83.225 Fax: 95.10.787
Γραφείο Επικοινωνίας (Κατόπιν προσυνεννοήσεως): Εμμανουήλ Μπενάκη & Βαλτετσίου 52 - Πλατεία Εξαρχείων 106.81 Αθήνα Τηλ. 36.47.297

Σκέψεις μετά την Πατριαρχική Οδοιπορία στην Αιθιοπία

του Γεωργίου Τσέτση

Μ. Πρωτοπρεσβύτερου του Οικουμενικού Θρόνου

Ενώ είχαμε πάρει το παρακάτω κείμενο του Μ. Πρωτ. κ. Τσέτση για την μεγάλης πράγματι σημασίας επίσκεψη του Οικουμενικού μας Πατριάρχη στην Αβυσσηνία, είδαν το φως της δημοσιότητας τα διάφορα δημοσιεύματα που ήθελαν να έχουν προκύψει διαφορές μεταξύ Φαναρίου και Αρχιεπισκοπής Αμερικής. Το θέμα είναι σοβαρό και δεν σηκώνει ανεύθυνους και αιθαίρετους σχολιασμούς. Γι αυτό προτού εκφράσουμε τη γνώμη μας θα περιμένουμε να πληροφορηθούμε σωστά τις εξελίξεις. Προς το παρόν, και για την σωστή πληροφόρηση των αναγνωστών μας, παραθέτουμε στο τέλος του κειμένου, τη σύντομη μεν, αλλά σαφή και περιεκτική ανακοίνωση του Οικουμενικού Πατριαρχείου.

"Ε"

Η επίσημη επίσκεψη την οποία πραγματοποίησε πρόσφατα ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος στην Εκκλησία της Αιθιοπίας, ήταν κάτι περισσότερο από μια εθιμοτυπική ανταπόδοση της επισκέψεως του Αιθίοπος Πατριάρχου Αμπούνα Παύλου στο Φανάρι. Η Πατριαρχική αυτή παρουσία στη φιλόξενη αιθιοπική γη ήταν πρώτιστα εκδήλωση αδελφικής αλληλεγγύης και συμπαραστάσεως προς μια πανάρχαια και σεβάσμια μαρτυρική Εκκλησία, η οποία αφού δοκιμάστηκε σκληρά κατά την περίοδο του άθεου και αιμοσταγούς καθεστώτος Μεγκίστου, συνεχίζει να υποφέρει, τη φορά αυτή εξ αιτίας διαιρέσεων και σχισμάτων, που δημιουργούνται με έξωθεν παρεμβάσεις "αδελφών" Εκκλησιών, οι οποίες δεν σέβονται ούτε την αυτονομία της, ούτε και την κανονική εδαφική της ακεραιότητα. Η βαθύτερη αυτή σημασία της επισκέψεως του Οικουμενικού Πατριάρχου δεν διέφυγε ασφαλώς της προσοχής του πιστού αιθιοπικού λαού, ο οποίος του επεφύλαξε, κυρίως στην Αξώμη και την Αδδίς Αμπέμπα, εγκαρδιώτατες εκδηλώσεις σεβασμού και τιμής που, σύμφωνα με μαρτυρίες αυτοχθόνων, ήταν πρωτοφανείς στη σύγχρονη ιστορία της χώρας.

Πέρα όμως από τη συμπαράσταση προς μια δοκιμασθείσα αδελφή Εκκλησία, η επίσκεψη του Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως στην Αιθιοπία, κόμιζε και το εξής μήνυμα. Οτι ο Οικουμενικός Θρόνος, ταγμένος ανέκαθεν στη διακονία της Εκκλησίας του Χριστού, είναι αποφασισμένος να προωθήσει, με διάλογο και πειθώ, τις σχέσεις της Ορθοδοξίας με τον λοιπό χριστιανικό κόσμο, μέχρις ότου "καταντήσωμεν οι πάντες εις την ενότητα της πίστεως" (Εφ. 4,13). Και μέσα στο πλαίσιο αυτό, η Πατριαρχική παρουσία στην περήφανη χώρα των αιθιόπων, σήμαινε ότι η ένωση της Ορθοδόξου Εκκλησίας με τους Αρχαίους Ανατολικούς, είναι εφικτή και δεν αποτελεί ουτοπία. Μάλιστα δε η ένωσή της με την Εκκλησία Αιθιοπίας, η οποία όπως δήλωνε προ ετών δια του στόματος του νεομάρτυρος Πατριάρχου της Θεοφίλου, παραμένει πιστή στην Ορθόδοξο Κυριλλική διδασκαλία περί του Θεανθρώπου Κυρίου Ιησού Χριστού.

Δεν χωρεί αμφιβολία ότι με δεδομένη πλέον τη σύμπτωση Ορθοδόξων και Ανατολικών επί του χριστολογικού θέματος, όπως καταφάνηκε έπειτα από τις διμερείς θεολογικές συζητήσεις των τελευταίων ετών, έχει ήδη παραμερισθεί το ουσιωδέστερο θεολογικό κώλυμμα που είχε οδηγήσει στη διαίρεση της Εκκλησίας τον πέμπτο αιώνα. Εκείνο το οποίο απομένει, και που ευχήθηκε ο Οικουμενικός Πατριάρχης κατά την αιθιοπική του οδοιπορία, είναι όπως τα δύο μέρη εντείνουν τις προσπάθειές τους και βρουν εκατέρωθεν αποδεκτές λύσεις στα κανονικής και λειτουργικής υφής θέματα, ούτως ώστε επιτευχθεί το ταχύτερο η επιδιωκόμενη ένωσή τους γύρω από την αυτή Ευχαριστιακή Τράπεζα. Οι κοινές τους ρίζες και η σχεδόν ταυτόσημη εκκλη-

Συνέχεια στη σελ.3

ΤΟ ΓΕΓΟΝΟΣ

ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΗ ΕΝΩΣΗ

Παρά τις – άδικες - κατηγορίες της τουρκικής πλευράς, η Ελλάδα και μετά την υποτιθέμενη άσκηση αρνησικυρίας στο θέμα τελωνειακής ενώσεως Ε.Ο.Κ. - Τουρκίας (ή Ε.Ε. - Τουρκίας κατά το ορθότερο), συνέχισε να συμμετέχει στις διαπραγματεύσεις και μάλιστα με πνεύμα θετικό, αποδεικνύοντας έτσι ότι δεν διακατέχεται από στείρα αδιαλλαξία, αλλά προσπαθεί να προωθήσει λύσεις, οι οποίες, στο βαθμό που θα εκτονώσουν την κρίση που υπάρχει μεταξύ των δύο χωρών, θα αποδειχθούν ωφέλιμες τόσο για τον ελληνικό όσο και για τον τουρκικό λαό.

Την θέση του κ. Κρανιδιώτη, που απόδειξε ότι ήξερε να σταθεί με αξιοπρέπεια και να διαπραγματευθεί σε χαμηλούς μεν τόνους αλλά σωστά, πήρε ο επίσης ήρεμος και σώφρων κ. Γ.Α. Μαγκάκης. Εαν μείνει πιστός στη "φόρμουλα" Κρανιδιώτη - Ζυπέ, η Αθήνα δεν έχει τίποτε να φοβηθεί. Πρέπει κάποτε, επιτέλους, να αξιοποιηθούν κάποιες από τις ευκαιρίες, έστω και εάν θα γίνουν οι αναπόφευκτες θυσίες, για να μην κλαίμε αργότερα για μια άλλη χαμένη ευκαιρία. ("Κάθε πέρσι και καλύτερα" ως γνωστόν.)

Ο φόβος για πολιτικό κόστος, ας μην παραμερίσει το εθνικό συμφέρον. Στην τουρκική πλευρά, υπάρχουν επίσης οι ρεαλιστές, που βλέπουν την αιμορραγία που προκαλεί το κυπριακό πρόβλημα, τόσο στην οικονομία όσο και στην αξιοπιστία της χώρας τους.

Είναι γνωστόν ότι στη διπλωματία ακόμη και η ύπαρξη ή μη ενός άρθρου (ο, η, το) μπορεί να παίξει κάποιο ρόλο καθοριστικό. (Π.χ. Περίπτωση απόφασης 242 του Ο.Η.Ε. για τη Μέση Ανατολή). Γι αυτό χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή, κυρίως οι ημερομηνίες να είναι σαφείς.

Φυσικά, όλα αυτά, υπό την αυστηρή προϋπόθεση, ότι το όποιο σχέδιο συμφωνίας θα μελετηθεί καλά από τους αρμόδιους διπλωμάτες μας και οι πολιτικοί δεν θα μπλέξουν τα μικροκομματικά τους συμφέροντα με τα συμφέροντα του έθνους.

Ας μην ξεχνούμε, πως στην Τουρκία, τόσο η εξωτερική όσο και η αμυντική πολιτική, βρίσκονται στο απυρόβλητο.

Μ.Β.

ΛΑΚΩΝΙΚΑ...

✍ **Πλησιάζει η ώρα της εκλογής νέου Προέδρου Δημοκρατίας και η "προεδρολογία" καλά κρατεί. Τα κόμματα που αντιπροσωπεύονται στη σημερινή Βουλή των Ελλήνων, τα μόνα αρμόδια να υποδείξουν υποψηφίους, αξιολογούν την κατάσταση με κριτήρια τακτικής και μόνο για την προσωπικότητα αυτού που θα προτείνουν δεν νοιάζονται. Το μόνο τους ενδιαφέρον, εντοπίζεται στο πως θα εξυπηρετηθούν καλύτερα τα κομματικά τους συμφέροντα.**

Το θέμα, που άλλωστε εξαντλείται από τον καθημερινό τύπο και τις τηλεοράσεις, δεν είναι από αυτά που έχουν άμεση σχέση με τους στόχους και σκοπούς της "Ε". Ομως ο γράφων δεν θα κρύψει πως θα ένιωθε πράγματι εθνικά υπερήφανος, δεδομένης μάλιστα και της έλλειψης ουσιαστικών αρμοδιοτήτων από τον ανώτατο άρχοντα, εάν διάβαζε στον τύπο του εξωτερικού είδηση όπως η παρακάτω:

«Ιδιαίτερη τιμή αποτελεί για τη χώρα μας η παρουσία εδώ του Προέδρου της Δημοκρατίας της Ελλάδας. Ως γνωστόν, ο εξοχώτατος κ. Πρόεδρος δεν βρίσκεται στην πόλη μας με επίσημη αποστολή, αλλά για να διευθύνει τη συναυλία στην οποία θα παιχθούν έργα του ιδίου. Οι θέσεις στο Μέγαρο Μουσικής της πόλεώς μας, έχουν προ πολλού εξαντληθεί.»

Τότε μάλιστα! Θα έλεγα ανεπιφύλακτα: «Τη Ρωμιοσύνη μην την κλαις...»

✍ Εμφύλιος δικαστικών - βουλευτών. Οι πρώτοι, βασιζόμενοι σε υπάρχουσα διάταξη, ζήτησαν να έχουν την ίδια φορολογική αντιμετώπιση με τους δευτέρους. Και τότε ξέσπασε η θύελλα. Μα εάν δεν είναι για να εφαρμόζουν τους νόμους οι δικαστικοί γιατί είναι. Η λύση είναι απλή και δεν χρειάζεται να απαιτούμε από τους δικαστές και τους εισαγγελείς μας να αγνοούν τις κείμενες διατάξεις του νόμου. Παίρνουν μια απλή απόφαση οι πατέρες του έθνους μας και καταργούν τα "προνόμοια". Και τα δικά τους, και των άλλων.

✍ *Οπως θα διαβάσει ο αναγνώστης σε εσωτερικές σελίδες, η **"Εστία Κωνσταντινουπόλεως"** η οποία είναι και ο μοναδικός φορέας που διοικεί το Γηροκομείο μας, το Γηροκομείο Κωνσταντινουπολιτών, ετοιμάζεται για τη Γενική του Συνέλευση. Κατά τη διάρκειά της, θα εκλεγεί και το νέο Διοικητικό Συμβούλιο.*

*Επειδή υπάρχουν κάποιοι που δεν παύουν να ρίχνουν λάσπη και να συκοφαντούν τα μέλη της σημερινής διοίκησης, παίζοντας ταυτοχρόνως επικίνδυνα τόσο με τις τύχες των γερόντων που φιλοξενούνται στο ίδρυμα, όσο και με την τιμή και την υπόληψη διοικούντων και εργαζομένων, είναι ανάγκη, όλα τα μέλη της **"Εστίας"** να δώσουν το "παρών" και να θέσουν τις όποιες ερωτήσεις δημιουργεί η απαράδεκτη αυτή κατάσταση, ώστε να μιλήσουν τα στοιχεία και να λάμψει η Αλήθεια. Κυρίως, κατά τη γνώμη μας, είναι απαραίτητη η παρουσία του κ. Παύλου Σαμαρά, τον οποίο αν και μηνυτής μας, δεν διστάσαμε να αποκαλέσουμε "θύμα" στο δικαστήριο και ας απέβη αυτό εις βάρος μας. Οσοι πάντως δεν τολμήσουν να έλθουν για να πληροφορηθούν ας μην τολμήσουν μετά να ρίξουν τη λάσπη τους μακρόθεν και εκ του ασφαλούς.*

✍ **Οι δύο πρόεδροι των αθλητικών μας συλλόγων, του Α.Σ. Πέρα και του Α.Ο. Ταταύλα δηλαδή, σε αρκετές περιπτώσεις θεώρησαν απαραίτητο να αναφερθούν στη δύσκολη οικονομική κατάσταση που αντιμετωπίζουν και να τονίσουν τη μεγάλη σημασία που έχει για το μέλλον των σωματείων τους η αποπεράτωση του κλειστού γυμναστηρίου στο «Βυζαντινό Κέντρο».**

Πράγματι, εάν τα δύο αυτά σωματεία, δεν μεταφερθούν σύντομα στο φυσικό τους χώρο, όπου και θα δημιουργηθούν εκ των πραγμάτων οι συνθήκες του μετασχηματισμού των δύο σε ένα, το μέλλον τους φαίνεται σκοτεινό. Η έλλειψη πόρων από τη μια και η λειψανδρία από την άλλη θα τα τσακίσει.

Οι δυνατότητες της αποπεράτωσης του "κλειστού", σήμερα προβάλλουν πιο κοντά από κάθε άλλη φορά. Οσοι κατά καιρούς "έταξαν" είναι ώρα να υλοποιήσουν. Αν, για οποιονδήποτε λόγο, πικράθηκαν, είναι ώρα, για το καλό όλων μας, να δώσουν "τόπο στην οργή". Και κυρίως ας αφήσουμε τα παραμύθια των κρατικών επιχορηγήσεων και του "πακέτου Ντελόρ". Στο κάτω - κάτω, η Ρωμιοσύνη της Πόλης δεν είναι συνηθισμένη σε τέτοια.

✍ **Κάποια σωματεία μας, που θέλουν φαίνεται να παρουσιάζονται πιο σημαντικά από κάποια άλλα, όταν μιλούν γι αυτά τα δεύτερα, τα αποκαλούν, αγενέστατα κατά τη γνώμη μας, "μικρά". Ενα από αυτά τα "μικρά" λοιπόν, η Αδελφότητα Μεγαρεμιωτών "Ο Ταξιάρχης", έκοψε προχθές την πίττα του παρουσία 700 (επτακοσίων) παρακαλώ μελών και φίλων. Τί έχουν, αλήθεια, να πουν γι αυτά κάποιοι "μεγάλοι" που δια της βίας συγκεντρώνουν τα 35 - 40 άτομα στις γενικές τους συνελεύσεις; (Σαράντα μαζί με τα μέλη του Δ.Σ. δηλαδή.)**

Σημ. Λόγω πληθώρας ύλης, έμειναν έξω θέματα τα οποία θα τα παρουσιάσουμε στο επόμενο φύλλο. Συγγνώμη.

Στήλη επικοινωνίας και έκφρασης για σας τους φίλους και αναγνώστες μας. Περιμένουμε τα γράμματά σας, που θα εκφράζουν τα προβλήματά μα και τις θέσεις σας στα γενικότερα θέματα που μας αφορούν. Δημοσιεύουμε όσα, πλέον των συγχαρητηρίων, περιέχουν και κάποιο σχόλιο ή μήνυμα, πιστεύοντες ότι δε θα μας παρεξηγήσουν οι υπόλοιποι φίλοι. Προσοχή μόνο στον τρόπο έκφρασης. Πέραν του νόμου της Πολιτείας, μας δεσμεύουν και τα Κων/πολίτικα ήθη και έθιμά μας.

Αξιότιμε κ. Μιχ. Βασιλειάδη,

Σας εύχομαι καλό χειμώνα, υγεία και σε όλον τον κόσμο ειρήνη, αγάπη και ομόνοια.

Πριν από αρκετούς μήνες είχε κυκλοφορήσει εδώ στην Μακεδονία μας ένα φυλλάδιο προσφορά της εφημερίδας "Θεσσαλονίκη" αφιέρωμα για την Κων/πολη. Οι εικόνες παρουσίαζαν τον Οικουμενικό μας Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίο, την Αγία Σοφία, την Αγία Τριάδα, το Ζάππειο, την τελετή των εκατό χρόνων του Ζωγραφείου και άλλες αναμνήσεις της Πόλης.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα και εγώ να σας γράψω με απλά λόγια για την Αγία Τριάδα. Η εκκλησία κτίστηκε το 1880. Στον αυλόγυρό της, μπαίνοντας αριστερά, το 1908 κτίστηκε το Εθνικόν Οικονομικόν Συσσίτιον εις μνήμην Παντιά Ευγενίδη. Ηταν κι αυτό ένα φιλανθρωπικό ίδρυμα που πήγαινε ο κόσμος προπάντων η εργατιά κι έτρωγαν φαγητό με λίγα λεφτά για πολλά χρόνια. Μετά όμως έπαψε να λειτουργεί. Γύρω στα 1936-37, οι τότε επίτροποι της Αγίας Τριάδας με τους αείμνηστους Ιεροδιάκονο Πολύευκτο Φινφίνη, τον πρόεδρο Νικόλαο Τσαγγόπουλο, τους Νικόλαο Πιστώφ, Σταυρίδη, Αφεντούλη, Χιωτάκη και άλλους, αποφάσισαν ν' ανοίξουν το συσσίτιο, αυτήν την φορά όμως για τα φτωχά και ορφανά παιδιά της Κοινότητας του Πέρα. Πάνω από 350 παιδιά έτρωγαν κάθε μέρα από τα γύρω σχολεία, και το καθημερινό συσσίτιο έπρεπε να γίνεται σε τρεις βάρδιες.

Μια Κυριακή ο αείμνηστος, τότε Μητροπολίτης Σάρδεων Γερμανός, μετά την λειτουργία στο κήρυγμά του, είπε για την απόφαση της επαναλειτουργίας του συσσιτίου και ζήτησε την συμπαράσταση όλων των ενοριτών. Με μεγάλη προθυμία άρχισαν όλοι να προσφέρουν τον οβολόν τους και είχαν γίνει πάρα πολλοί οι συνδρομητές. Μετά το τέλος της λειτουργίας θυμάμαι πολλές κυρίες και δεσποινίδες που μαζεύτηκαν στον αυλόγυρο κάτω από τον μεγάλο πλάτανο. Οταν βγήκαν οι επίτροποι και ο διάκος, όλες με προθυμία είπαν ότι θέλουν να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στο συσσίτιο. Οι πρώτες κοσμήτριες ήταν οι κυρίες: Τριανταφυλλίδου, Γάλια, Ιωάννα, Λεοντίδου, Συγκολίτου, η μητέρα μου, δύο ανηψιές του επιτρόπου Αφεντούλη, οι δεσποινίδες Αμασλίδου, Παστελά, Δάμσα, Δροσινού, Κρητικού, και αργότερα οι κυρίες Λιάτσου, Κύρκου, Αντζιοπούλου και πολλές άλλες. Πήγαιναν δε κάθε μήνα σε σπίτια και καταστήματα για να εισπράξουν τις συνδρομές. Πολλοί από τους ενορίτες πήγαιναν στο γραφείο της εκκλησίας και έδιναν την συνδρομή τους στον αείμνηστο κ. Αριστοκλή, που καθόνταν σ' εκείνο το γραφείο που ήταν μέσα στο επιτροπικό και εξυπηρετούσε όλον τον κόσμο. Εκεί πήγαιναν κι οι άποροι με τα βιβλιάριά τους κάθε μήνα κι έπαιρναν το επίδομά τους.

Οταν άρχισε να λειτουργεί το συσσίτιο ήταν καλοκαίρι. Οταν ήλθαν τα Χριστούγεννα έκαναν σε όλα τα παιδιά ποδιές για το σχολείο, παπούτσια και από ένα δέμα με τρόφιμα και γλυκά. Οι προσφορές του κόσμου ήταν μεγάλες.

Στις γιορτές γίνονταν ωραίες τελετές, πολλά παιδάκια έλεγαν ποιήματα και ο κόσμος τα παρακολουθούσε με μεγάλη χαρά. Ενα ωραίο ποίημα έλεγε ο αείμνηστος πρόεδρος Ν. Τσαγγόπουλος πάντα με το γέλιο και την αγάπη του για μικρούς και μεγάλους. Αυτό το ποίημα έλεγε ότι ο ίδιος το είχε απαγγείλει σε μια χοροεσπερίδα που είχε γίνει για φτωχά και ορφανά την εποχή εκείνη. Το είχα ακούσει πολλές φορές, το έλεγε πάντα στις γιορτές και στις τελετές του συσσιτίου και το είχα μάθει και σας το γράφω:

Οταν οι πρώτοι μας γονείς/ πέσανε σε αμαρτία/

και του θανάτου μας αυτή/ υπήρξε η αιτία,/

οργίστηκε ο Πλάστης μας/ από τον θρόνο επάνω/

και πρόσταξε τον άγγελο/ να τους πετάξει κάτω,/

απ' τον Παράδεισο αυτό/ όπου τους είχε δώσει,/

εις το εξής με βάσανα/ και αναστεναγμούς να ζώσει./

Μα σαν τους είδε βγαίνοντας/ χλωμούς και λυπημένους/

τα μάτια κάτω προς τη γη/ σχεδόν αποθαμένους,/

τους ελυπήθη έξαφνα/ και είπε: Γυρίστε πίσω,/

για τελευταίο δώρο μου/ κάτι θα σας χαρίσω./

Δάκρυα, Ελπίδα, Προσευχή,/ πάρτε αυτά τα τρία/

να τ' άχετε παρηγοριά/ εις την φρικτή εξορία./

Και από τότε του Θεού/ αυτά τα τρία λόγια/

μας μένουνε παρηγοριά/ σε δυστυχίας ώρα./

Κι εμείς που τα κακόμοιρα/ επήραμε τα δύο/

επήραμε την Προσευχή/ και το πικρό το κλάμμα/

γιατί όταν κλαίει η καρδιά/ προσεύχεται συνάμα,/

Χορεύετε, χορεύετε/ απόψε κι ευθυμείτε/

χορεύετε αμέριμνοι/ αι ώραι απαιτούνε/

και τα φτωχά και ορφανά/ για σας παρακαλούνε.

Από τον καιρό που λειτούργησε αυτό το συσσίτιο πέρασαν πολλά χρόνια. Ο Ρωμιός όμως είναι πάντα πρόθυμος στο κάλεσμα κάθε φιλανθρωπικού ιδρύματος. Οι ρίζες της Ρωμιοσύνης είναι τόσο πολύ βαθειές που δεν θα μπορέσει κανείς εύκολα να τις ξεριζώσει, όσα χρόνια κι αν περάσουν. Πάντα θα φυτρώνει κάπου ένα λουλουδάκι.

Τα θερμά μου συγχαρητήρια στις 10 κοσμήτριες που σήμερα εκεί στην Πόλη προσφέρουν τις υπηρεσίες τους σε αυτό το συσσίτιο, για τα εξήντα Ρωμιόπουλα που βρίσκουν ένα ζεστό φαΐ. Οπως γράφει και το απόκομμα της εφημερίδας που κάποια κυρία μου είχε δώσει να το διαβάσω. Πήγα λοιπόν και της το ζήτησα και σας στέλνω μερικές φωτοτυπίες.

Αυτή η εικόνα μου θύμισε εκείνην την ωραία εποχή, όταν άρχισε να λειτουργεί το συσσίτιο. Ημουν κι εγώ μία από τις δίδες που πρόσφεραν τις υπηρεσίες τους. Συγκινήθηκα πολύ βλέποντας αυτά τα μικρά Ρωμιόπουλα της Πόλης με τις μπλε ποδιές και τα άσπρα γιακαδάκια που δυστυχώς εμείς εδώ τα καταργήσαμε. Είναι πραγματικά Ελληνόπουλα. Ισως κάποια μέρα να τα φιλοξενήσει κι αυτά η Ελλάδα.

Με αγάπη και εκτίμηση
Βασιλική Α. Φωκαέως.

Σημ.: Με όλη την εκτίμηση που σας έχω, θα ήθελα να κάνω ένα μικρό σχόλιο. Συγχαίρω αυτούς τους δημοσιογράφους που δημοσίευσαν όλα όσα είδαν στην ωραία Κων/πολη, για να μαθαίνουν και εδώ οι Ελλαδίτες τους ανεκτίμητους θησαυρούς της Πόλης. Ενα πράγμα όμως μου έκανε εντύπωση, το ότι ρώτησαν αυτούς τους μικρούς μαθητάς, αν ξέρουν για τον μαρμαρωμένο βασιλιά. Μα είναι δυνατόν να ξέρουν αυτά τα παιδιά από Ελληνική ιστορία σε αυτό το καθεστώς που ζουν εκεί; Και αν ακόμη ήξεραν, θα τολμούσαν να το πουν; Αν ερχόταν κάποιος δημοσιογράφος στη δική μου εποχή, πριν 55 χρόνια, και μου έκανε αυτήν την ερώτηση θα του απαντούσα. Διότι τότε μαθαίναμε Ελληνική ιστορία και αρχαία Ελληνικά...

◆

Αγαπητέ κ. Βασιλειάδη,

Τα μέλη του Δ.Σ. της Εταιρείας μας και εγώ προσωπικά θα θέλαμε να σας ενημερώσουμε ότι στις 22 Δεκεμβρίου 1994 έλαβε χώρα στο επί της οδού Κηφισίας 6 ιατρείο της Προέδρου, η κλήρωση για τη διάθεση των καθαρών εσόδων από την Καλλιτεχνική Φιλανθρωπική Εκδήλωση που έγινε στις 21.11.1994 στο Μέγαρο Μουσικής με τον κ. Δημήτρη Σγούρο, σε άπορες γυναίκες με καρκίνο του μαστού.

Τα καθαρά έσοδα από την εκδήλωση αυτή, αφού δηλαδή αφαιρεθούν από τις εισπράξεις τα έξοδα του Μεγάρου Μουσικής και η αμοιβή του κ. Δημ. Σγούρου η οποία φθάνει τα 3 εκατομμύρια δρχ. ανέρχονται στο ποσό των 2.295.000 δρχ.. Αλλες 814.000 δρχ. προέρχονται από προσφορά του τηλεπαιχνιδιού του ΑΝΤ1 "Ο καλύτερος κερδίζει"

Στην κλήρωση έλαβαν μέρος συνολικά 48 γυναίκες και από αυτές κληρώθηκαν 31 και πήραν, η κάθε μία, από 100.000 (εκατό χιλιάδες) δραχμές.

Σας ευχαριστούμε θερμά για την συνεργασία σας.

Με τιμή
Λυδία Ιωαννίδου - Μουζάκα
Πρόεδρος Ελλ. Εταιρείας Μαστολογίας.

◆

Αγαπητέ Μιχάλη,

Με πολλή συγκίνηση, στο προηγούμενο φύλλο της "Ε", ο αναγνώστης της εφημερίδας σας κ. Λευθέρης Μιζαντζίογλου μας θυμίζει μέρος από την έξοχη πνευματική και κοινωνική δράση ενός εμπνευσμένου κληρικού, του αξέχαστου Νικόλαου Κουτρουμπή.

Υπήρξε και δικός μου αγαπημένος Δάσκαλος, και όχι μόνο. Θυμάμαι ακριβώς τα λόγια του, νεοδιορισμένος τότε καθηγητής στην Πόλη, όταν συναντηθήκαμε.

"Εκανα μεγάλες χαρές για σένα Κώστα. Εγώ γέρασα. Ν' αφήσω τα βιβλία μου σε καλά χέρια". Και γέμισε με πολύτιμους θησαυρούς τη βιβλιοθήκη μου και μένα με δάκρυα ευγνωμοσύνης.

Από την Ιμβρο (1.2.1969), όταν του έστειλα τον πρωτόλειο καρπό μου "Θέογνις", στον πρόλογο του οποίου ανέφερα: Αν τώρα η "αμαθία" έφερε το θράσος, ας μη γίνει αργότερα ο "λογισμός" να φέρει "τον όκνον", μου έγραψε:

«Μη ξεύροντας ποιος είναι ο "ήρωάς" σου έτρεξα στα βιβλία, τις εγκυκλοπαίδειες - στάθηκες εσύ η αφορμή να μάθω από πού βαστά η σκούφια του. Υστερα τον πήρα στο χέρι. Είναι αμίμητος στον επιγραμματισμό του. Μα και συ, που τον έκαμες Ρωμιό... από Ελληνα. Μακάρι, όσοι μπορούν, να μη το ρίχνουν στις αναβαλλόμενες αναβολές γιατί

"γοργά καινούργια φύτρα απ' άντρες
παίρνουν τη θέση μας..."

Αυτό γίνεται ανάμεσα σε σένα και τους άλλους, τους παλαιοτέρους σου. Εσύ εργάζου έτσι και σ' όσους δεν αρέσει ας πάρουν συντροφιά τον "όκνον" και ας κάτσουν στη ράφη, αντάμα με τις σοφές γεροντοκόρες. Θα βρουν το Μολλιέρο τους, που θα τις εξυμνήσει..."

Είχα πια επιστρέψει στην Ελλάδα, όταν αγγέλθηκε ο θάνατός του. Μια μικρή νεκρολογία μου βρίσκεται γραμμένη στο Δελτίο του Νέου Κύκλου Κωνσταντινουπολιτών, τ.73ο, Δεκέμβριος 1972. Αν νομίζετε, για τη μνήμη του ανδρός, πως και σήμερα αξίζει να διαβαστεί, το αφήνω στην κρίση σας.

Εκκλησιαστικά Πένθη

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΟΥΤΡΟΥΜΠΗΣ

«Το μεν γαρ τελευτήσαι πάντων η πεπρωμένη κατάκρινε, το δε καλώς αποθανείν, ίδιον τοις σπουδαίοις η φύσις απένειμεν.»

Ισοκράτης

Ετσι Διδάσκαλε. Σε μια νύχτα πέρασες στην αθανασία! Κι' εμείς, οι παλιοί μαθητές σου, που δε σε ξεχνούμε, στεκόμαστε προσοχή, με συντριβή, στη μνήμη σου κι' η πέννα τρέμει γράφοντάς σου τον "εξόδιον ύμνον".

Αλλοι θα βρουν να εξυμνήσουν τις αρετές σου ως Ιεράρχη. Το Διδάσκαλο θυμούμαστε εμείς.

Μας ήρθες για πρώτη φορά στην τάξη, παπάς τότε, να μας διδάξεις όχι μόνο το μάθημα του κλάδου σου, μα και τα Ελληνικά. Του χεριού μας σε νομίσαμε. Είχαμε έπαρση για τον εαυτό μας.

Μα σαν κάθησες στην έδρα κι' η φωνή σου ξεχύθηκε ζεστή, δεν άργησες να μας καταχτήσεις.

Ποτέ δε σε θυμόμαστε έξαλλο. Πειθαρχημένος απόλυτα επιβαλόσουν. Αλήθεια, οι άνθρωποι με την ειρηνεμένη συνείδηση έχουν πάντα ωραίο πρόσωπο.

Κι' οταν τις ευτυχισμένες σου ώρες -κι' ήταν αυτές πολλές- χάιδευες τα γένια σου κι' άνοιγες, σκάλα του Ιακώβ, την ψυχή σου - θέλω να πω δίδασκες- κρεμόμασταν απ' τα χείλη σου.

Δεν ήταν μόνο που καταλάγιαζες τα ερωτηματικά μέσα μας με τη "Χριστιανική Ηθική" σου. Σου ανήκει ξέχωρη τιμή, πυρφόρε ρασοφόρε, που νέες δίψες άνοιγες μέσα μας, μιλώντας μας κρυφά και φανερά για την Ελλάδα -ποιός θα το ξεχάσει ποτέ αυτό;- στην Πόλη, που πάντοτε πολλούς "έσκιαζε φοβέρα και πλάκωνε σκλαβιά".

Το "Γέρο-Στάθη" σου θυμόμαστε, τη ζωντανή σου μνήμη κι' εγρήγορση που κάθε τόσο ζωντάνευε "της Ρωμιοσύνης τα είδωλα και της παλληκαριάς".

"Πρόφρων, αγαυός και δίκαιος"· πόσες φορές έκανε κατοχή όχι μόνο στ' αφτιά μας, σαν ηχερό κουδούνι, η φωνή σου:

- Πώς σκέπτεσαι, Γιώργο, το μέλλον σου;

- Πώς θ' αξιοποιήσεις, Σπύρο, τον καιρό σου;

- Εσένα, Γιάννη, πόσες μέρες σού 'μειναν για τις εξετάσεις;

Την αγάπη για το βιβλίο εσύ μας την έδωσες, το Λουκιανό εσύ μας τον εξωντάνεψες.

Στη μεγάλη σου ώρα, όταν η Εκκλησία άμειψε την πορεία σου, έριξες μια ματιά γύρω σου, είδες παλιούς σου συνταξιώτες, παλιούς μαθητές σου που ήρθαν να μοιραστούν τη χαρά μαζί σου κι' η Μεγάλη του Γένους Σχολή - αητός με τα φτερά απλωμένα- άστραψε μέσα σου. "Βαρείαν θα αισθάνωμαι την σκιάν της και εις το υπόλοιπον του βίου μου".

Μέλι βραχύς ο βίος, Διδάσκαλε.

Τώρα που η σιωπή σε τύλιξε σα σουδάριο, λέω πως δε χάθηκες, αφού το "μεμνήσθαι την χάριν" καίει μέσα μας κι' αφού:

Τότε πεθαίνουν οι νεκροί, όταν τους λησμονούνε!

ΚΩΣΤΑΣ Γ. ΤΣΙΛΙΜΑΝΤΟΣ

◆

Φίλτατέ μου κ. Βασιλειάδη,

Με την ευκαιρία του νέου έτους σας εύχομαι υγεία και κάθε καλό και κάθε πρόοδο στην αγαπητή μας «Ε».

Εσωκλείω το φύλλο της ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗΣ της 10ης Ιανουαρίου μ' ένα προσωπικό μου απομνημόνευμα του αεί-
μνηστου Θεόδωρου Χ
ντωνιάδη, μια ε
φυσιογνωμία, από
τελευταίες, της Ρω
Αντιγόνης, που μας
χρόνους μόλις μ
1995. Δέχθηκα πολλές
ναίσεις αρχιερέων και
της Αντιγόνης να "δημ
το κείμενο κάπου αλλ
να μη χαθεί".

Λοιπόν, αγαπητέ μου
σας στρέφομαι... Εάν
"απόδημος" Αντιγον
"φιλαντιγονιώτης" (
Μήλας) έχει φωτογρ
μακαρίτη μπάρμπα - Θ
ρου, θα μπορούσε να
μικρή απότιση φόρου
ένα πολύ προσφιλή Ρω

Με φιλικά αισθήμ
μανδρίτης του Οικ
Θρόνου

Ησαΐας Σιμον

✓ Επιθυμία εξετ
Το αποτέλεσμα στη
16. Φωτογραφία
ότι υπήρχε ήταν
και ο κ. Μήλας π
να μη την χρησιμοπ

ΘΕΑΤΡΟ

Μπερνάρ-Μαρί Κολτές: Ρομπέρτο Ζούκκο

Ηρθε από τη Γαλλία. Και μάλιστα μετά θάνατον. Μέ
Πάτρας, όπου πρωτοπαρουσιάστηκε με τη "Δυτική αποθ
από τη Μάγια Λυμπεροπούλου. Στην Αθήνα πρωτοεμφ
στηκε στο Φούρνο: "Η νύχτα μόλις πριν από τα δάση".
διάστημα της σύντομης ζωής του, που τελείωσε το 1989
41 χρόνια του μ' έναν τρόπο τραγικό, το αίηντς, πρόφτα
αφήσει ένα πλούσιο έργο που τον τοποθετεί σε περίοπτη θ
μέσα στο πάνθεον των συγχρόνων του και φαίνεται, πως
έντονη παρουσία του ήρθε να ταράξει τα νερά του ευρ
παϊκού θεάτρου. Υστερα, αυτοί που ορίζουν τα στεγανά
κολλάν τις ετικέττες, τον κατατάξανε στους "καταραμένο
και τον συσχέτισαν με τον Ζαν Ζενέ, δίνοντας στον Κολτές
καθοριστικό του στίγμα. Μια συνηθισμένη απλουστευτ
μέθοδος σηματοδότησης, που όσο κι αν πολλές φορές
καλύπτει απόλυτα, εφαρμόζεται δίκην πυξίδας για προσα
τολισμό.

Μες από το απύθμενο πηγάδι του υπόκοσμου κι αυτών
δεν έχουν στο φως του ήλιου μοίρα, αντλεί ο Κολτές το υλι
του στήν παράσταση του θεάτρου Σημείο. Η δράση εκτυλίσ
ται αρχικά στις παρυφές του παραδεκτού κόσμου, στις φ
κές. Από όπου ο Ρομπέρτο Ζούκκο δραπετεύει. Ατμόσφ
σκοτεινή, απειλητική, φορτωμένη αόρατους κινδύνους
δράση συνεχίζεται σε μιαν άλλη εσχατιά του κόσμου, ό
τον λόγο έχουν οι ναρκομανείς, οι νταβατζήδες, οι τραβε
οι πόρνες - και το έγκλημα. Εκεί στο ημίφως της σκηνής
απλώνεται κι έξω από τα συμβατικά της όρια και ζώνει θ
ρείς από παντού τον θεατή, κυκλοφορούν τ' απόκοσμα
σματα της νύχτας. Σωπαίνουν, δέρνουν, ξεφωνίζουν, κλ
προκαλούν, προδώνουν, πουλιούνται και πουλάνε - σκο
νουν και σκοτώνονται. Μέσα σ' αυτό το κλίμα ο θεατής
προφταίνει να εκπλαγεί, να εξεγερθεί: είναι συνταρακτι
θέα αυτού του μονόδρομου δίχως επιστροφή, που ξεσκεπ
μπροστά στα μάτια του όλη την τραγικότητα των πρ
Οπου δυσκολεύεται κανείς να κάνει διάκριση ανάμεσα
θύματα και θύτες. Κι ο θεατής αφήνεται στον αποσπασματ
και κάποτε παραληρηματικό, αγχώδη λόγο του Κολτές,
πολλές φορές εκτυλίσσεται σε μονόλογους. Κι άλλοτε πάλ
λόγια λειτουργούν σαν χώρος και υπάρχουν. Γίνονται
πλέγμα από ανώνυμες διασταυρούμενες, αιρούμενες ομ
ένα πέπλο που περικλείει όλην αυτήν την πλέμπα, στο
θώριο ενός κόσμου που αδιάφορος κι ακάθεκτος συνεχ
την πορεία του και του οποίου κι ο ίδιος ο θεατής τυγχ
αμέτοχος, αν όχι ανύποπτος, συνοδοιπόρος.

Ενα έργο εξέγερσης και άρνησης, στην πιο σκοτεινή
της, καθώς ο ήρωας αντιδρά με το έγκλημα. Πρώτα
φόνο του πατέρα, της μητέρας, για τους οποίους εκτί
ποινή του, και κατόπι του αστυνομικού και του παιδιού
έννομης τάξης και του μέλλοντος.

Το ότι ο βαρυποινίτης Ρομπέρτο Ζούκκο - με τον
Καραθάνο στον ομώνυμο ρόλο - ξαναμπαίνει στη φυλακ
να ξαναδραπετεύσει με τον τρόπο που του έχει γίν
συνήθεια, δεν αλλάζει τίποτα σ' όλο αυτό το τοπίο της
γνωσης, όπου η κάθειρξη δεν είναι παρά μια ανάξια
παραλλαγή του τρόπου ζωής.

Μια άριστα συντονισμένη θεατρική ομάδα κινείται
στη σκηνή, που κυκλοφορεί θα 'λεγε κανείς υποδόρια
ντας ολοένα και πιο βαθιά στην αισθαντικότητα του θεατ
να τον συγκλονίσει.

Τελικά ο Κολτές λέει "κοιτάξτε". Κι ύστερα φεύγει.
θεατής κοιτάει. Και ξεχνάει.

Νομίζω ότι οφείλω εδώ να κάνω ιδιαίτερη μνεία του
κι απέριττου σκηνικού, που εκτός από τη λειτουργικ
του, προσδίδει στο έργο εκείνη την κοφτερή αίσθησ
γυμνού και του αμετάκλητου.

Αλκμήνη Διαμαντοπο

Σκέψεις μετά την Πατριαρχική Οδοιπορία στην Αιθιοπία

του Γεωργίου Τσέτση

Μ. Πρωτ. του Οικουμενικού Θρόνου

νέχεια από την 1η
ολογική δομή τους, αποτε-
ούν αναμφισβήτητα εχέγ-
ο για την επίτευξη του
θουμένου και την εκπλή-
ση της βουλής του Κυρίου
α πάντες εν ώσι" (Ιο.
21).

* * *

Το χρονικό της επίσκεψης
υ Οικουμενικού Πατριάρχη
ην Εκκλησία της Αιθιοπίας
ει ως εξής:

Ο Οικουμενικός Πατριάρ-
ης Βαρθολομαίος, ανταπο-
δόντας την προς την
κκλησία Κωνσταντινουπό-
ως επίσκεψη του Πατριάρ-
ου Αιθιοπίας Παύλου τον
εκέμβριο του 1993, επισκέ-
θηκε επίσημα την Εκκλησία
ης Αιθιοπίας, από 11 έως 21
νουαρίου 1995. Επρόκειτο
α την πρώτη στην ιστορία
πίσκεψη Οικουμενικού
ατριάρχου στην πανάρχαια
υτή Εκκλησία της Αφρικα-
κής ηπείρου. Στην αποδη-
α αυτήν, τον Οικουμενικό
ατριάρχη συνώδευαν οι
ητροπολίται Γέρων Χαλκη-
όνος Ιωακείμ, Μετρών και
θύρων Θεόκλητος, Νικοπό-
εως και Πρεβέζης Μελέ-
ος, Αυστρίας Μιχαήλ και
ιλαδελφείας Μελίτων, ο
ένας Αρχιδιάκονος Χρυσό-
ομος, ο Πατριαρχικός Διά-
ος Μάξιμος και άλλα
ρικά και λαϊκά στελέχη
ου Πατριαρχείου.

Ο Οικουμενικός Πατριάρ-
ης έγινε δεκτός με βαθειά
σθήματα τιμής και αγάπης
κ μέρους του Πατριάρχου
ιθιοπίας, της περί αυτόν
ραρχίας και του αιθιοπικού
αού αισθήματα που εξέ-
ραζαν τις μακραίωνες σχέ-
σεις των Εκκλησιών Κωνστα-
ντινουπόλεως και Αιθιοπίας.

Ο Προκαθήμενος της
Ορθοδοξίας συναντήθηκε με
τον Πρόεδρο της Δημοκρα-
τίας Μέλες Ζενάουϊ και τον
Πρωθυπουργό Ταμράτ Λάυνε
και επισκέφθηκε αρχαίους
ναούς και μονές στην Αδδίς
Αμπέμπα, τη Λαλιμπέλλα, το
Γκοντάρ και την Αξώμη,
όπου του επεφυλάχθη παλ-
λαϊκή υποδοχή. Οι υπέρ του
Οικουμενικού Πατριάρχου
εκδηλώσεις αποκορυφώθη-
καν στις 19 Ιανουαρίου,
εορτή των Θεοφανείων σύμ-
φωνα με το Αιθιοπικό Τυπικό.
Τριακόσιες περίπου χιλιάδες
πιστοί συγκεντρωμένοι στο
ιπποδρόμιο της Αδδίς Αμπέ-
μπα, πανηγύρισαν το γεγο-
νός και επευφήμησαν τον
Οικουμενικό Πατριάρχη και
τη συνοδεία του.

Η Αντιπροσωπεία του
Οικουμενικού Πατριαρχείου
είχε επίσης συνομιλίες με
την Ι. Σύνοδο της Εκκλησίας
Αιθιοπίας επί θεμάτων αμοι-
βαίου ενδιαφέροντος. Σε
μόνιο υπογραφόμενο
από τους δύο Πατριάρχες,
που εξεδόθη επί τη λήξει
της Πατριαρχικής επισκέψε-
ως, ως προς τις ανωτέρω
συνομιλίες, αναφέρονται τα
εξής:

1) Σχετικά προς την από-
φαση της Επιτροπής Διαλό-
γου Ορθοδόξων και Ανατολι-
κών Εκκλησιών, περί των
εκατέρωθεν . σχέσεων,
συμφωνήθηκε όπως προω-
θηθεί από τις δύο πλευρές, η
αποδοχή και η επικύρωση
της εν λόγω αποφάσεως.

2) Ως προς τα δογματικά
και άλλα θέματα, που εμπό-
διζαν ως τώρα τις σχέσεις
των δύο Εκκλησιών, συμφω-
νήθηκε όπως συνεχισθεί η
πλήρης και σε βάθος μελέτη
αυτών, με στόχο τη σύσφιγξη των μεταξύ τους δεσμών.

3) Ως προς την Ι. Μονή Ντέιρ Σουλτάν των Ιεροσολύμων, ο Πατριάρχης Αιθιοπίας πληροφόρησε τον Οικουμενικό Πατριάρχη ότι η εν λόγω Μονή επί δύο περίπου χιλιετίες βρίσκεται υπό την κυριότητα του Πατριαρχείου Αιθιοπίας, εκφράσας λύπη διότι, παρά το πνεύμα του οικουμενισμού που επικρατεί σήμερα, ωρισμένες Εκκλησίες αμφισβητούν την ιστορική, νόμιμη και ιερά αυτή ιδιοκτησία της Αιθιοπικής Εκκλησίας.

4) Οι δύο πλευρές συμφώνησαν να πραγματοποιούν κατ' έτος αμοιβαίες επισκέψεις αντιπροσωπειών επί υψηλού επιπέδου, και

5) να συμβάλλουν ουσιαστικά στη διατήρηση της ειρήνης και της ομόνοιας στον κόσμο.

* * *

Παραθέτουμε το σχετικό ανακοινωθέν:

Ως προς το ανακύψαν προσφάτως εν Αμερική εκκλησιαστικόν ζήτημα, το Οικουμενικόν Πατριαρχείον ανακοινούται τα ακόλουθα:

1. Ουδεμία σκέψις και πρόθεσις από πλευράς της Μητρός Εκκλησίας υπήρχεν ίνα ανακινηθή τοιούτον θέμα άνευ σοβαρού λόγου, μάλιστα δε δηλούται ότι αύτη περιβάλλει μετά στοργής και ενδιαφέροντος πάσας τας επαρχίας αυτής, και ιδιαιτέρως την εν Αμερική.

2. Το Πατριαρχείον, καθ' ο είχε χρέος, βασισθέν επί αδειασείστων τεκμηρίων, προέβη εις τας γνωστάς ενεργείας προς διασφάλισιν των δικαίων και προνομίων αυτού επί της Ορθοδόξου Διασποράς και ειδικώτερον επί της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αμερικής.

3. Κατόπιν των παρασχεθεισών υπό του Σεβ. Αρχιεπισκόπου Αμερικής κ. Ιακώβου προφορικώς και εγγράφως διαβεβαιώσεων, ότι «ούτε μερίδα έσχεν, ούτε διενοήθη ποτέ να μετάσχη δημιουργίας αυτοκεφάλου Αμερικανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας», το θέμα θεωρείται από πλευράς Οικουμενικού Πατριαρχείου λήξαν.

4. Ουχ ήττον, το Πατριαρχείον αποδοκιμάζει πάσας τας καθ' υπέρβασιν αρμοδιότητος αναληφθείσας πρωτοβουλίας υπό της εν Ligonier Πεννσυλβανίας συναντήσεως και δηλοί ότι ουδόλως αναγνωρίζει όσα υπ' αυτής απεφασίσθησαν και αντιτίθενται προς τας επί του θέματος της Διασποράς πανορθοδόξους εισηγήσεις και κατευθύνσεις και την αναλόγως ακολουθουμένη διαδικασίαν ρυθμίσεως αυτού.

5. Επίσης το Πατριαρχείον αποδοκιμάζει τας δημιουργουμένας τεχνητώς διασπαστικάς κινήσεις παρά τη εν Αμερική Ομογενεία, καταδικάζει ταύτας και καλεί τους πάντας, Ιεραρχίαν, κλήρον και λαόν, με επικεφαλής τον Σεβ. Αρχιεπίσκοπον, εις ειρήνην, ομόνοιαν και συνεργασίαν, επί τω κοινώ αγαθώ και επί προόδω της Εκκλησίας και της Ομογενείας.

Εν τοις Πατριαρχείοις, τη 31η Ιανουαρίου 1995

Εκ της Αρχιγραμματείας της Αγίας και Ιεράς Συνόδου

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΛΗ

Το Πρωτοχρονιάτικο Τρίπτυχο του Συνδέσμου Αποφοίτων Ζωγραφείου

Βρισκόμαστε και πάλι στην αρχή μιας νέας χρονιάς. Ολοι μαζί και ο καθένας χωριστά με όνειρα και ελπίδες ξεκινάμε με τη χαραυγή του νέου έτους.

Πραγματικά η ανατολή του νέου έτους είναι για μας και μια νέα ελπίδα. Ελπίδα που από τους αρχαίους ονομάστηκε "τροφός η βόσκουσα βροτοίς" και από τους Γάλλους "ψωμί του φτωχού".

Ας είμαστε πάντοτε αισιόδοξοι για το μέλλον. Αυτή η αισιοδοξία υποκινεί την μικρή σε αριθμό κοινωνία μας να τηρεί τα ήθη και έθιμά της. Από αυτή λοιπόν τη σκέψη κινούμενος και φέτος, ο δραστήριος και φιλοπρόοδος Σύνδεσμος Αποφοίτων Ζωγραφείου, το Σάββατο 14 Ιανουαρίου γιόρτασε το πρωτοχρονιάτικο "τρίπτυχό" του: Το κόψιμο της πίττας, την εισδοχή των νέων αποφοίτων και τη βράβευση των αριστούχων μαθητών του έτους 1993-1994.

Την όλη τελετή άνοιξε ο αντιπρόεδρος του Δ.Σ. Κοσμάς Γιόφογλου, ο οποίος αναφέρθηκε στο χαρμόσυνο γεγονός της ανατολής του νέου έτους και καλωσόρισε τους νέους αποφοίτους. Στη συνέχεια, εκ μέρους των αποφοίτων, μίλησε ο Στέφανος Παριζιάνος ο οποίος αναφέρθηκε σε αναμνήσεις από τη μαθητική ζωή τους στο Ζωγράφειο. Εξέφρασε την ευγνωμοσύνη του προς τους σεβαστούς καθηγητές και κατέληξε υποσχόμενος ότι θα προσπαθήσουν να γίνουν άξια μέλη της Ζωγραφειώτικης οικογένειας.

Στη συνέχεια, εκ μέρους του Καθηγητικού Συλλόγου του Ζωγραφείου μίλησε ο Ελλογιμ. καθηγητής Αριστοτέλης Τσοκώνας, ο οποίος αρχικά ευχαρίστησε το Δ.Σ. του Σ.Α.Ζ. για τη διοργάνωση της τελετής και είπε μεταξύ άλλων τα εξής: *"Η μέρα όμως αυτή περισσότερο απ' όλους, ανήκει στους νέους μας, που υπερνικώντας σκληρές δοκιμασίες, κατάφεραν να τερματίσουν τον Μαραθώνιο δρόμο τους και στέκονται τώρα δίπλα μας, γεμάτοι σφρίγος, έτοιμοι να αναλάβουν τις ευθύνες τους, ως ισότιμα μέλη της κοινωνίας μας.*

Αγαπημένα μας παιδιά,

Ζήσατε μια ιδιαίτερα δύσκολη χρονιά, γεμάτη αγωνία, αβεβαιότητα και επίμοχθους αγώνες. Προς μεγάλη μας χαρά, είδαμε τις προσπάθειές σας να στέφονται με επιτυχία και τώρα όλοι μαζί συμμεριζόμαστε την ικανοποίηση και υπερηφάνεια που αισθάνεσθε. Η ανθρώπινη μνήμη λειτουργεί επιλεκτικά, παραμερίζει τις τραυματικές εμπειρίες, τις λύπες και τις αδικίες, για να συγκρατήσει μονάχα τα ευχάριστα, τα ωραία, τα καλά "τον αφρό των πραγμάτων" όπως τα αποκαλεί η Διδώ Σωτηρίου. Οι πράξεις μας ας οδηγούνται από την αγάπη προς τον συνάνθρωπο και όχι από τον φθόνο και το μίσος, συναισθήματα που χαρακτηρίζουν αδύνατους χαρακτήρες." Κατόπιν διάβασε περικοπές από τον Σεφέρη και κατέληξε ευχόμενος στους μεν αριστεύσαντες μαθητές τη συνέχιση των επιτυχιών τους, στους δε απόφοιτους επιτυχία στις επιδιώξεις τους.

Ακολούθως ο Πανοσιολ. Δευτερεύων κ. Θεόληπτος, ως εκπρόσωπος της Α.Θ.Π. του Οικουμενικού Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίου και της Α. Σεβ. του Πατριαρχικού Επιτρόπου Μητρ. κ. Φωτίου, ψαλλομένων των καλάντων, έκοψε την πίττα, νουθέτησε καταλλήλως και συγχάρηκε τους νέους μας για τις επιτυχίες τους.

Στη συνέχεια απονεμήθηκαν αναμνηστικά δώρα εκ μέρους του Δ.Σ. του Συνδέσμου, στους μεν απόφοιτους ωραιότατα επιτραπέζια ρολόγια μολυβοθήκες, φιλοτεχνημένα επάνω με το αιώνιο έμβλημα του Ζωγραφείου, τη Σφίγγα, στους δε αριστούχους ένα μικρό σετ γραφείου.

Τελικά ο Σ.Α.Ζ. με τη λήξη του εορτασμού της 50ετηρίδας του, ανάρτησε φωτογραφία των 5 ιδρυτών του: Δημ. Παντελάρα, Δημ. Πιρόγλου, Χρ. Τσίπα, Λεων. Πούλα και Αντ. Δανίσκα και πρόσφερε από ένα αντίτυπο στους ιδίους ή στις οικογένειές τους.

Λαμβάνοντας την αναμνηστική φωτογραφία η ελλογ. κ. Αιμ. Παντελάρα, με δάκρυα στα μάτια, κατασυγκινημένη ευχαρίστησε το Σύνδεσμο και δήλωσε ότι το Ζωγράφειο κρατά μια ιδιαίτερη θέση στη ζωή της, καθότι ο αείμνηστος σύζυγός της ήταν απόφοιτος Ζωγραφείου, καθηγητής στο Ζωγράφειο, ιδρυτής του Σ.Α.Ζ. και οι δύο προσφιλείς της γιοί είναι επίσης απόφοιτοι Ζωγραφείου.

Την εκδήλωση τίμησαν εκτός από τους προαναφερθέντες, ο εκπροσωπών τον Γεν. Πρόξενον της Ελλάδας, εντιμ. κ. Σωκράτης Τραγότσης, ο ελλογιμ. κ. Αντ. Παυλίδης σύμβουλος εκπαιδεύσεως, ο Αιδεσιμ. Μ. Οικονόμος κ. Μελέτιος Σακκουλίδης, ο ελλογιμ. κ. Δημήτριος Φραγκόπουλος τ. Λυκειάρχης του Ζωγραφείου και Αρχ. Διδάσκαλος του Γένους, ο ελλογιμ. Λυκειάρχης της Μεγάλης του Γένους Σχολής κ. Νικ. Μαυράκης, ο εκπροσωπών την Εφοροεπιτροπή της Κοινότητας Σταυροδρομίου και Ιδρυτής της Σχολής εξοχοτ. "εν ιατροίς" κ. Λάμπρος Ψαρόπουλος, πολλοί καθηγητές του Ζωγραφείου, άλλοι εκπαιδευτικοί, έφοροι, εκπρόσωποι συνδέσμων και γονείς των τιμωμένων μαθητών.

Οι απόφοιτοι του σχολικού έτους 1993-1994 είναι: Επιστημονικό Τμήμα - Στέφ. Παριζιάνος, Δημ. Καρασάββας, Γιάννης Κώτσιας, Προδρ. Αλ. Ατλαμάζογλου, Ευθ. Παπαχαραλάμπους, Ανέστης Φωκαέας, Μιχ. Σαρρής, Στυλ. Καραγιάννης, Ευστρ. Ανεστίδης. Εμπορικό Τμήμα: Κωνστ. Κόκκαλος, Στυλ. Ουζούνογλου, Γρηγ. Χαϊτόγλου, Αλ. Στιχόπουλος, Θαν. Μαμάσης.

Οι αριστούχοι μαθητές του σχολικού έτους 1993-1994: Α' Γυμνασίου - Γρηγ. Βερμίσογλου. Β' Γυμν. Ιωακ. Ψευτέλης, Ανδρ. Μπρης. Γ' Γυμν. Κωστ. Κορτίδης, Κωστ. Πουσκιούλογλου, Δημ. Τζιβελάκης, Κυρ. Τσαλίκογλου, Ρόνης Σαρρής. Α' Λυκείου: Ανδρ. Δασκαλάκης, Σπ. Χατζηαναστάσης, Αλεξ. Παναγιωτίδης. Β' Λυκείου - Επιστημονικού: Νικ. Φενερλής, Γεώργ. Θεοδωρίδης. Γ' Λυκείου Επιστημονικού: Στέφ. Παριζιάνος.

Θερμά συγχαρητήρια οφείλονται στο υπό την προεδρεία του ελλόγιμου καθηγητή κ. Κωνστ. Θεοδωρίδη, δραστήριο Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου για την ωραία και άρτια τελετή.

ΖΩΓΡΑΦΕΙΩΤΗΣ

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΤΩΝ

Μια ιστορική στιγμή: Το Δ.Σ., σε μια και μόνη συνεδρίαση, έλυσε ριζικά τα προβλήματα του Συλλόγου!!!

Κατόπιν, μη υπάρχοντος άλλου θέματος προς συζήτηση διαλύθηκε.

Τα σχόλια περιττεύουν.

Δημοσιεύουμε παρακάτω το επίσημο πρακτικό της ιστορικής συνεδριάσεως της 7.11.1994 του Δ.Σ. Απολαύστε το!

Στην Καλλιθέα σήμερα 7 Νοεμβρίου 1994 συνήλθε σε συνεδρίαση το Δ.Σ του Σωματείου με την επωνυμία "ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΤΩΝ".

*Στην συνεδρίαση παραβρίσκονται οι κ.κ.: **Γιώργος Λεύκαρος** (πρόεδρος), **Θεμιστοκλής Παχόπουλος** (αντιπρόεδρος), **Αναστάσιος Καθαρόπουλος** (.γ. γραμματέας), **Γιώργος Γαβριηλίδης** (ειδ. γραμματέας), **Νίκος Καλίνογλου** (ταμίας), **Θεόδωρος Γεωργόπουλος** (έφορος) καθώς και τα μέλη **Φοίβος Κουβαράς, Εμμανουήλ Αρσενιάδης** και **Παναγιώτης Τσουκάτος**. Επίσης παραβρίσκονται (χωρίς δικαίωμα ψήφου) εκ των αναπληρωματικών μελών οι κ.κ. **Συμεών Κεσίσογλου** και **Θεόφιλος Λυγκούρης**.*

*Το θέμα της ημερήσιας διάταξης είναι να παρασχεθεί εξουσιοδότηση στον Πρόεδρο του Δ.Σ. κ. Γιώργο Λεύκαρο, προκειμένου αυτός **να υποβάλλει εξ' ονόματος του Συλλόγου** και να εγχειρήσει στον κ. Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών Αθήνας, μήνυση κατά του εκδότη και διευθυντή της μηνιαίας πολιτικής εφημερίδας με τον τίτλο "ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ" κ. Μιχαήλ Βασιλειάδη, κατοίκου Καλλιθέας, οδός Ακροπόλεως 61, για άρθρο που δημοσιεύθηκε στο φύλλο Σεπτεμβρίου 1994, και το οποίο κυκλοφόρησε τον Οκτώβριο 1994, στην 1η σελίδα αυτής και στην στήλη με τον τίτλο "ΛΑΚΩΝΙΚΑ" και στο οποίο αναφέρεται ότι «Ο κ. Γιώργος Λεύκαρος, ο οποίος ενώπιον δικαστηρίου τόλμησε να ισχυριστεί ότι κανείς συμπολίτης μας, πλην του φίλου του Λαμπίκη, δεν αγωνίστηκε εναντίον των τουρκικών καταπιέσεων στην Πόλη, έχει το θράσος να παραμένει στο θώκο του προέδρου του συλλόγου μας στην Καλλιθέα, "αντιπροσωπεύοντας" προφανώς τους μη αγωνισθέντες. Ενα θώκο που κατέχει μάλιστα "ανορθόδοξα", αφού ανέτρεψε "πραξικοπηματικά" τον νόμιμα από την Γενική Συνέλευση εκλεχθέντα. Ζητείται τσίπα και φιλότιμο.»*

Στη συνέχεια και αφού διαπιστώθηκε απαρτία, ο πρόεδρος του Δ.Σ. έδωσε τον λόγο στον εισηγητή του θέματος κ. Θεμιστοκλή Παχόπουλο μετά την εισήγηση του οποίου επακολούθησε διαλογική συζήτηση.

*Μετά το πέρας της συζήτησης το Δ.Σ. **ομόφωνα** αποφάσισε να εξουσιοδοτήσει τον πρόεδρο του Δ.Σ. του Συλλόγου Κωνσταντινουπολιτών κ. Γιώργο Λεύκαρο, να υποβάλλει και να εγχειρήσει στον κ. Εισαγγελά Πλημμελειοδικών Αθήνας, μήνυση κατά του Μιχαήλ Βασιλειάδη, διευθυντή, εκδότη και αρθρογράφου της μηνιαίας εφημερίδας "ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ" για το ανωτέρω δημοσίευμα, για δυσφήμηση και συκοφαντική δυσφήμηση του Συλλόγου Κωνσταντινουπολιτών δια του τύπου, και να παραστεί ως πολιτικώς ενάγων, για ηθική βλάβη και για το ποσόν των 10.000 δρχ. με επιφύλαξη. Ως μάρτυρες δε προτείνει τους κ.κ. Θεμιστοκλή Παχόπουλο, αντιπρόεδρο του Δ.Σ., Αναστάσιο Καθαρόπουλο, γ. γραμματέα του Δ.Σ. και Θεόφιλο Λυγκούρη μέλος του Συλλόγου και επιφυλάσσεται να προτείνει και άλλους.*

***Μη υπάρχοντος άλλου θέματος** στην ημερησία διάταξη, λύθηκε η συνεδρίαση και υπογράφηκε το παρόν πρακτικό.*

Ο Πρόεδρος: Γ. Λεύκαρος
Ο Γ.Γραμ: Α. Καθαρόπουλος

Σημ «Ε» 1: Είναι γεγονός, πως ένας δικαστικός αγώνας δεν γίνεται στο τζάμπα. Κοστίζει και μάλιστα αρκετά, όταν προπαντός η υπόθεση ανατίθεται εξ' αρχής σε δικηγόρο, όπως συνέβη στην συγκεκριμένη περίπτωση.

Ετσι, όταν οι αναφερόμενοι κύριοι χτυπήσουν την πόρτα μας για τις ανάγκες του «Συλλόγου», έχοντας υπ' όψη μας ποιές είναι αυτές οι "ανάγκες", ας τους φιλοδωρήσουμε όπως τους πρέπει: άλλος με "πέντε", άλλος με "δέκα". Τους αξίζει!

2: Για μερικούς από τους "ομοφωνούντες" είχαμε την εντύπωση ότι είχαν σοβαρότερες ασχολίες. Κάναμε λάθος κ.κ. Παχόπουλε, Κουβαρά, Τσουκάτε;

«ΣΕΒΑΣΤΕΙΤΕ ΤΗ ΓΛΩΣΣΑ ΜΑΣ»

Μήγαρις έχω άλλο στο νου μου πάρεξ ελευθερία και γλώσσα;
Δ. Σολωμός

Μονάχη έγνοια η γλώσσα μου στις αμμουδιές του Ομήρου
Οδ. Ελύτης

Φτάσαμε σε ένα τέτοιο, σημείο να θεωρείται παράλογο να μη συμβαίνουν τόσα παράδοξα σε αυτή τη μικρή μας χώρα των μεγάλων λόγων και των μικρών έργων.

Οταν κάποτε, αργά, καταλάβαμε ότι μεθοδικά μας υφάρπαξαν οι καπάτσοι μας γείτονες το ελληνικό μας όνομα "Μακεδόνας' και "Μακεδονία", ξεσηκωθήκαμε και αλαλάξαμε. Εγραψα τότε ένα άρθρο στην "Ε" (Μάρτιος του 1994 τ.36) με το δανεισμένο τίτλο **"Το όνομα είναι η ψυχή μας"**. Οσοι το διάβασαν, θα καταλάβουν και τώρα με ποιες προθέσεις γράφεται και τούτο.

Εγινε μια πρώτη απόπειρα να στραγγαλίσουν, μαζί με άλλες έξι και τη δική μας γλώσσα, οι Ευρωπαίοι εταίροι μας. Εκεί να ιδείς το εθνικό μας φιλότιμο. "Επί ποδός!" όλες οι γραφίδες. Εμπύρετοι λόγοι. Τα όσια και τα ιερά μας. Οι αξίες μας. Ο πολιτισμός μας. Η διαχρονικότητά μας. Η αρχαιότερη ευρωπαϊκή γλώσσα. Τί τους προσφέραμε, τί μας ανταποδίδουν.

Πώς να μη θυμηθεί κανείς το βαρναλικό Σωκράτη μπροστά σε πεντακόσιους ένα δικαστές καθώς του εκτοξεύονταν οι κατηγορίες: "*Δεν άκουα τίποτα, όλες αυτές τις ώρες μελετούσα τη μύτη μου*".

Ε, λοιπόν. Οσο αυτή τη μύτη μας δεν την κοιτάμε, ποτέ οι ίδιοι μας δε θα φταίμε, πάντα τα σφάλματα θα τα ρίχνουμε σε άλλους.

Από τους εθνοπατέρες θα αρχίσω πρώτα.

Απαιτείτε σεβασμό, κύριοι εκπρόσωποι του εθνικού μας βίου και όψιμοι σωτήρες μας, από τους ευρωπαίους συναδέλφους σας απέναντι στη γλώσσα μας, αλλά εσείς τί έχετε κάνει; Για να τον απαιτείτε, πρέπει εσείς οι ίδιοι πρώτοι να τον έχετε δώσει.

Ψηφίσατε κάποτε ένα νόμο που αφορούσε τις επιγραφές των καταστημάτων μας κάθε είδους. Και πώς τον εφαρμόσατε; Ηταν ένα πρώτο δείγμα καλής γραφής σεβασμού "*στη γλώσσα που μίλησαν κάποτε, οι θεοί του Ολύμπου και αργότερα ο Ενας, ο αληθινός*", αλλά "*πριν αλέκτορα φωνήσαι*" γράψατε το νόμο στα παλαιά σας υποδήματα. Από δική σας αβελτηρία έγινε μια τέτοια διάβρωση και άλωση, ώστε στο Σίδνεϋ και την Αστόρια, ίσως, υπερτερούν τα καταστήματα με επιγραφές που διασώζουν την ελληνική γλώσσα. Και τολμάτε τώρα να εξεγείρεστε, οι κατ' εξοχήν φορείς της ξύλινης γλώσσας!

Δεύτεροι, αλλά όχι και στη σειρά, είστε εσείς κύριοι του τάγματος των αθανάτων, οι πλέον επίσημοι φορείς και φρουροί του γλωσσικού φρονηματισμού, που ποτέ δεν ακούεστε και ποτέ δε φαίνεστε.

"*Η Γαλλική Κυβέρνηση καθιέρωσε σχεδόν ως ποινικό αδίκημα τη χρήση λέξεων με ξενική ρίζα*" ("Ελευθεροτυπία" 29.12.1994). Και εκεί έχουν την Ακαδημία τους, τον επίσημο φορέα, που εισηγείται τη μεταγραφή των νεολογισμών σε γαλλική ορολογία.

Εγινε κάτι ανάλογο εδώ σε εμάς; Δόθηκε ποτέ στον τύπο και στους σταθμούς μας, ακούσαμε ποτέ, διαβάσαμε, ότι η Ακαδημία μας προτείνει για την τάδε ξένη λέξη τον τάδε αντίστοιχο ελληνικό όρο; Πώς να μην πει πικραμένος ο Σεφέρης "*όπως πάμε, σε λίγα χρόνια αυτή η χώρα θα λέγεται Ελλαδέξ*"!...

Music house, music land, music hall στη χώρα που γεννήθηκαν οι Μούσες και η μουσική. **Ακροπόλ Πάλας** στην πόλη με το θαύμα της Ακρόπολης. Και στα πιο ταπεινά: "**Σουβλασερί**" το κατάστημα με το παραδοσιακό σουβλάκι μας και **ποπκορν** οι άλλοτε παπαδίτσες.

Το σύνθετο "Χριστούγεννα" (Χριστός = αυτός που φέρει το χρίσμα). Χριστούγεννα = η γιορτή που γεννήθηκε ο Χριστός) δεν αρέσει. Είναι παλιομοδίτικο. Προτιμότερο το **Marry Christmas** στα καταστήματα των νεοπλούτων μας.

Ο Αϊ-Βασίλης μας κοκκίνησε, δεν έρχεται από την Καισάρεια. Το χρήμα που δε μυρίζει και δεν ξεχωρίζει, μας τον εισάγει ως **Santa Claus** από την Λαπωνία.

Η πιο ελληνική γιορτή μας το Πάσχα. Η Λαμπρή μας. Μπήκα σε πασχαλινά γιορτάσιμο ζαχαροπλαστείο με τον ελληνικό τίτλο **Dolce Domo**, όπου από γλυκά έως κάρτες όλα ξενόγλωσσα. Αποσκορακισμένο το "Χριστός Ανέστη". Αντί αυτού, με κόκκινα φωτεινά γράμματα, διάβαζες στην υελοπροθήκη: **Happy Easter!**

Τέτοια η άλωση. Τέτοιος ο γλωσσικός εξωμοτισμός μας!

Να 'ρθούμε και στα καλά παιδιά της δημοσιογραφίας μας, που τρέμει κανείς μην πέσει στη γραφίδα τους. Ετοιμοι να σε κατασπαράξουν. Ετοιμοι, αν δε βρουν θέμα, να το δημιουργήσουν. Ετούτοι είναι που τον "*ήττω λόγον κρείττω ποιούσι*" και αντίστροφα.

Κάποτε οι εφημερίδες μας με τις μετρημένες σελίδες τους είχαν τους δόκιμους της πέννας. Τώρα που τα πάντα εμποριοποιήθηκαν "ο πάσα ένας" αλωνίζει. Μας "κούφαναν" με τον "*ΟκτώΜβριον*", με τον κύριο τάδε που "*διέρρευσε την πληροφορία*", με τους πολίτες που "*εκμεταλλεύονται από το κράτος*" με τα προϊόντα που "*επεξεργάζονται από τα μηχανήματα*", με τους "*εκμεταλλευτές και εκμεταλλευόμενους*" με το "*πού να αποταΝθούμε*", τι να πρωτοθυμηθεί κανείς; Και δίπλα στα υποδειγματικά ελληνικά τους παρελαύνει και η γλωσσική τους ευρυμάθεια. Να τα **μπλακ άουτ**, να τα **τσεκ-άπ**, να το **χάπυ έντ**, να τα **σαμποτάζ**, να τα **λοκάουτ**, να τα **ρεπορτάζ** για να μας εξευρωπαΐσουν. Η *συσκότιση*, ο *ιατρικός έλεγχος*, το *αίσιο τέλος*, η *δολιοφθορά*, η *ανταπεργία*, η *ειδησεογραφία* είναι για τα βλαχαδερά!

Στη σειρά και οι κορυβαντιώτες αθλητικοί συντάκτες που εμφυσούν ιερό μένος με τις πομφόλυγες που εκτοξεύουν. Adeste sodales (Εμπρός σύντροφοι). Ετσι εκπορθείται η ελληνική γλώσσα. Και να ο **γκολκήπερ** και να ο **ρέφερι**, να ο **κόουτς-μαν**, να το **ταμπλό**, να το **τάιμ-άουτ**, να το **μπάσκετ**, να τα **πόιντς**, να ο **σπόνσορας** στην ευγενισμένη τους γλώσσα.

Ολοι αυτοί και οι άλλοι που θα πω παρακάτω ξεσηκώθηκαν *"εν ενί στόματι και μιά καρδία"* να κατακεραυνώσουν τους Γάλλους, που τόλμησαν να υποτιμήσουν τη γλώσσα μας...

Ακολουθούν οι πλέον ευγενείς βλαστοί της γενιάς του νεότερου δημοσιογραφικού ήθους. Είναι αυτοί των **Max, Μεν, Κλίκ, Στάτους, Πεντ-Χάουζ, Πλαίη-Μπόυ, Φλας** και για να μη μείνει πίσω και μια αθλητική εφημερίδα, ελληνικότατη, η **Spor Time**. Εδώ αν δε **φρικάρεις** ή δε **φλιπάρεις**, τόσο η **hit** κυκλοφορία τους όσο και το περιεχόμενό τους θα σε κάνουν να νιώσεις γροθιά **άπερκατ** ή **κροσέ**, όταν διαπιστώνεις πως μέσα από τις σελίδες της παρελαύνουν **pet shops** με "**νιούφς**", **κολλεξιόν** με **see through** και **strip sweet** για στραφταλιζέ φαντασιώσεις, αλλά και κομμάτια του Gaston στο κατάστημα **Buffi**. Και για να' σαι ιν στη **night life**, να αναζητείς πάντα το κέντρο με το καλό **stuff**, παρέες **original** και μουσικό **φράκταλ** ή **update**, οπότε δεν υπάρχει περίπτωση να είσαι **ντάουν**.

Να 'ρθω και σε σας τους τελευταίους, αλλά όχι και έσχατους γλωσσοχαλαστάδες, κύριοι των τηλεοπτικών και ραδιο-φονικών σταθμών μας. Εσείς που ομαδικά πουλήσατε την ψυχή σας "*χωρίς περίσκεψη, χωρίς λύπη, χωρίς αιδώ*" γιατί έτσι πιστέψατε πως θα αποχτήσετε "**γκλάμουρ**".

Τα ονόματά σας είναι γνωστά. Κάθε μέρα γδέρνουν τα αφτιά μας. Τα ελληνικά μας δε σας αρέσουν. Είναι **σοφιστικέ** και **μπανάλ**. Είναι προτιμότερο να λέτε **σπήκερ, εκράν, σήριαλ, ριμέικ, σποτ, τοκ-σόου, τημ, πάνελ, τρέιλερ, σλάλομ, πρες ρουμ, οφ δη ρέκορντ**, να μας γεμίζετε με ανορθογραφίες -το λιγότερο- και με άθλια μεταγλωττισμένα ελληνικά στις ξένες κινηματογραφικές ταινίες.

Θέλεις να αλώσεις ένα λαό; Κατάστρεψε τη γλώσσα του, διαβάσαμε κάπου. Ποιοί, λοιπόν θα πείσουν τους Γάλλους πως αξίζει το σεβασμό η γλώσσα μας; Εσείς;

Σε χαλεπούς καιρούς για το
μας, τότε που ο λαός μας δεν
ταγούς, σαν κι εσάς, να τον ανα
τοποιήσουν με τους ορυμαγδ
τους, άντεξε Λατινοκρατία, Φρα
κρατία και Τουρκοκρατία. Φτω
πεινασμένος, κατατρεγμένος, α
θητος, άντεξε στις εισβολές, κρατ
ζωντανές τις γλωσσικές μήτρες
και πήρε να δαμάζει τα ξενόφερ
στοιχεία και σιγά-σιγά να τα αφομ
ώνει στους φωνητικούς και γραμματ
κούς κανόνες της μητρικής
λαλιάς. Και η γλώσσα μας μπολ
στηκε με καινούργιο δυναμερό υλ
πρωτόφαντου κάλλους.

Από *το λατινικό hospitium* έγιν
σπίτι, το ρήμα σπιτώνω - ξεσπιτών
τα επίθετα σπιτικός, σπιτίσιος, ασ
τος, ασπίτωτος - ξεσπίτωτος, οι μετ
χές σπιτωμένος - ξεσπιτωμένος,
ουσιαστικά σπίτωμα - ξεσπίτω
ξεσπιτωμός, το μεγεθυντικό σπιτ
ρόνα και τα σύνθετα σπιτόγατος, σ
τονοικοκύρης, παλιόσπιτο, φτωχόσπ
το, καλυβόσπιτο, πλουσιόσπιτο κλπ.

Από τα τουρκικά eglence, kap
keyf, sakat έγιναν τα: γλέντι, γλεντ
γλεντζές, γλεντοκόπος, γλεντοκοπ
γλεντοκόπημα, αγλέντιστο
πολυγλεντισμένος, καπάκι, καπακ
νω, ξεκαπακώνω, καπάκωμα, καπακ
μένος, ακαπάκωτος, ξεκαπάκωτο
κέφι, κεφάτος, άκεφος, λιγόκεφο
κακόκεφος, πολύκεφος, το επίρρ
κεφάτα, σακάτης, σακατεύω, σακατ
μένος, μισοσακατεμένος, πολυσα
τεμένος, παλιοσακάτης, σακατεμ
σακάτεμα, σακάτικος, ασακάτευτ
όλα θαύμα ελληνοπλασίας.

Θαυμάστε σύνθετα με ξενικό
ένα συνθετικό τους:

Τσακμακόπετρα, λεβεντογυνα
ψιλομερεμετίσματα, θαλασσινόμπ
βα (μάτια) και δείξτε *μου ανάλο*
παραδείγματα από τις γλώσσες
σας έχουν ξιπάσει.

Αυτά σε χαλεπούς καιρούς.
δημοκρατία και σε ασύγκριτα καλ
ρους βιολογικούς όρους, ο λαός
κινδυνεύει να χάσει το γλωσσικό
αισθητήριο από τον ξέφρενο γλω
κό καταιονισμό σας.

* * *

Οποιος διάβασε ως εδώ το
μου με το δίκιο του ίσως θα μου
τείνει:

- Τους πήρατε όλους σβάρνα,
τικούς, ακαδημαϊκούς, δημοσιο
φους, εκφωνητές, σ' ένα τσουβ
μα, τέλος πάντων, δεν υπάρ
κανείς που να νοιάζεται σ' αυτ
χώρα;

Υπάρχουν, φίλοι μου. Και πολ
και αξιοσέβαστοι. Από αυτ
αντλούμε τη δύναμή μας. Κα
όλους τους χώρους. Δεν είναι η
του επαίνου εδώ. Είναι η ώρα
αγανάκτησης. Πρέπει να τ
χαστούκια, για να συνερχόμ
Εγραψα κάποτε, στη μόνιμη στ
που διαθέτω, πως μια μέρα θα ευ
μονούμε τους Σκοπιανούς γειτ
μας, που μας ξύπνησαν να δι
σουμε την ιστορία του μακεδον
ζητήματος. Μακάρι, τώρα με τ
Γάλλους, να ξυπνήσει η γλωσσ
μας συνείδηση. Δεν είμαι οπαδός
ακροτήτων. Και οι ξένες λέξεις
ζονται, όπου η γλώσσα μας
επαρκεί! Με αγρύπνια όμως
μέτρο, κάτι που μας λείπει. Για να
φθάσουμε ποτέ στο Graeca sunt
leguntur (=είναι ελληνικά και δε
βάζονται) που έφερε Μεσαίωνα.

Μπορεί η γλώσσα μας να
από λίγους σήμερα, δεν παύει
να είναι μια πολιτισμική γλώσσα
"η μεγαλοσύνη στα έθνη δε μετρ
με το στρέμμα" για να θυμηθού
βάρδο της Γλώσσας μας Κω
Παλαμά. Και είναι η αρχαιότερ
Ευρώπης. Σεβαστή και λόγω πλ
Και ενιαία στο σύνολό της.
καμιά διάλεκτός της δεν απο
ξεχωριστή γλώσσα, όπως συνέ
τη Ρουμανική, Γαλλική, Ιταλική

Πρόθεσή μου δεν ήταν να τα
στους Ευρωπαίους, ούτε στο
χειριστήκαμε την υπόθεση.
τόσοι άλλοι γι αυτά! Στους Ελ
απευθύνομαι και από αυτούς
σεβασμό! Σε μια γλώσσα κ
πολιτισμό που:

Ιδιότητα δεν έχει η ανθρ
τιμιοτέραν.
Εις τους θεούς ανήκουσι τα

Κώστας Γ. Τσιλιμ

Από το Ημερολόγιο ενός Δάσκαλου (Γ')

Ο δάσκαλος που σας παρουσιάζω μέσα από το ημερολόγιό του, φαίνεται πως είχε κάποιες ανησυχίες, πάσχιζε για κάτι καλύτερο, λαχταρούσε για κάποιες αλλαγές.

Ηταν η εποχή της μικτοποίησης. Αγόρια και κορίτσια βρέθηκαν ξαφνικά μαζί. Εκείνος πάσχιζε για καλύτερη επαφή με τους καθηγητές τους και πιο πολύ για ψυχική ενότητα αναμεταξύ τους.

Μέσα από αυτόν τον αγώνα και την αγωνία και θέλοντας να κάνει τα παιδιά να βάλουν "τον δάκτυλον επί τον τύπον των ήλων" τους έδωσε το παρακάτω θέμα για έκθεση.

"Η τάξη μας δε λειτουργεί σαν κοινωνική ομάδα. Ποιά τα αίτια και τί θά' χαμε να υποδείξουμε αν ξανακαθόμασταν στα θρανία;"

Τα παιδιά άνοιξαν την καρδιά τους και απάντησαν με την ειλικρίνεια που χαρακτηρίζει τα νιάτα.

Εδωσαν απαντήσεις σουβλερές, οργισμένες, υπέρ το δέον κριτικές, αλλά "εκ βαθέων".

Ο δάσκαλος, απ' ό,τι φαίνεται στα κατάλοιπά του, διάβασε με προσοχή όλα τα γραπτά και ύστερα πήρε από το καθένα τους τις πιο καίριες γνώμες και τις ταξινόμησε.

Σας τις παραδίνω όπως ακριβώς τις έχει γραμμένες. Οι πιο πολλές τους, δυστυχώς, πάντα επίκαιρες.

Τα παιδιά οραματίστηκαν μαθήματα επιλογής. Το Υπουργείο τους τα έδωσε, αλλά με Δέσμες που έγιναν δεσμά.

Και κάτι ακόμη: Με ανατριχιαστική ειλικρίνεια είδαν και τα ελαττώματά τους τα παιδιά: Δεν αξίζει για τέτοια νιάτα καλύτερη παιδεία; Ως πότε;

Λειτουργία του Σχολείου - Καθηγητές

Ως προς τη λειτουργία του Σχολείου όχι μόνο δε μετέχουμε, αλλά ούτε καν ρωτιόμαστε. Η λειτουργία του μας προκαλεί φόβο και απέχθεια. Αλλοι κάνουν τα προγράμματα εντελώς έξω από εμάς.

Ο καθηγητής θύμα κι αυτός του συστήματος.

Αγνοεί το βασικότερο: Την ψυχολογία του εφήβου και την παιδαγωγική μέθοδο. Κρατάει απόσταση: Ενας απειλεί: "Θα σας λειώσω". Αλλος μας λέει εκ προοιμίου "είτε το αβγό πάει στην πέτρα είτε η πέτρα στο αβγό, το αβγό θα σπάσει". Αλλος ζητάει "παρρησία", αλλά μόνο αν συμφωνείς με τη γνώμη του. Υπάρχουν και χειρότερα. Να σε αποκαλούν "βλάκα", "ερπετό" και δεν ξέρω τι άλλο.

Πολλοί δεν ενδιαφέρονται για τα παιδιά. Κάνουν τυπικά, μηχανικά το μάθημά τους. Ως μέσον άμυνας έχουν την τιμωρία και τον κατάλογο (=βαθμολόγιο). Είναι αυταρχικοί.

Δεν έχουν την απαραίτητη κατανόηση και υπομονή. Τους ενδιαφέρει να διδάξουν την ύλη που καθορίζει το Υπουργείο. Πού χρόνος για τα προβλήματά μας. Είναι δημόσιοι υπάλληλοι, όχι παιδαγωγοί.

Εχουν προκατάληψη και μονομέρεια για ορισμένα άτομα. Το ίδιο φαινόμενο (γέλιο π.χ.) δεν το αντιμετωπίζουν με ίδιο τρόπο σε όλους μας. Μας χωρίζουν σε καλούς και κακούς.

Εχουν πολλά ψυχολογικά προβλήματα και πολλά απωθημένα τους τα βγάζουν σε μια κοινωνική ομάδα.

Ποιος μας μίλησε ως τώρα για κοινωνική ομάδα; Δεν πιστέψαμε σ' αυτήν και τα ωφέλη της. Ποιός μας μίλησε για την αναγκαιότητα της φιλίας;

Ενας καθηγητής είναι ένας κούκος που δε φέρνει την άνοιξη. Κι όταν ένας καθηγητής θέλει ν' αλλάξει, ως ποιό σημείο μπορεί ν' αλλάξει;

Η ξαφνική μικτοποίηση μας βρήκε ανέτοιμους. (Διαπίστωση των περισσοτέρων κοριτσιών). Από τις οικογένειές μας έχουμε μάθει να βλέπουμε καχύποπτα τα δύο φύλα. Να μη πούμε ότι στο κατηχητικό μας μάθαιναν ότι η γυναίκα είναι φωτιά (Διαπίστωση των αγοριών).

Η άμιλλα δυστυχώς δε δημιουργεί συνεργασία. Οι Πανελλήνιες είναι το μεγαλύτερο κακό στην αποδιοργάνωση. Βλεπόμαστε σαν αντίπαλοι. Είμαστε γεμάτοι άγχη. Οσοι δε γράφουν καλά απογοητεύονται, δεν έχουν όρεξη να δουλέψουν.

Μαθήματα - Ωράριο

Διδασκόμαστε μαθήματα που δεν ωφελούν πουθενά! Δεν πιστέψαμε πως αυτό που κάνουμε είναι για μας και όχι για τους καθηγητές μας.

Οι τελευταίες ώρες είναι πολύ κουραστικές. Συντείνουν ή στην αποδιοργάνωση ή στη χαύνωση.

Εμείς

Είμαστε στην ηλικία των αντιφάσεων και αμφιταλαντεύσεων. Αλλοι μας επιμένουν ακόμη να είναι αιώνια παιδιά!

Μας λείπει ο προβληματισμός στα ποικίλα θέματα της ζωής, του πολιτισμού. Και το σχολικό πρόγραμμα δεν ευνοεί κάτι τέτοιο.

Μάθαμε να ρίχνουμε τα σφάλματα στους άλλους και δύσκολα τα βλέπουμε στον εαυτό μας.

Πολλοί από μας έχουν ενδιαφέρον μόνον για το "χαρτί".

Αλλοι δε θέλουν να προχωρήσουν. Ερχονται στο σχολείο από σπρώξιμο των γονιών τους.

Αλλοι πάλι είναι απογοητευμένοι, γονατισμένοι από τις Πανελλήνιες. Νομίζουν ότι δε θα κερδίσουν πια τίποτε.

Δε μάθαμε και δε μας έμαθαν και ούτε το σύστημα ευνοεί τη συνεργασία.

Δε λέμε τις γνώμες μας απευθείας. Προτιμούμε να μιλούμε πίσω από τις πλάτες κάποιων.

Το σπίτι μας

Προβλήματα του σπιτιού γίνονται προβλήματα της τάξης. Το κήρυγμα των γονιών "κοίτα τον εαυτό σου, μη κοιτάς τους άλλους" μας αποδιοργανώνει.

Ολόκληρο το κοινωνικό σύστημα απεργάζεται την αποξένωση και τον ανταγωνισμό.

Υποδείξεις

Αλλαγή στον τρόπο λειτουργίας του Σχολείου.

Να υπάρχουν μαθήματα επιλογής.

Καλύτερος τρόπος διδασκαλίας.

Σωστή αντιμετώπιση των προβλημάτων των μαθητών.

(Γιατί π.χ. να μη γίνει ένας "τόπος" γι αυτούς που καπνίζουν, εφόσον έτσι κι αλλιώς καπνίζουν. Ούτε στα αποχωρητήρια θα πηγαίνουν, ούτε κακό παράδειγμα στους άλλους θα γίνονται).

Ο καθηγητής να έχει υπομονή και μεγαλύτερη κατανόηση. Να αγαπά τη δουλειά του και τον άνθρωπο.

Να τον νιώθουμε φίλο μας και μέλος της κοινωνικής μας ομάδας.

Για την αντιγραφή
Κώστας Γ. Τσιλιμαντός

Δρ. Δημήτριος Μιχαηλίδης
Ειδικός Παθολόγος - Καρδιολόγος Ε.Ψ.Φ.Μ.Γ. (Θ.Σ.Α.)
Δέχεται καθημερινώς από 17-20 πλην Σαββάτου και επί συνεντεύξει.
Διευθ. Ποσειδώνος & Νηρηΐδων 1 Παλ. Φάληρο
Τηλ. 98.32.302 Ιατρ. 98.17.801 Οικ.

Δρ. Λυδία Ιωαννίδου-Μουζάκα
Χειρουργός Γυναικολόγος - Ειδικός Μαστολόγος
Αμ. .Επίκουρος Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Αθηνών
Πρόεδρος της Διεθνούς Εταιρείας Μαστολογίας
Δέχεται Δευτέρα, Τετάρτη, Πέμπτη 5-6 μ.μ. με ραντεβού
Ιατρ.: Λ. Κηφισίας 6, Αμπελόκηποι Τηλ: 77.71.246
69.29.420 & 69.16.618 Μαιευτ. Λητώ, 80.48.584 οικ.

Δρ. Στέλιος Αντωνιάδης
Παιδίατρος - Καρδιολόγος παίδων
Καθηγητής Παιδιατρικής Τ.Ε.Ι.
ΣύμβουλοςΠανεπιστ. Κλινικής Νοσ. Παίδων "Α.Σοφία"
τ. Επιμελητής Νοσ. Great Ormond Str London,
Παν.Harvard & Columbia U.S.A.
Διευθ.: Ηρακλείτου 4, Κολωνάκι
Τηλ. 36.02.745 Ιατρ. 98.33.413 Οικ.

Δρ. Πέτρος Γκιναΐδης (Γαϊτανίδης)
Ωτορινολαρυγγολόγος
τ. Επιμελητής Τζανείου Νοσ. & Νοσ. Παίδων Α. Σοφίας
Δέχεται καθημερινώς 6.30-8.30
Διευθ. Ιατρ. Αγησιλάου 11, Ανω Ηλιούπολις
Τηλ. 97.06.378

Δρ. Οθων Παπαδόπουλος
Πλαστικός Χειρουργός
Επίκ. Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών
Αισθητική και επανορθωτική χειρουργική
Δέχεται Δευτέρα, Τετάρτη & Πέμπτη 5-8 μ.μ. κατόπιν ραντεβού
Διευθ. Ιατρ.: Λυκείου 2 Αθήνα 106.74 (Ανάκτορα)
Τηλ. 72.11.159 & 72.29.221

Δρ. Κοσμάς Α. Κοτζαμάνογλου
Επ. Καθηγητής
Χειρουργός Οφθαλμίατρος
Δέχεται στο ιατρείο του, καθημερινά τα απογεύματα πλην Σαββάτου, και με ραντεβού
Διευθ. Ιατρ. : Υψηλάντου 29, Κολωνάκι
Τηλ.: 72.14.589 Ιατρ. 98.32.062 Οικ.

Δρ. Σοφοκλής Ζησιάδης
Χειρουργός Οδοντίατρος
Πτυχιούχος Παν. Κων/πόλεως & Αθηνών
μετεκπαιδευθείς και εργασθείς εις Γερμανία
Δέχεται καθ' εκάστην 5-8 μ.μ. και τα πρωινά με ραντεβού
Διευθ. Ιατρ.: Αγ. Αλεξάνδρου 3, Παλ. Φάληρο
Τηλ. 98.38.877 - 98.38.541 ιατρ. 98.36.807 οικ.

Δρ. Δόμνα Τσούμπου
Χειρουργός Οδοντίατρος
Δέχεται καθημερινώς με ραντεβού
Διευθ.: Αχιλλέως 42, Π. Φάληρο
Τηλ. 98.81.178 - 98.25.307

Δρ. Αριστοτέλης Κυριαζής
Χειρουργός Οδοντίατρος
Δέχεται καθημερινώς με ραντεβού
Διευθ.: Ποσειδώνος 19 - 20 & Αμφιθέας, Αλιμος
Τηλ.: 98.82.033 ιατρ. 98.30.889 οικ.

OPHTHALMO-CHECK
ΕΠΕ. ΠΡΟΤΥΠΟ ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΟ ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ & ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΙΑΤΡΕΙΟ
Παντελής Αλεξ. Παπαδόπουλος
Χειρουργός Οφθαλμίατρος
Μέλος της Αμερικανικής Οφθαλμολογικής Ακαδημίας
ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΟ CHECK-UP - ΜΕΛΕΤΗ ΓΛΑΥΚΩΜΑΤΟΣ
ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΕΣ ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ (ΚΑΤΑΡΡΑΚΤΗ ΜΕ ΥΠΕΡΗΧΟΥΣ, ΓΛΑΥΚΩΜΑΤΟΣ, κ.α.)
ΟΠΤΙΚΑ ΠΕΔΙΑ - ΦΛΟΥΟΡΟΑΓΓΕΙΟΓΡΑΦΙΑ - LASER
ΥΠΕΡΗΧΟΙ (A-SCAN, ΒΙΟΜΕΤΡΙΑ) ΟΡΘΟΠΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΣΤΡΑΒΙΣΜΟΥ
ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑ ΚΕΡΑΤΟΕΙΔΟΥΣ - ΗΛΕΚΤΡΟΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ
ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΜΥΩΠΙΑΣ ΜΕ LASER - ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΦΑΚΩΝ ΕΠΕΦΗΣ
Για ραντεβού: Καθημερινά 10.00-13.00 & 17.30-20.30
Αγ. Αλεξάνδρου 10 & Ιριδος 1 Παλαιό Φάληρο
☎ 98.81.800 - 98.83.702 fax: 98.83.702

ARTEMIADIS
OPTIC CENTERS
ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ 4 ΣΥΝΤΑΓΜΑ 105 62 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 3238555 3285535 3238777
ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 3 ΣΤΟΑ ΚΑΛΛΙΓΑ ΣΥΝΤΑΓΜΑ
105 62 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 3247043 3237030
ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΑ 18 ΓΛΥΦΑΔΑ
ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 8945606 8942013 8942980 8981228

μητροπουλος
οπτικα φακοι επαφης ...για να βλέπετε
συνταγές όλων των ταμείων
Ι.Κ.Α - Ο.Τ.Ε - ΤΡΑΠΕΖΩΝ - Κ.Λ.
κατάστημα 1ον Χαροκόπου 60 - Καλλιθέα
Τηλ. 95.88.744
κατ. 2ον Μαρκόπουλο Αττικής
τηλ. 0299 - 22442

spot optic
Α. ΚΑΣΤΡΙΝΟΣ - Γ. ΚΑΠΑΣΑΚΑΛΙΔΗΣ
Μαντζαγριωτάκη 80 ΚΑΛΛΙΘΕΑ ☎ 95.12.288
Γρ. Αυξεντίου 49 Ανω Ιλίσια ☎ 77.57.716
Π. ΚΑΣΤΡΙΝΟΥ - Α. ΣΤΑΜΠΕΚΗ
Πατησίων 128, Αθήνα ☎ 82.28.708

ΟΠΤΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ
ΟΠΤΙΚΑ - ΦΑΚΟΙ ΕΠΑΦΗΣ
Διπλωματούχος Οπτικός
Ι. ΕΚΜΕΚΤΣΟΓΛΟΥ
Διευθ. Αγ. Δημητρίου 113, Μπραχάμι ☎ 97.55.532

ΗΛΙΑΣ Ν. ΜΑΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ
ΔΙΠΛ. ΧΗΜΙΚΟΣ ΠΑΝ/ΜΙΟΥ ΚΩΝ/ΠΟΛΕΩΣ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ - ΠΟΤΩΝ -ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΩΝ
Εγκρίσεις, άδειες Α.Χ.Σ., κατ' έφεσιν εξετάσεις στα Γ.Χ.Κ., αγορανομικά, αναλύσεις, εντομοκτονίες - μυοκτονίες. Μελέτες παραγωγής, συσκευασίας, συντηρήσεως, γνωματεύσεις, κατατοπίσεις. Βιομηχανική πείρα 22 ετών.
ΙΦΙΓΕΝΕΙΑΣ 12 Π. ΦΑΛΗΡΟ ΤΗΛ. 98.46.820
FAX 98.46.835

Διπλωματούχος νοσοκόμα με πείρα, αναλαμβάνει υπεύθυνα κάθε είδους ενέσεις, παρακολουθήσεις πιέσεως κλπ.
Αγ. Βαρβάρα 26 Π. Φάληρο ☎ 98.49.646 κα.Βιβή

Δρ. Ελευθέριος Α. Φερεκύδης
ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΩΤΟΡΙΝΟΛΑΡΥΓΓΟΛΟΓΟΣ
Μόνιμος επίκ. Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών
(Ωτορινολαρυγγολογική Κλινική Ιπποκρατείου Νοσοκομείου)
Ειδικευθείς εις Δυτικήν Γερμανίαν
Ιατρείον: Σόλωνος 18, Κολωνάκι
Δέχεται: μόνο επί συνεντεύξει 6-8 μ.μ.
Δευτέρα - Τετάρτη - Πέμπτη.
Τηλ. Ιατρείου: 36.03.731, Οικίας: 72.91.070.

Ελευθερία Τσοκώνα - Μαζαράκη
Χειρουργός - Οδοντίατρος
Δέχεται καθημερινώς πλην Σαββάτου 10.00 - 13.00 και 18.30-20.30 επί συνεντεύξει
Φειδιππίδου 1-3 & Κηφισίας, Αμπελόκηποι
☎ 77.94.542 ιατρ. 82.39.373 οικ.

Δρ. Φωκίων Σιδηρόπουλος
Χειρουργός - Γυναικολόγος - Μαιευτήρ
Δέχεται Δευτέρα - Τρίτη - Πέμπτη 5 -8 μ.μ.
Σκουφά 36 Κολωνάκι - ΑΘΗΝΑ
☎ 36.10.274

Δρ. Τασία Β. Καροκανίδου
Χειρουργός Οδοντίατρος
Δέχεται καθ' εκάστην πλήν Σαββάτου και επί συνεντεύξει
Κ.Παλαμά 9 - Στάση Κλωναρίδου, Πατήσια
☎ 22.31.043 ιατρ. 88.22.818 οικ.

Δρ. Μαρία Τζενάκη
Χειρουργός Οφθαλμίατρος
ΦΑΚΟΙ ΕΠΑΦΗΣ - LASER ΓΙΑ ΤΗ ΜΥΩΠΙΑ
Δέχεται καθημερινά με ραντεβού
ΙΑΤΡΕΙΟ: Αχιλλέως 86 Παλαιό Φάληρο
☎ 98.36.925

Δρ. Γεώργιος Παγόπουλος
Χειρουργός Οδοντίατρος
Δέχεται καθημερινώς εκτός Σαββάτου με ραντεβού
Διευθ.: Πιπίνου 18, στάση Αγγελοπούλου
Τηλ. 88.19.720

Κέντρο Φυσικοθεραπείας και Αποκατάστασης
Γεωργίου Αθ. Γουγούδη
Αποκατάσταση ορθοπεδικών, ρευματολογικών, καρδιο-αναπνευστικών, νευρολογικών παθήσεων
Διευθ. Αφροδίτης 9 & Νηρέως Παλ. Φάληρο
Ραντεβού στα τηλ. 98.48.482 & 20.23.485 οικ.

EUROHROM
ΧΡΩΜΑΤΑ - ΣΙΔΗΡΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ
Ελευθ. Ταστσής & Σια ε.ε.
Δουκίσσης Πλακεντίας 149- Χαλάνδρι.
ΤΗΛ.: 63.98.078

ΘΩΜΑΣ ΒΙΤΑΛΗΣ
ΜΟΝΩΤΙΚΑ ΥΛΙΚΑ
Υαλοβάμβακας, Armaflex, Ricofon και άλλα είδη μονώσεως
Κρέοντος 79 - Κολωνός
☎ 51.44.238 - 51.48.592

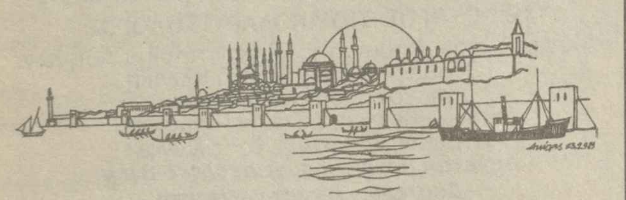

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ
Για την Πόλη, τον Πολίτη, τον πολιτισμό
Εκδότης - Διευθυντής: Μιχάλης Α. Βασιλειάδης
Ακροπόλεως 61, Καλλιθέα 176.75 ☎ 95.83.225
Ετήσια συνδρομή 1995: Για την Ελλάδα δρχ.2500
Γιά το εξωτερικό U.S.$ 25.- Γιά Τουρκία ΛΤ.500.000
Τεύχη προηγουμένων ετών δρχ. 500 ή $ 3.-
Οι συνδρομές εξωτ. πληρώνονται στην Ελλάδα σε δρχ.
Εμβάσματα - Επιταγές στο όνομα του εκδότη.
Τεχνική επιμέλεια : ΦΩΤΟΣΥΝ ΑΒΕΕ ☎ 36.10.035
Μοντάζ: Θεώνη Νιφλή ☎ 52.29.220
Εκτύπωση: Μ. Αθανασιάδης-Μ. Ανδρίκου ☎ 52.52.216
Βιβλιοδεσία: Κ. Καραγιάννη
Επικούρου 20 Αθήνα ☎ 32.17.823
Διεκπεραίωση αποστολής: Π. Καρατζά
Μενελάου 27 Ανω Πετράλωνα

DIMIDIS TOURS
Κηφισίας 68 - ΑΘΗΝΑ
☎ 69.27.240 - 69.27.241 - 69.29.838
ΕΚΔΡΟΜΕΣ - ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ
Ειδική προσφορά
Εισιτήρια Αεροπορικώς
ΑΘΗΝΑ - ΠΟΛΗ - ΑΘΗΝΑ
Ξενοδοχεία στην Τουρκία
Συνεχείς εκδρομές για:
Κωνσταντινούπολη, Προύσσα, Σμύρνη,
Εφεσσο, Πέργαμο, Τροία
Ειδικές εκδρομές για Καππαδοκία
και ο περίφημος γύρος του Πόντου

TINA TRAVEL
Αεροπορικά εισιτήρια εσωτερικού - εξωτερικού
Ατμοπλοϊκά εισιτήρια για νησιά και Ιταλία
Φθηνά εισιτήρια για Λονδίνο και Αμερική
ΤΑΞΙΔΙΑ - ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
Διεύθ.: ΣΥΝΤΑΓΜΑ - Καρ. Σερβίας 7
Τηλ.: 32.31.362 - 32.25.408

επιγραφες ARIS
ΤΗΛ. 2012619
ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ
ΑΠΛΕΣ - ΖΩΓΡΑΦΙΚΕΣ - ΦΩΤΕΙΝΕΣ
ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΑ ΦΩΤΕΙΝΑ ΦΑΝΑΡΙΑ
ΜΕΤΑΞΟΤΥΠΙΕΣ - ΜΑΚΕΤΕΣ
ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ
ΚΩΝΣΤ. ΣΑΒΒΑ 8 - ΠΑΤΗΣΙΑ (ΑΓ. ΛΟΥΚΑΣ) ΤΗΛ: 20.12.619

ΜΙΧΑΗΛ ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ
(Από το Ορτάκοϊ, πρωτομάστορας του οίκου «Μανώλης - Χριστόφορος» στο Ελμάνταγ της Πόλης)
Επιπλα ποιότητος επί παραγγελία
Επιδιορθώσεις σε παλιά έπιπλα αξίας
Αναλαμβάνω κουζίνες, κουφώματα κλπ.
Στεφάνου Βυζαντίου 25 -27 Πατήσια (Στάση Αγ. Λουκά)
Αθηνα Τηλ. 20.18.665 - 22.35.631

PHILIPS
Το Σήμα...
με την μεγαλύτερη ΔΗΜΟΤΙΚΟΤΗΤΑ
σ' όλο τον κόσμο.
...προσφέρει ανέσεις, σιγουριά
και... όχι προβλήματα!!
ΤΗΛΕΟΡΑΣΕΙΣ, ΒΙΝΤΕΟ,
ΒΙΝΤΕΟΚΑΜΕΡΕΣ, ΣΤΕΡΕΟΦΩΝΙΚΑ,
ΦΟΡΗΤΑ ΘΕΡΜΑΝΤΙΚΑ...
μέχρι ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΣΙΔΕΡΑ, ΜΙΞΕΡ,
ΚΑΦΕΤΙΕΡΕΣ, ΑΝΕΜΙΣΤΗΡΕΣ, ΣΤΙΦΤΕΣ,
ΡΟΛΟΓΙΑ..
* Πάντοτε με την εγγύηση της προηγμένης τεχνολογίας της PHILIPS
ΒΑΣΙΛΗΣ ΓΕΩΡ. ΚΑΣΑΠΟΓΛΟΥ
ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΠΙΣΚΕΥΩΝ
ΕΛ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ (ΘΗΣΕΩΣ) 74, ΚΑΛΛΙΘΕΑ 176.76
☎ 95.60.522, 93.71.160-1-2, 95.80.470
ΤΗΛ. SERVICE 93.71.163 - FAX 95.69.944

Miele
ΓΛΥΦΑΔΑ
ΜΕΤΑΞΑ 41, 1ος ΟΡΟΦΟΣ, ΤΗΛ.: 89.40.922
(ΕΝΑΝΤΙ ΚΛΕΙΣΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟΥ)
ΕΠΙΠΛΑ ΚΟΥΖΙΝΑΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΔΥΤ. ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΩΝ Ε.Μ.Π. - ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΗΣ I.D.G.S.A.

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΤΑΒΕΡΝΑ
ΑΜΦΙΘΕΑ
Δημήτρης Μαύρος
Ομορφη χαρούμενη ατμόσφαιρα
Εκλεκτά μεζεδάκια από τον γνωστό σας μάγειρα
Γιώργο Χάρη
✓ Κάθε Παρασκευή και Σάββατο βράδυ μουσική, πρόγραμμα με μπουζούκι, κιθάρα και αρμόνιο,
✓ Σαββατοκύριακα και αργίες ανοικτά τα μεσημέρια
✓ Κλειστό κάθε Δευτέρα
Κρατήσεις ☎ 93.34.813
Διευθ. Αχαιών 24 - Αμφιθέα (ύψος Αγ. Κυριακής)

ΠΡΟΣΟΧΗ
Ομογενές γραφείο με πείρα πολλών ετών ευρισκόμενο στην Τουρκία, αναλαμβάνει και διεκπεραιώνει με εχεμύθεια, δίχως καμμία προκαταβολή και επιβάρυνση εξόδων, πάσης φύσεως κτηματικές και δικαστικές υποθέσεις, εκκρεμότητες εφορειών, υποθηκοφυλακείων (ταπού), αγοράζει ακίνητα ή μερίδια ακινήτων τοις μετρητοίς, πληρωτέα ακόμα και εν Ελλάδι, Ελλήνων και Τούρκων υπηκόων και τακτοποιεί εκκρεμότητες συντάξεων εν Τουρκία.
☎ 031-430.074 και 031-430.085

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΕΛΕΤΩΝ
ΕΙΡΗΝΗΣ ΙΟΡΔ. ΠΟΙΜΕΝΙΔΗ
εκ Κωνσταντινουπόλεως
Το παλαιότερο Γραφείο Τελετών στο Παλαιό Φάληρο κέρδισε την εμπιστοσύνη σας λόγω της πολυετούς πείρας του και της ανθρώπινης εξυπηρέτησής σας
ΣΑΣ ΠΑΡΕΧΕΙ ΑΡΙΣΤΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ
ΟΛΟ ΤΟ 24ΩΡΟ
Αγ. Αλεξάνδρου 50, Π. Φάληρο
τηλ. γρ. 98.28.800 - 98.14.891 & οικ. 98.33.117

ΕΝΩΣΙΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΤΩΝ
Η Ενωση Κωνσταντινουπολιτών, στα πλαίσια των δραστηριοτήτων της, αναγγέλλει την έναρξη του προγράμματος Καταγραφής του Επιστημονικού Κωνσταντινουπολίτικου Δυναμικού.
Το πρόγραμμα αυτό στοχεύει να αποτελέσει πολύτιμο βοήθημα στη σύσφιγξη των σχέσεων των Κωνσταντινουπολιτών λειτουργώντας ως Τράπεζα Πληροφοριών και ενεργοποιώντας το επιστημονικό δυναμικό της Πόλης.
Η Ενωση Κωνσταντινουπολιτών θεωρεί απαραίτητη την συνεργασία *όλων -των μέχρι δεύτερης γενιάς-* Κων/πολιτών για την αποπεράτωση του έργου αυτού.
Για κάθε επικοινωνία και περαιτέρω πληροφορία παρακαλούμε απευθυνθείτε στις υπεύθυνες της καταγραφής κα Μάνια Μαγκωνάκη ή κα Μαρία Κλημεντοπούλου, στα τηλέφωνα 64.33.750 - 64.24.826, (fax: 64.37.002) προκειμένου να σας σταλεί το προς συμπλήρωση σχετικό ερωτηματολόγιο.
Θεωρούμε το έργο αυτό ιδιαίτερα σημαντικό για την μεταξύ των Κωνσταντινουπολιτών γνωριμία, συνεργασία και αλληλοβοήθεια.
Ευχαριστούμε εκ των προτέρων για την συνεργασία σας.

ΝΕΟΣ ΚΥΚΛΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΤΩΝ
«Το Ελληνικό Θέατρο στην Κων/πολη τον 19ο αιώνα»
Τόμος 1ος
της κ. Χρ. Βασιλάκου Σταματοπούλου
Εκδοση Νέου Κύκλου Κων/πολιτών
Διατίθεται στην έδρα του Συλλόγου
(Δημ. Σούτσου 46, Αμπελόκηποι, τηλ.: 64.64.27
και στα κεντρικά βιβλιοπωλεία.

Ο Αποκριάτικος Χορός του
Α.Σ. ΠΕΡΑ
θα διοργανωθεί την πρώτη Παρασκευή της Αποκριάς 17 Φεβρουαρίου 1995 στο
SHOW CENTER
με τους ΑΓΓ. ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ
ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΚΟΥΚΑ
ΣΟΦΙΑ ΒΟΣΣΟΥ
ΧΡ. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟ κ.α.
Για πληροφορίες και προσκλήσεις στη Γραμματεία του Συλλόγου μας.
Τηλ.: 98.48.435 - 98.25.015

ΚΟΣΜΗΜΑ
Θωμάς Κούντ
τηλ. 97367
Αγ. Δημητρίου 88 Αγ. Δημήτριος

Τώρα και στο Παλαιό Φάληρο
ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΕΛΕΤΩΝ
«ΠΙΣΤΩΦ»
Το γνωστό από την Πόλη, στην Αγία Τριάδα Τα
Γραφείο Τελετών «Πιστώφ» άνοιξε τώρα στην Αθήνα
Θα βρείτε σ' αυτό ό,τι χρειάζεστε στις δύσκολες ώ
και ειλικρινή συμπαράσταση.
Αγ. Βαρβάρας 73 Α - Π. ΦΑΛΗΡΟ, τηλ. 88.34.085 και 0
το 24ωρο 98.37.785. Επίσης 98.38.801 Γραφείο και
93.83.605

ΜΟΡΦΕΣ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ

Ο ΟΥΡΟΛΟΓΟΣ - ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΠΑΣ

Του Στέφανου Α. Δεκαβάλλα

Τούτη η ιστορία με τον ουρολόγο - χειρουργό Αλέξανδρο Παππά είναι καιρός που με βασανίζει. Είναι από τότες που στο σπίτι του νευροχειρουργού Γιάννη Ταπτά κουβεντιάζαμε μαζί του για τον πατέρα του Νικόλαο Ταπτά, ου το σχετικό κείμενό μου γι αυτόν δημοσιεύτηκε στην "**Επτάλοφο**" του Φεβρουαρίου του 1994. Ιστορώντας μου τότες τα σχετικά με τη ζωή του πατέρα του, ο εκλεκτός Κωνσταντινουπολίτης σκληπιάδης, είχεν αναφερθεί σε κάποιο σημείο της διήγησής του στον Αλέξανδρο Παππά. Με τη μεσολάβηση του φίλου μου γιατρού και συγγραφέα Ακύλα λλα πήγα τότες και βρήκα τον γιο του Αλέξανδρου Παππά, τον σεβαστό Ακαδημαϊκό Γιάννη Παππά, τον διάσημο γλύπτη και ζωγράφο. Τα στοιχεία που πήρα από αυτόν για τον πατέρα του τα χρησιμοποίησα τότες στο κείμενό μου για τον Νικόλαο Ταπτά. Ομως, από κει και πέρα άρχισαν να με βασανίζουν, στον ύπνο και στον ξύπνο μου, οι Ερινύες, πως δεν είχα κάμει το καθήκον μου, όπως έπρεπε, απέναντι σε μια κορυφαία προσωπικότητα όπως ήταν ο Αλέξανδρος Παππάς. Πως δεν μπορούσα να ξοφλήσω το χρέος μου σ αυτόν με μερικές αράδες και μόνον. Πως έπρεπε να πω πολύ περισσότερα. Ετσι μάζεψα όλο μου το θάρρος (και το θράσος βέβαια) και πήγα να ξαναχτυπήσω την πόρτα του εκλεκτού συμπολίτη μας καλλιτέχνη και Δάσκαλου. Οπως όλοι οι **πραγματικά μεγάλοι**, ο Γιάννης Παππάς έχει το χάρισμα της απλότητας. Με την απλότητα, λοιπόν, που τον διακρίνει και την απέραντη καλωσύνη του, δέχτηκε να μου παραχωρήσει λίγον από τον πολύτιμο χρόνο του και να μου μιλήσει για τον πατέρα του. Φυσικά η δουλειά δεν τελείωσε μόνο με τη συνέντευξη. Είχα να διαβάσω και κάποια βιβλία για να συμπληρώσω τις γνώσεις μου γύρω από το θέμα που με απασχολούσε. Οσοι γκρινιάζουνε -και γκρινιάζουνε πολλοί τελευταία- γιατί δεν βρίσκουνε κάθε μήνα γραφτό μου στην εφημερίδα, πρέπει να ξεύρουνε πως χρειάζεται πολύς μόχθος και πολλές προσπάθειες και πολλή-πολλή μελέτη για κάθε κείμενο που γράφεται, αν τούτο πρέπει νάναι καλό και σωστό.

* * *

Η οικογένεια Παντελίδη - Παππά κατάγεται από τη Χίο. Από ένα από τα πιο νότια μαστιχοχώρια αυτού του νησιού, το "Θολό Ποτάμι". Και είναι απόγονοι ενός από τα ελάχιστα παιδιά που σώθηκαν από τις σφαγές που έκαμαν οι Τούρκοι στη Χίο το 1822. Το παιδί αυτό κατέφυγε στην Πόλη κι ύστερα από σκληρούς αγώνες κατάφερε, τελικα, να κάνει μια δική του δουλειά. Ασχολήθηκε με το εμπόριο και ευδοκίμησε. Ο γιός του, ο Γεώργιος Παντελίδης - Παππάς, ήταν ένας πολύ επιτυχημένος έμπορος. Είχε, κατ' ουσίαν, το μονοπώλειο των υφασμάτων της τσόχας και το παρωνύμι του ήταν "**τσόχατζης**". Αυτός, λοιπόν, πήρε γυναίκα από παλιά μεγάλη Φαναριώτικη οικογένεια, τους Λογαρίδηδες. Η γυναίκα του ονομαζόταν Ελένη Λογαρίδη, και από τούτον τον γάμο γεννήθηκαν 13 παιδιά! Αγόρια και κορίτσια. Και μεταξύ αυτών και ο Αλέξανδρος Παππάς, δέκατος στη σειρά! Οι περισσότεροι από τους αδελφούς του ασχολήθηκαν με το εμπόριο και διέπρεψαν. Ενας άλλος αδελφός του, ο Κωνσταντίνος, σπούδασε αρχιτεκτονική και μάλιστα ήταν από τους πρώτους που σπούδασαν στη "Σχολή Καλών Τεχνών", στο Παρίσι. Νυμφεύτηκε κατόπιν με μια Γαλλίδα. Και ο μεγαλύτερος από τα αδέλφια, ο πρωτότοκος, που ήταν πολύ μορφωμένος και είχε πολύ προοδευτικές για την εποχή του ιδέες, παράλληλα με το εμπόριο ασχολήθηκε και με τα γράμματα και κυρίως με το "*γλωσσικό ζήτημα*", που ήταν σε έξαρση εκείνα τα χρόνια.

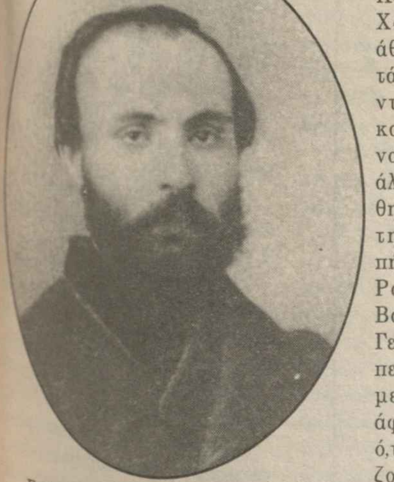

Γεώργιος Παντελίδης - Παππάς. Κωνσταντινούπολη 1860. (Φωτογραφία ανέκδοτη)

Ο Γεώργιος Παντελίδης - Παππάς ήταν εγκατεστημένος στη Χαλκηδόνα, εκεί ήταν το σπίτι του κι εκεί πέρασε όλη τη ζωή του. Ακόμη και σήμερα στο Κοινοτικό Νεκροταφείο της Χαλκηδόνας διασώζεται, άθικτος, ο οικογενειακός τάφος στον οποίο αναπαύονται ο Γεώργιος, η Ελένη και ο γιός του Κωνσταντίνος. Από τα άλλα αδέλφια άλλοι πήγαν κι εγκαταστάθηκαν σε διάφορες πόλεις της Μικράς Ασίας, άλλος πήγε στην Κωνστάντζα της Ρουμανίας κι άλλος στη Βάρνα της Βουλγαρίας. Ο Γεώργιος πέθανε νέος, πριν πεθάνει όμως, με μια λεπτομερή διαθήκη που έκανε, άφησε στο κάθε παιδί του ό,τι του αναλογούσε φροντίζοντας να μην αδικήσει κανένα. Κι ήταν, βέβαια, μια πολύ μεγάλη υπόθεση αυτή η προικοδότηση δεκατριών παιδιών! Με τον θάνατό του, λόγω διαφοράς ηλικίας, την κηδεμονία, όλων των παιδιών, ανέλαβε ο μεγαλύτερος, ο Γιάγκος!

Ο Αλέξανδρος, που γεννήθηκε στην Πόλη το 1877, μετά τις γυμνασιακές του σπουδές, σε ηλικία δεκαεφτά χρονών φεύγει για το Παρίσι. Δεν είναι γνωστό σε ποιο σχολείο είχε σπουδάσει στην Πόλη αλλά είχε μια πολύ καλή κατάρτιση στα Γαλλικά και από τούτο τεκμαίρεται ότι ή είχε πάει και σε γαλλικό σχολείο είτε, τουλάχιστον, ότι είχε πάει σε κάποιο από τα Ελληνογαλλικά σχολεία που υπήρχαν εκείνην την εποχή στην Πόλη. Στο Παρίσι

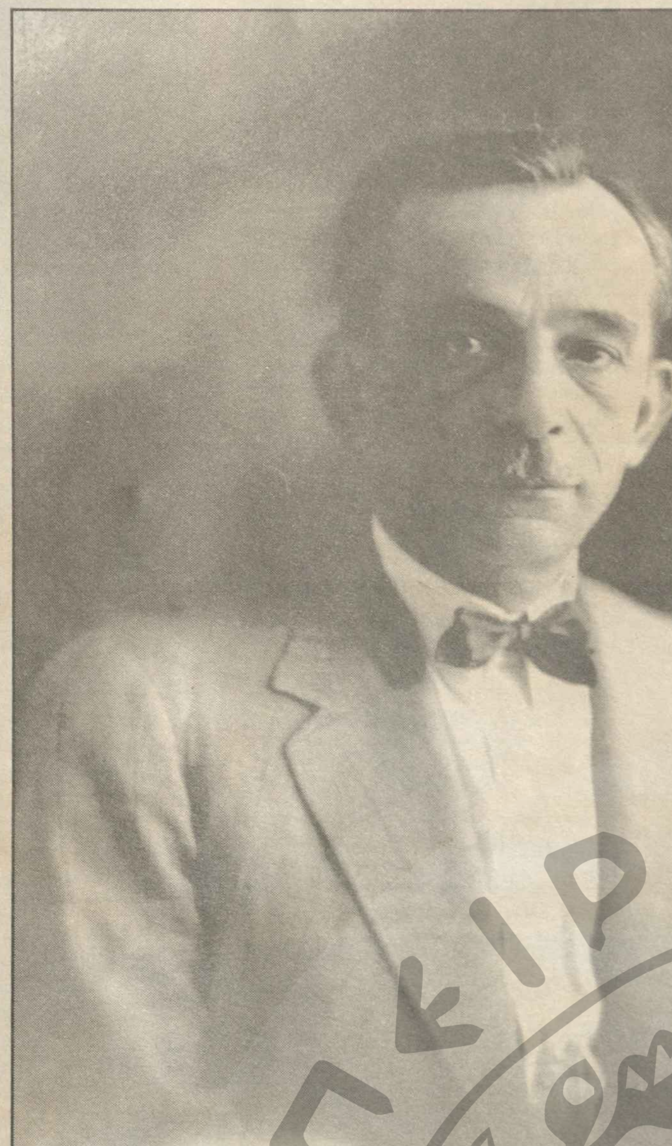

Ο Αλέξανδρος Παππάς το 1930

εγγράφεται στο λύκειο Lakanal και το 1896 γίνεται bachelier-és lettres. Από πολύ μικρός είχε κλίση στην ιατρική. Ετσι, λοιπόν, το ίδιο έτος εγγράφεται στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου των Παρισίων. Οταν το 1897 η Τουρκία κηρύττει τον πόλεμο στην Ελλάδα, ο πατριώτης Αλέξανδρος Παππάς παρατά τις σπουδές του και κατεβαίνει στην Ελλάδα αποφασισμένος να δώσει τη ζωή του για την πατρίδα του. Μετά την ατυχή έκβαση αυτού του πολέμου, ο Αλέξανδρος επιστρέφει στο Παρίσι για να συνεχίσει τις σπουδές του. Μετά τη συμπλήρωση των θεωρητικών σπουδών του στο Πανεπιστήμιο το 1899, για την πρακτική του εξάσκηση, διορίζεται εξωτερικός ιατρός των νοσοκομείων των Παρισίων. Το 1904, κατόπιν διαγωνισμού, γίνεται εσωτερικός ιατρός. (Από τους οκτακόσιους που διαγωνίστηκαν κατάφεραν να επιτύχουν μόνον οι εξήντα και ο Αλέξανδρος Παππάς είναι ανάμεσα στους πρώτους!). Ο πρόωρος θάνατος του αγαπημένου του πατέρα από πάθηση των νεφρών του είναι μια από τις κυριώτερες αιτίες που θα κατευθύνουν τον Αλέξανδρο προς τον κλάδο της ουρολογίας. Εργάζεται ως πρώτος βοηθός και κατόπιν ως επιμελητής, με τους καθηγητές Guyon, Albarran, Poirier, Gunéo, Marion και αποκτά την ειδικότητα του χειρουργού ουρολόγου.

* * *

Ο γιατρός Φώτης Φωτιάδης γεννήθηκε "*περί το λυκαυγές*" της 2ας Σεπτεμβρίου του 1849 "*Ημέραν Παρασκευήν της εβδομάδος εις το τερπνόν του Βοσπόρου χωρίον Νεοχώριον*", όπως πληροφορούμαστε από το προσωπικό ημερολόγιο του πατέρα του Δημητρίου. Και είχεν αδέλφια του τόν Κωνσταντίνο και τον Περικλή Φωτιάδη, τον γνωστό αρχιτέκτονα που οικοδόμησε, μεταξύ άλλων, και το περίλαμπρο "Ζωγράφειο Λύκειο" της Πόλης καθώς και το κτίριο της "Ιεράς Θεολογικής Σχολής της Χάλκης" (Μετά τον καταστρεπτικό σεισμό της 28/6/1894). Η οικογένεια Φωτιάδη, όμως, καταγόταν από την Κούταλη, που είναι ένα μικρό νησάκι στην Προποντίδα. Ηταν οικογένεια εφοπλιστών. Εκείνην την εποχή οι εφοπλιστές ήταν και καραβοκύρηδες. Ηταν σόι ναυτικών. Ο Φώτης Φωτιάδης έφυγε μικρός από την Πόλη κι έλαβε τη γυμνασιακή του μόρφωση στην Αθήνα, στο Β' Βασιλικό Δημόσιο γυμνάσιο. Μετά την αποφοίτησή του από το γυμνάσιο το 1869, ο Φώτης Φωτιάδης, γράφτηκε στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών. Η θητεία του στή Φιλοσοφική Σχολή Αθηνών κράτησε μόλις μια σχολική περίοδο. Το φθινόπωρο του επόμενου έτους τον βρίσκουμε φοιτητή της Ιατρικής στο Πανεπιστήμιο του Βερολίνου! Εδώ θα κάνει τα τέσσερα πρώτα χρόνια των πανεπιστημιακών του σπουδών. Τον πέμπτο χρόνο τον βρίσκουμε στο Πανεπιστήμιο της Τυβίγγης και τον έκτο στο Πανεπιστήμιο του Στρασβούργου. Ετσι στα εικοσιεπτά του χρόνια επιστρέφει στην Πόλη ως ειδικευμένος πια γιατρός της ωτορινολαρυγγολογίας. Οι γερές σπουδές που είχε κάνει στην Γερμανία και η επιτυχής εξάσκηση του λειτουργήματός του στήν Πόλη τον καθιέρωσαν ως ένα από τα αξιολογώτερα ονόματα του ιατρικού κόσμου της Πόλης. Στο μεταξύ είχε δημοσιεύσει τις επιστημονικές του μελέτες: "*Περί των στενώσεων της λαρυγγικής κοιλότητος*" (1876), και "*Ανακοινώσεις περί νοσημάτων της ρινός*" (1884), οι οποίες βρήκαν απήχηση στους Ευρωπαϊκούς ιατρικούς κύκλους και κάποιες απόψεις του είχαν γίνει γνωστές ως "**μέθοδος Φωτιάδη**". Για ένα μεγάλο χρονικό διάστημα υπήρξε διευθυντής της ωτορινολαρυγγολογικής κλινικής του Γαλλικού Νοσοκομείου "Παστέρ" της Πόλης καθώς και καθηγητής της Τουρκικής Στρατιωτική Ιατρικής Σχολής κι ακόμη προσωπικός γιατρός του Σουλτάνου Αμπντουλχαμίτ του Β'. Ο Φωτιάδης παντρεύτηκε την Ρωξάνη Σοβατζόγλου και απέκτησε πέντε παιδιά: Τον Λάμπρο, την Ελένη, τον Αντώνη, την Αλεξάνδρα και την Φρόσω.

Οι δυσκολίες που έβλεπε να αντιμετωπίζουν τα παιδιά του στό σχολείο καθώς και ένα σημείωμα της εφημερίδας "**Ταχυδρόμος**" της Πόλης που στρεφόταν κατά **της νεοελληνικής γλώσσας**, με αφορμή τη δημοσίευση στις στήλες της τού διηγήματος "*Αρετή και κακία*" της πεζογράφου και οικοδιδασκάλισσας των παιδιών του **Αλεξάνδρας Παπαδοπούλου**, γραμμένου στη δημοτική, θα γίνουν η αιτία να προσέξει και να ασχοληθεί, ο γιατρός Φώτης Φωτιάδης, με το σπουδαίο αυτό για το έθνος μας ζήτημα, το γλωσσικό. "*Από τότες*, λέει, *δεν με άφησε πια η μέριμνα για το όργανο της διδασκαλίας που η μορφή του στρεβλώνει την παιδεία μας όλη και τα αγαθά που περιμένουμε απ' αυτήν*". Το ενδιαφέρον του Φωτιάδη για το γλωσσικό εκδηλώνεται με τα γραπτά του (αυτοτελή έργα, άρθρα σε περιοδικά, εφημερίδες κι αλλού) και με δραστηριότητες (ίδρυση Συλλόγων, ενίσχυση ή έκδοση περιοδικών και εφημερίδων). Το βιβλίο του "*Το γλωσσικόν ζήτημα κι η εκπαιδευτική μας αναγέννησις*" που εκδόθηκε το 1902 στην Αθήνα προκάλεσε τέτοιο ξάφνιασμα με τις νέες απόψεις που αναπτυσσόνταν σ' αυτό ώστε πολύ γρήγορα άρχισε να γίνεται λόγος για εκπαιδευτικό δημοτικισμό. Δημοσιεύει στο περιοδικό "**Ο Νουμάς**" της Αθήνας κείμενά του για το γλωσσικό αλλά και κείμενα σχετικά με την ιατρική επιστήμη, θέλοντας να αποδείξει έτσι πως η νεοελληνική γλώσσα μπορεί να χρησιμοποιηθεί με επιτυχία και στον επιστημονικό λόγο.

Ο Φώτης Φωτιάδης, όμως, δεν περιορίστηκε μόνον στην θεωρητική αντιμετώπιση του δημοτικιστικού κινήματος, αλλά παράλληλα

Ελένη Παντελίδη - Παππά το γένος Λογαρίδη. Κωνσταντινούπολη 1860. (Φωτογραφία ανέκδοτη)

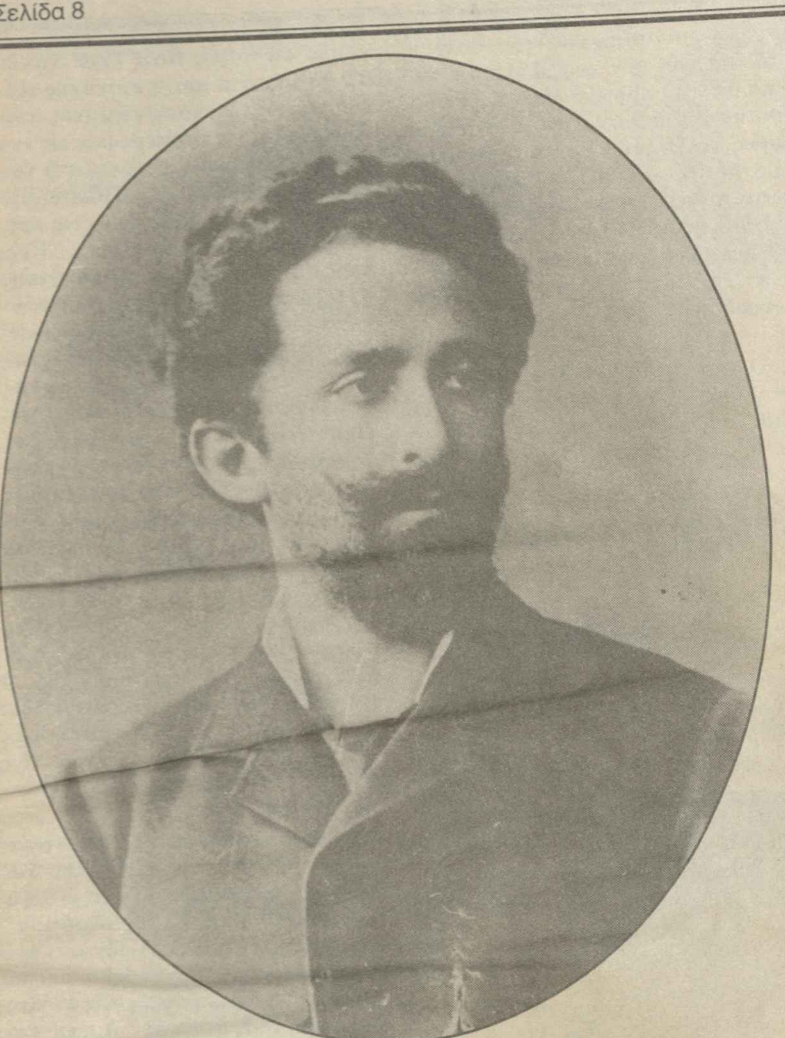

Φώτης Φωτιάδης. Κωνσταντινούπολη 1890

ανέλαβε και αρκετά τολμηρές πρωτοβουλίες με βασική επιδίωξη την καθιέρωση της νεοελληνικής γλώσσας στην εκπαίδευση, παραβλέποντας τόσον τις σφοδρές αντιδράσεις των λογίων και των εκκλησιαστικών κύκλων της Πόλης όσον και κυρίως την φιλύποπτη στάση της τουρκικής διοίκησης που ύστερα από τον καταστροφικό, για τον Ελληνισμό, πόλεμο του 1897 είχε σκληρύνει τη στάση της προς την Ομογένεια και σε κάθε οργανωμένη κίνηση υποπτευόταν συνωμοτική δράση. Σχετικά η **Αθηνά Γαϊτάνου – Γιαννιού** παρέχει την πληροφορία πως και το σπίτι του Φωτιάδη ακόμη, προσωπικού γιατρού του Σουλτάνου, ελεγχόταν από την τουρκική αστυνομία.

Κάτω από τέτοιες συνθήκες, λοιπόν, ο Φώτης Φωτιάδης προχώρησε στη σύσταση ενός συλλόγου με στόχο τον εκπαιδευτικό δημοτικισμό. Η σύσταση πραγματοποιήθηκε με μια συγκέντρωση που έγινε, με κάθε μυστικότητα, στο σπίτι του γιατρού, ένα τριώροφο αρχοντικό με πολλά δωμάτια και μεγάλες σάλες, κατάφορτες από πίνακες ζωγραφικής, γκραβούρες και άλλα έργα τέχνης που το μεγαλύτερο, ωστόσο, μέρος του το κάλυπτε η πολύ πλούσια βιβλιοθήκη του γιατρού. Σ' αυτό το σπίτι, λοιπόν, που βρισκόταν στον αριθμό 40 της οδού Αγάχαμαμ του Πέρα, στις 3 Απριλίου 1905, ώρα 7 το απόγευμα έγινε η σύσταση, οπότε συντάχθηκε και το ιδρυτικό πρακτικό και ο σύλλογος πήρε το χαρακτηριστικό όνομα **"Η Ανάσταση"**. Το όνομα όμως αυτό γρήγορα θα ξεχαστεί για να μείνει ο σύλλογος αυτός στην ιστορία ως το **"Αδερφάτο της Εθνικής γλώσσας"**. Τα ιδρυτικά του μέλη ήταν επτά, από αυτά τα τέσσερα, που ζούσαν στην Πόλη, ήταν τα τακτικά και ήταν ο Φώτης Φωτιάδης, ο Γιάγκος Σιώτης, ο Γιάγκος Παντελίδης - Παππάς και ο Δημήτρης Ταντελίδης, και τα τρία που ζούσαν στην Ευρώπη ήταν τα επίτιμα και ήταν ο Γιάννης Ψυχάρης, ο Αλέξανδρος Πάλλης και ο Δημήτρης Πετροκόκκινος.

Για την πραγμάτωση του στόχου του τό "Αδερφάτο της Εθνικής γλώσσας" είχε προγραμματίσει την ίδρυση σχολείου, την συγγραφή αναγνωσματαρίων και λοιπών μορφωτικών βιβλίων για παιδιά, τη διοργάνωση ομιλιών και άλλων εκδηλώσεων, την έκδοση λογοτεχνικών και άλλων βιβλίων και την έκδοση περιοδικού.

* * *

Σ' ένα από τα ταξίδια του στήν Πόλη, που θα κάνει ο Αλέξανδρος Παππάς, για να επισκεφθεί την οικογένειά του, εξ αιτίας του μεγάλου του αδελφού Γιάγκου που λόγω της ηλικίας του είχεν αναλάβει, όπως είδαμε, μετά τον θάνατο του πατέρα τους τήν κηδεμονία όλων των μικρότερων αδελφών του, θα γνωριστεί με τον γιατρό Φώτη Φωτιάδη και την οικογένειά του και θα ερωτευθεί τη δεύτερη κόρη του Ελένη.

Είναι, η Ελένη Φωτιάδη, μια κοπέλλα με πολύ μεγάλη μόρφωση, ξεύρει στην εντέλεια πολλές ξένες γλώσσες: Τα Αγγλικά, τα Γαλλικά και κυρίως τα Ελληνικά. Εχει μια πολύ βαθειά γνώση της Ελληνικής γλώσσας. Τη μόρφωσή της έλαβε στο σπίτι με ιδιωτικούς καθηγητές κι απόκτησε μια μόρφωση εντελώς ιδιαίτερη. Ξεύρει καλά αρχαία Ελληνικά και έχει μελετήσει την γαλλική και την αγγλική λογοτεχνία.

Παντρεύονται το 1906. Ο γάμος αυτός αποτέλεσε γεγονός για την Πόλη, όχι τόσο γιατί έτσι ενώνονταν, με στενό συγγενικό δεσμό, δύο έγκριτες αστικές οικογένειες, αλλά όσο γιατί ο έμπορος Γιάγκος Παντελίδης - Παππάς, ο μεγαλύτερος αδελφός του Αλέξανδρου, υπήρξε συνοδοιπόρος του Φωτιάδη στο γλωσσικό. Γι αυτό και μόλις ο αρραβώνας έγινε γνωστός, χαιρετίστηκε με ενθουσιασμό από τους δημοτικιστικούς κύκλους. Ο **"Νουμάς"**, μάλιστα, τον ανήγγειλεν ως εξής: "*Δύο σπίτια φιλικά μας στήν Πόλη, το σπίτι του γιατρού και συγγραφέα Φώτη Φωτιάδη και το σπίτι του μεγαλέμπορου και αγνού θιασώτη της Ιδέας Γιάγκου Παντελίδη - Παππά, δεθήκανε εδώ και δεκαπέντε μέρες με στενή και ταιριασμένη συγγένεια. Η κόρη του Φωτιάδη, η Ελένη, μια όμορφη και χαριτωμένη κοπέλλα*

Ρωξάνη Φωτιάδη το γένος Σοβατζόγλου. Κων/πολη 1890.

που οι γοναίοι της, με τη διαλε
αναθροφή που της δώσανε, τη
πλάσανε τέλεια κι αληθινή Ρω
πούλα, αρραβωνιάστηκε τον Αλέ
Παππά, επιστήμονα με μεγά
αξία και δημοτικιστή ίσα με
κόκκαλο, που είναι βοηθός
νοσοκομεία του Παρισιού (Inte
des Hôpitaux de Paris). Η
που στεφανώνει σήμερα με
ευτυχισμένη αυτή ένωση τω
ντόσπιτα των δυό ακριβώ
φίλων είναι χαρά ολονώνε
ο Νουμάς γιορτάζοντάς τη
όλη την καρδιά του εύχεται
λειωτη ευτυχία στο καλοταί
ζευγάρι και ίδια χαρά σε
τους φίλους του. Ο Φωτιάδη
περηφανεύεται τώρα, και
του το δίκιο που, ύστερ' α
σοφό βιβλίο του για την εκ
δευτική μας αναγέννηση,
στην κοινωνία μια τέτια δια
κόρη, διαλέγοντάς της για σ
φο ένα σπάνιο νέο σαν τον
Παπά. Ο Φωτιάδης, μπορεί
κανείς, ενώνει σήμερα με το
δυο δημιουργήματα του θ
του κι από τέτιες διαλεχτ
ταιριασμένες ενώσεις θα βγ
καλές μανάδες που θα δώσ
μέρα στη Ρωμιοσύνη την
μένη καινούργια γενιά".

Ανάλογη απήχηση είχε
προσκλητήριο που τύπω
Φωτιάδης για τον γάμο
σπάζοντας έτσι τα καθιερ
και κάνοντας πράξη τις γλω
του ιδέες:

"*Την Κυριακή 23 Αυγ*
γίνουνται οι γάμοι του κ. Α.
εσωτερικού γιατρού στα νο
μεία του Παρισιού με τη
Ελένη Φωτιάδη, κόρη του γ

Ο Κος και η Κα Φωτιάδη
και ο Κος Α. Παπάς σας π
λούνε να τους τιμήσετε μ
παρουσία σας.

Η στεφάνωση θα γίνει στο
στήρι του Αη-Νικόλα (Πρ
η ώρα 3μ.μ.

Ιδιαίτερο βαπόρι για τους
σμένους θα ξεκινήσει η ώρ
απ' το Γαλατά και θα
Καντη-κιοϊ και Χάλκη.

Μετά την τελετή η Κυρία
δη δέχεται στο σπίτι της".

Ο Κωστής Παλαμάς θα γ
γι' αυτό το προσκλητήριο

"*Το κάλεσμα στους γάμους*
μαζί και σάλπισμα για τη
κή. Θαυμάζω το ταίριασμ
κουράγιο σας, και βλέπω

Ο Αλέξανδρος Παππάς, εθελοντής στον πόλεμο του 1897.

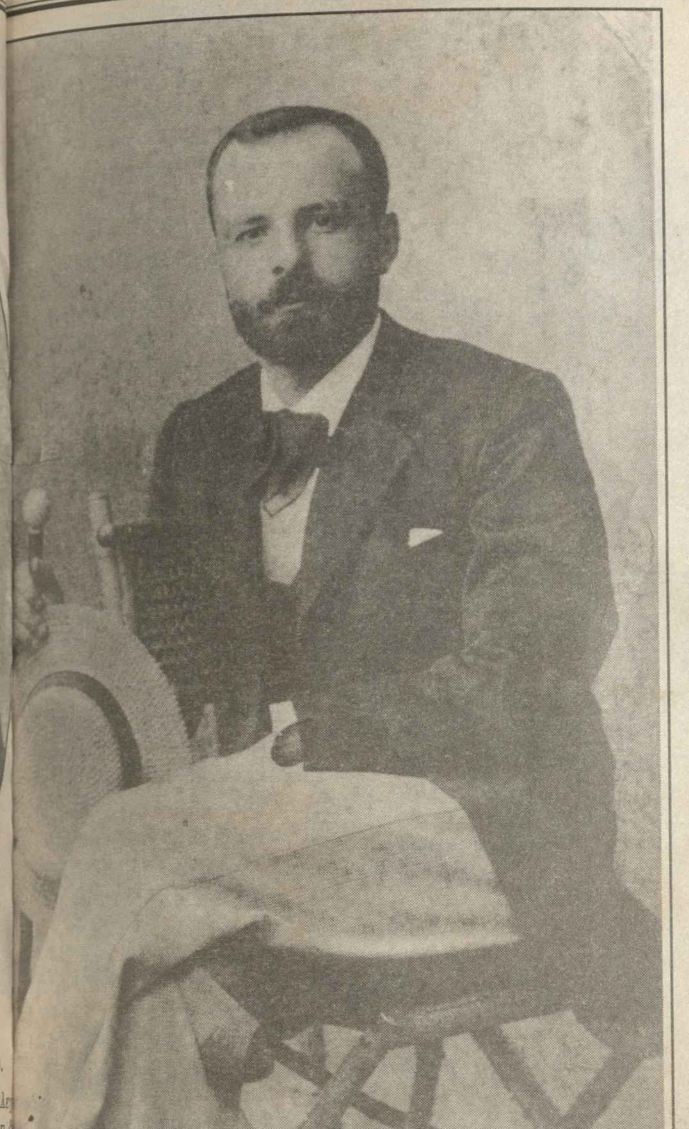

ιάγκος Παντελίδης - Παππάς. (Ανέκδοτη φωτογραφία)

σας είστε στην Πόλη πολύ
προχωρημένοι απάνου στο
ημα παρ' όσο είμαστε στην
να. Εγώ αν πάντρευα την
η μου, δεν θα το κατόρθωνα
ό. Μπράβο. Μακαρισμένος
ίνος που αρμονίζει, όσο είναι
ιστό, την ιδέα του με τη ζωή
ου".

μέσως μετά τον γάμο, ο Αλέ-
δρος Παππάς, επιστρέφει στο
ρίσι μαζί με τη γυναίκα του και
δάσκει, ως υφηγητής, στο Πανε-
τήμιο των Παρισίων. Εκεί γεν-
ται και το πρώτο του παιδί, η
ρη του Ελένη (νυν κυρία Ζάν-
). Η μεγάλη αγάπη του, όμως,
ς την Ελλάδα και η ιδέα ότι
έμενε σ' όλη τη ζωή του στη
λλία, οι απόγονοί του, κατ' ανά-
ην, θα έχαναν σιγά-σιγά την
ληνική τους ταυτότητα και θα
ελληνίζονταν, τον κάνουν να
ει την απόφαση να παρατήσει
σταδιοδρομία του στήν Γαλλία
να κατεβεί για εγκατάσταση
ην Ελλάδα. Ετσι το 1910 έρχε-
οικογενειακώς, στην Ελλάδα
εγκατάσταση. Πρόθεσή του
αι να διεκδικήσει κι εδώ μια
επιστημονική θέση ανάλογη με
την που είχε στη Γαλλία. Ευθύς,
έσως, όμως, βρίσκεται αντιμέ-
πος με την Ελληνική πραγματι-
τητα, τις κλίκες και τους κομ-
ατισμούς και πολύ γρήγορα,
τυχώς, αντιλαμβάνεται πως δεν
κούν η επιστημονική αξία και οι
τίτλοι σπουδών του για να επιτύ-
ει στον τόπο του. Ετσι, σύντομα,
φεύγει για τη̃ν Πόλη όπου οι
Τούρκοι τού προσφέρουν, αμέσως,
θέση καθηγεσίας στην Ιατρική
Σχολή του Πανεπιστημίου της
Κωνσταντινούπολης. Είχε μια
πάρα πολύ επιτυχημένη σταδιο-
δρομία στην Πόλη ως καθηγητής
της ουρολογίας αλλά και ως χει-
ρουργός - ουρολόγος. Γιατί
παράλληλα με την έδρα του στο
Πανεπιστήμιο της Κωνσταντινού-
πολης είχε και το ιδιωτικό του
ιατρείο στο σπίτι του στο Αγάχα-
μαμ του Πέρα, κοντά στο Ελληνι-
κό Προξενείο, και τα πρωινά χει-
ρουργούσε τους ασθενείς του στα
Ελληνικά Νοσοκομεία του
Βαλουκλή. Σ' αυτό το μεγαλοπρε-
πές αρχοντικό του Αγάχαμαμ θα
έλθουν στον κόσμο και τα υπόλοιπα πέντε παιδιά του, η Ρωξάνη, η Αλεξάνδρα, ο Γιάννης, η Υπατία και η Μαρίκα.

Ο Αλέξανδρος Παππάς θα γίνει ακόμη και ο προσωπικός γιατρός του Σουλτάνου Αμπντουλχαμίτ, όταν η Μεγαλειότητά Του ασθενεί από τα νεφρά Της. Κι όταν χρειαστεί να του γίνει χειρουργική επέμβαση, ο Αλέξανδρος Παππάς θα καλέσει τον καθηγητή του από το Παρίσι, τον καθηγητή Marion, να την αναλάβει. Κι εκείνος θα σταθεί στο πλάι του, βοηθός του. Φυσικά, την επιτυχή έκβαση της χειρουργικής επέμβασης θα ακολουθήσει η παρασημοφορία των γιατρών.

Η γενιά του 1912 - 1913 έζησε με το όραμα της Μεγάλης Ελλάδας. Για τους Ελληνες της διασποράς η ιδεολογία αυτή υπήρξε καθοριστική και βασικό κίνητρο. Ο Αλέξανδρος Παππάς, ενθουσιώδης πατριώτης, παίρνει μέρος σε όλες τις φανερές και μυστικές πατριωτικές οργανώσεις και τα κινήματα. Γίνεται σύμβουλος του Πατριαρχείου. Συνδέεται με τον Μητροπολίτη Τραπεζούντος Χρύσανθο, με τον εθνομάρτυρα Σμύρνης Χρυσόστομο και με τον Πατριάρχη Μελέτιο Δ', κατά κόσμον Εμμανουήλ Μεταξάκη, που υπήρξε μια από τις σπουδαιότερες φυσιογνωμίες της Ορθόδοξης Εκκλησίας μας κατά το πρώτο ήμισυ του αιώνα μας, που έδρασεν τόσον ως Οικουμενικός Πατριάρχης, μέχρι την υπογραφή της Συνθήκης της Λωζάννης, όσον και κατόπιν, ως το 1935, ως Πατριάρχης Αλεξανδρείας.

Ο Αλέξανδρος Παππάς, ως εκπρόσωπος του Πατριαρχείου, μαζί με τον Μητροπολίτη Τραπεζούντος Χρύσανθο, αντιπροσωπεύουν στη Συνθήκη των Βερσαλλίων το 1919, τον Ελληνισμό της Κωνσταντινούπολης και της Μικράς Ασίας. Εκεί θα γνωριστεί, για πρώτη φορά, και με τον **Ελευθέριο Βενιζέλο**, τον οποίον, όμως, θαυμάζει και είναι οπαδός του από την πρώτη στιγμή που Εκείνος ανέλαβε τη διακυβέρνηση της Ελλάδας. Στις Βερσαλλίες θα συνεργαστεί με Αυτόν και θα συνδεθεί μαζί του με προσωπική φιλία. Αυτή η απροκάλυπτη εθνική δράση του, όμως, τον εκθέτει στα μάτια των Τούρκων.

"*Ηταν*, μας λέει ο γιός του Γιάννης Παππάς, *στις εκλογές της 1ης Νοεμβρίου του 1920, ήμουν τότε μόλις επτά ετών, και θυμάμαι τον πατέρα μου στήν τραπεζαρία του σπιτιού μας όρθιο μπροστά στον μαυροπίνακα να γράφει, με την κιμωλία, τα αποτελέσματα των εκλογών και όταν είδε ότι ο Βενιζέλος είχε καταψηφιστεί από τον Ελληνικό λαό παρατήρησε πως αυτό ήταν καταστροφή για τον τόπο. Προείδε, δηλαδή, τις εξελίξεις που εκ των υστέρων έγιναν, με τα γνωστά, τραγικά για το έθνος μας, αποτελέσματα*".

* * *

Είναι η 13η Σεπτεμβρίου του 1922 και η Σμύρνη έχει παραδοθεί από τους Τούρκους στις φλόγες. Παντού σύννεφα καπνού και ο άνεμος που φυσά δίνει δύναμη στις φλόγες. Ο George Horton, ο αμερικανός γενικός πρόξενος στη Σμύρνη, λέει πως δεν γνωρίζει παρά μόνον ένα γεγονός στα χρονικά του κόσμου που θα μπορούσε να συγκριθεί, ως προς την αγριότητα, την έκταση και ως προς όλα τα στοιχεία φρίκης, σκληρότητας και ανθρώπινου πόνου, προς την καταστροφή της Σμύρνης και του Χριστιανικού πληθυσμού της από τους Τούρκους, κι αυτό ήταν η καταστροφή της Καρχηδόνας από τους Ρωμαίους. "*Ομως*, παρατηρεί ο Αμερικανός γενικός πρόξενος, *στην καταστροφή της Σμύρνης υπήρχε ένα χαρακτηριστικό που δεν μπορεί να βρει κανείς στην καταστροφή της Καρχηδόνας. Δεν υπήρχε στόλος Χριστιανικών πολεμικών στο λιμάνι της Καρχηδόνας που παρακολουθούσε μια κατάσταση για την οποία υπεύθυνες ήταν οι κυβερνήσεις τους. Στην Καρχηδόνα δεν υπήρχαν Αμερικάνικα καταδρομικά! Οι Τούρκοι εχόρταιναν ελεύθερα τα ακόλαστα φυλετικά και θρησκευτικά τους ένστικτα για σφαγή, βιασμούς και λεηλασία σε απόσταση βολής λίθου από τα συμμαχικά και Αμερικάνικα πολεμικά, γιατί είχαν διαφωτιστεί συστηματικά, ώστε να πιστέψουν ότι αυτά δεν θα επενέβαιναν. Μια κοινή διαταγή απ' τους διοικητές των πολεμικών ή από ένα ή δύο απ' αυτούς - μια εντελώς αβλαβής οβίδα που θα ριχνόταν επάνω απ' την Τουρκική συνοικία - θα είχε ξαναφέρει τους Τούρκους στα λογικά τους -. Κι αυτή η παρουσία των πολεμικών εκείνων στον λιμένα της Σμύρνης στο σωτήριο έτος 1922, που παρακολουθούσαν άπρακτα την τελευταία μεγάλη σκηνή της τραγωδίας των Χριστιανών της Τουρκίας, ήταν το θλιβερότερο και σημαντικότερο χαρακτηριστικό της όλης εικόνας*".

13 Σεπτεμβρίου του 1922, λοιπόν, και η οικογένεια Παππά παραθερίζει στο πανέμορφο προάστειο του Βόσπορου, το "Μπεμπέκι". Οι φήμες που κυκλοφορούν θέλουν τον διαπρεπή ουρολόγο - χειρουργό Αλέξανδρο Παππά, καθηγητή στο Πανεπιστήμιο της Κωνσταντινούπολης, να βρίσκεται στον κατάλογο των "προς σύλληψιν" των Τούρκων. Ισχυροί Τούρκοι φίλοι του, που είναι μέσα στα πράγματα, αλλά και από το Πατριαρχείο, τον ειδοποιούν πως πρέπει να φύγει "όσον είναι ακόμη καιρός". Η οικογένεια κατεβαίνει, "εσπευσμένα", στο σπίτι του Αγάχαμαμ για να ετοιμαστεί για την οριστική αναχώρηση από την Πόλη την επόμενη μέρα. Το σπίτι, το ωραίο αρχοντικό του Αγάχαμαμ, με τα πολλά δωμάτια με τα βαρύτιμα έπιπλά τους και τις μεγάλες σάλες τις κατάφορτες από πίνακες ζωγραφικής και από βιβλιοθήκες γεμάτες με σπάνια βιβλία, αυτό έμεινε, έτσι όπως ήταν, στη φροντίδα του Νικόλα -ο Θεός να τον συγχωρέσει- του πιστού υπηρέτη της οικογένειας.

Ελένη Αλ. Παππά το γένος Φ. Φωτιάδη.
Κωνσταντινούπολη 1918. (Ανέκδοτη φωτογραφία)

Το Ιταλικό καράβι του "Lloyd - Triestino", που έκαμε τη γραμμή Κωνσταντινούπολη - Πειραιά, θα ξεκινούσε το βράδυ της επόμενης μέρας. Η οικογένεια Παππά - όμως- με τα έξη παιδιά και τις γκουβερνάντες τους επιβιβάστηκαν σ' αυτό, με διαβατήριο που είχαν προμηθευτεί από τη Γαλλική πρεσβεία, από το πρωί εκείνης της ημέρας για να έχουν τη σιγουριά ότι βρίσκονται σε ξένο έδαφος, όπου δεν θα μπορούσαν να τους συλλάβουν οι Τούρκοι.

Στην Ελλάδα, για ένα περίπου μήνα, έμειναν στην Κέρκυρα και ο γιατρός έφυγε για τη Γαλλία, για να μελετήσει την εκεί κατάσταση και τις δυνατότητες που υπήρχαν για την εγκατάσταση της οικογένειάς του στη Γαλλία. Ομως σε λίγο επέστρεψε. Δεν του άρεζε να μεγαλώσουν και να ζήσουν τα παιδιά του σ' έναν ξένο τόπο, όπου με τον καιρό θα αφελληνίζονταν. Ποτέ δεν του άρεζε η ιδέα αυτή. Ηταν ένας φανατικός Ελληνολάτρης που ήθελε να φανεί χρήσιμος στην πατρίδα του, την Ελλάδα. Ξαναεπέστρεψε, λοιπόν, και για λίγα χρόνια έζησαν στην Κηφισιά, Κατόπιν η οικογένεια εγκαταστάθηκε στην Αθήνα και άρχισε η δραστηριότητα του Αλέξανδρου Παππά, η επιστημονική, η κοινωνική, η πολιτική. Ενδιαφέρονταν για τα κοινά. Πίστευε ότι μπορούσε, ανιδιοτελώς, να προσφέρει κάτι στον τόπο του. Κι αυτό τον κούρασε πάρα πολύ, φυσικά. Είχε επαφή μ' όλους τους αρχηγούς της επανάστασης. Ο μικρός -τότε- Γιάννης Παππάς, θυμάται τον Νικόλαο Πλαστήρα -γύρω εκεί στα 1922 - 1923- να πηγαίνει στο σπίτι του γιατρού στην Κηφισιά, να τον επισκεφτεί, γιατί εκείνος έμενε στη Λυκόβρυση, τα θυμάται πολύ καλά αυτά, με τον εύζωνα του μαζί που τού άνοιγε την πόρτα του αυτοκινήτου μόλις έφταναν. Ολοι οι Φιλελεύθεροι και Προοδευτικοί που ανήκαν στη Δημοκρατική παράταξη, είχαν περάσει κατά καιρούς από το σπίτι τους: Ο Αλέξανδρος Παπαναστασίου, ο ναύαρχος Παύλος Κουντουριώτης, οι αντιστράτηγοι Θεόδωρος Μανέτας και Αλέξανδρος Οθωναίος. Πάντοτε είχεν επαφή με τους πολιτικούς ο Αλέξανδρος Παππάς, με τον Γεώργιο Καφαντάρη, τον Θεμιστοκλή Σοφούλη, τον Ανδρέα Μιχαλακόπουλο... Μετά τη δικτατορία του Θεόδωρου Πάγκαλου, το κίνημα του Γεωργίου Κονδύλλη και τις εκλογές που έκανε αυτός, ήρθε ο Ελευθέριος Βενιζέλος να κάνει τις εκλογές τού 1928. Τότες ζήτησε, ο Εθνάρχης, και από τον Αλέξανδρο Παππά να τον ακολουθήσει, "*Ελα στο ψηφοδέλτιό μου να γίνεις βουλευτής Αθηνών*" του είπε.

Οταν κέρδισε τις εκλογές τού πρόσφερε το νεοσύστατο "Υπουργείο Υγιεινής". Και τότες η δράση του Αλέξανδρου Παππά υπήρξε πολύ σημαντική. Γιατί δύο ήταν, εκείνον τον καιρό, οι μάστιγες της υγείας του λαού στην Ελλάδα: Η ελονοσία και η φυματίωση. Αυτές τις δύο αρρώστειες, προπάντων, προσπάθησε κατά τη διάρκεια της υπουργείας του να καταπολεμήσει ο Αλέξανδρος Παππάς. Και για το σκοπόν αυτό μια από τις ενέργειές του ήταν και η ίδρυση, το 1933, της **"Υγειονομικής Σχολής"**, εκεί στη συμβολή των λεωφόρων Κηφισίας και Αλεξάνδρας στους Αμπελόκηπους. Το ίδρυμα αυτό, το 1993, γιόρτασε τα εξήντα του χρόνια και τίμησε τη μνήμη του ιδρυτή του με διάφορες εκδηλώσεις. Στο προαύλιο της Σχολής αυτής έχει στηθεί η προτομή του Αλέξανδρου Παππά. Στο ίδιο αυτό χρονικό διάστημα της θητείας του ως Υπουργού Υγιεινής ίδρυσε και το **"Υγειονομικό Κέντρο"** καθώς και τη **"Σχολή Επισκεπτριών Αδελφών Νοσοκόμων"**.

Σε μια χρονική περίοδο πολύ κρίσιμη οικονομικά, τόσο για την Ελλάδα όσο και για τον κόσμον όλο, στη χρονική περίοδο 1929-1930, της μεγάλης παγκόσμιας οικονομικής κρίσης αποφασίζει την ίδρυση του **"Ταμείου Συντάξεως και Αυτασφαλίσεως Υγειονομικών"**, το γνωστό **Τ.Σ.Α.Υ.** Γιατί του φαινόταν αδιανόητο να έχουν όλοι οι άλλοι και να μην έχουν οι γιατροί μια σύνταξη. Ζήτησε, λοιπόν, από τον Βενιζέλο να εγκρίνει την ίδρυση του Ταμείου. Ο Βενιζέλος, όμως, ήταν ανένδοτος: *"Γιατρέ μου, μη μου ζητάς τέτοια πράγματα,* του είπε, *αποκλείεται να γίνει κάτι τέτοιο με τις σημερινές συνθήκες"*. Ομως, και ο Παππάς στάθηκε ανυποχώρητος: *"Κύριε Πρόεδρε θέτω την παραίτησή μου στη διάθεσή σας,* του απάντησε, *το θέμα αυτό είναι για μένα θέμα αρχής"*. Οπότε, ο Βενιζέλος, αναγκάστηκε να υποχωρήσει. Κάτω από τέτοιες δυσμενείς οικονομικές συνθήκες και μόνον χάρη στην επιμονή του Αλέξανδρου Παππά ιδρύθηκε το Τ.Σ.Α.Υ.

Δεν είχε προσωπική περιουσία, ο Αλέξανδρος Παππάς, και είχε να αναθρέψει έξη παιδιά. Επί πολλά χρόνια διετέλεσε διευθυντής της Ουρολογικής Κλινικής του "Ευαγγελισμού". Δεν είχεν ιδιαίτερο ιατρείο. Οι ασθενείς που ήθελαν να τον επισκεφθούν πηγαίναν στο σπίτι του όπου είχε το γραφείο του. Κι όταν χρειαζόταν να γίνει κάποια εξέταση τους συνέστεινε να πάνε στο νοσοκομείο που εξέταζε, δεν έκανε ...μικροϊατρική.

Του ήταν πολύ δύσκολο και να εξετάζει ως ιατρός και να χειρουργεί αλλά και να εξασκεί ταυτόχρονα τα καθήκοντά του στή Βουλή και στο Υπουργείο. Ηταν κάτι που τον κούραζε τρομερά. Γιατί και όταν ακόμη ήταν Υπουργός δεν είχε παύσει να χειρουργεί. Δεν ήταν δυνατόν να επαρκέσει ο μισθός του ως Υπουργού για να μεγαλώσει τα έξη του παιδιά. Το 1931 δίνει την παραίτησή του από το Υπουργείο και αναλαμβάνει τη διεύθυνση της μεγάλης, για την εποχή εκείνη, κλινικής "Κυανούς Σταυρός" που γρήγορα, με τη βοήθεια ενός επιτελείου διαλεγμένων επιστημόνων, γίνεται υποδειγματικό ίδρυμα. Ο Αλέξανδρος Παππάς αφοσιώνεται στο επιστημονικό του έργο και η ακτινοβολία και η επιρροή του στόν ιατρικό κόσμο και στην κοινωνία της Αθήνας, όπως και σε όλη την Ελλάδα αναγνωρίζεται.

Παράλληλα με την επιστήμη του, όμως, είχε μιαν ευρύτατη μόρφωση σε πολύ υψηλότερη στάθμη από το κοινό επίπεδο των επιστημόνων. Και είχε και μιαν ιδιαίτερη αδυναμία προς το σχέδιο, τη ζωγραφική. *"Οποιος ζωγραφίζει ή σχεδιάζει,* λέει ο γιός του γλύπτης και ζωγράφος Γιάννης Παππάς, *θα δει, πιστεύω, στα έργα του μια ξεχωριστή ποιότητα της αίσθησης και μια ικανότητα έκφρασης που αν είχε συνεχώς καλλιεργηθεί θα είχε λαμπρά αποτελέσματα, και σε μερικά έργα θα διακρίνει πολύ περισσότερα από ό,τι κάνει ένας απλός ερασιτέχνης. Πότε εύρισκε την ώρα να ζωγραφίζει; Απορώ, λέει, γιατί νοσοκομείο, χειρουργείο, οι άρρωστοι, δεν τον άφηναν ούτε στιγμή ελεύθερο και δεν υπολογίζω τον χρόνο και τις δυνάμεις που σπατάλησε απλόχερα, πιστεύοντας ότι είχε χρέος να αναμειχθεί στα κοινά για το καλό του τόπου"*.

Κάποτε σε μια συζήτηση που κάνανε, πατέρας και γιός, μια καλοκαιρινή βραδιά στο Παρίσι, καθισμένοι σ' ένα μικρό εστιατόριο της οδού Βοναπάρτη, του είχε πει: *"Τελικά η δουλειά που κάνεις και η δική μου είναι συγγενικές. Εχουν τούτο το κοινό: αγωνιζόμαστε και οι δύο εναντίον του θανάτου, παίζουμε μποξ με τον θάνατο"*. Κι όταν ήρθε η ώρα, ο νεαρός Γιάννης, να επιλέξει τη σταδιοδρομία που θα ακολουθούσε, η συμβουλή που τού έδωσε ήταν πολύ απλή: *"Μ' ότι και αν καταπιαστείς προσπάθησέ το όσο μπορείς καλύτερα"*.

Παρακολουθούσε τις τάσεις, τα νεανικά αυτοσχεδιάσματα και ενδιαφέροντα του γιού του. Δεν πήγαιναν αυτά, προς μια κατεύθυνση μόνο, δηλαδή μόνο προς την Τέχνη. Η φυσική ιστορία, η βιολογία τον ενδιέφεραν επίσης, πήγαινε στο ανατομείο. Συχνά ακολουθούσε τον πατέρα του στό νοσοκομείο ή πήγαινε να τον συναντήσει στον "Ευαγγελισμό" ή στον "Κυανούν Σταυρό", τότε στη λεωφόρο Συγγρού.

"Ελα, σήμερα έχω ενδιαφέρουσες εγχειρήσεις" του έλεγε.

"Ολοζώντανες, ύστερα από μισό αιώνα και πλέον, είναι οι εικόνες που χαράχτηκαν στη μνήμη μου, σημειώνει ο γιός του, *και ο θαυμασμός μου για τη χειρουργική επέμβαση πάντοτε παραμένει ο ίδιος, για τα όσα προϋποθέτει η τέχνη αυτή και για τα όσα ενέχει. Γνώση κι αγάπη της ανθρώπινης μηχανής και ευθύνη ζωής. Βαρύ φορτίο! Εκείνα τα χέρια δεν τα ξεχνώ, που δούλευαν με κινήσεις απόλυτες, κομψές, λιγοστές, απαραίτητες, μεσ' στα σωθικά του ανθρώπου. Από τα τελειώτερα θεάματα που είδα"*.

Αλλά και προς την κατεύθυνση της τέχνης βοηθούσε τον γιό του με συνεχείς αναφορές και κουβέντες για εκθέσεις, με βιβλία τέχνης, με περιοδικά και με τη συναναστροφή ανθρώπων που αγαπούσαν τα γράμματα και την ποίηση.

"Και όταν πια ξεκαθάρισαν τα πράγματα και προχώρησα στη δουλειά μου, δεν έπαψε να με συμπαραστέκεται και να με καθοδηγεί. Δάσκαλός μου πέρα ως πέρα", λέει για τον πατέρα του ο Ακαδημαϊκός Γιάννης Παππάς. Και συνεχίζει: *"Οι προτιμήσεις του, χωρίς να είναι μονομερείς, πήγαιναν στους ζωγράφους της Ισπανικής Σχολής -Velasquez, Gréco, Goya- λάτρευε τον Rembrandt και αγαπούσε τους γάλλους ζωγράφους του τέλους του 19ου αιώνα. Στην γλυπτική ο θαυμασμός του, ο έρωτάς του για την αρχαία Ελλάδα, αποκλειστικός και ανεξάντλητος. Κοντολογής, για τον πατέρα μου οι εικαστικές τέχνες ήταν μια πνευματική τροφή, μια συνεχής ζωντανή επαφή και από τον καιρό που πήρα το δρόμο της τέχνης συνδέθηκε συναισθηματικά με τον κόσμο αυτό προσπαθώντας να ευρύνει τις γνώσεις του και να μορφώσει πληρέστερα τη γνώμη του"*.

* * *

Υστερα ήρθε η δικτατορία του Μεταξά. Ο Αλέξανδρος Παππάς, φύση φιλελεύθερη, ήταν φυσικά αντίθετος προς κάθε τι το δικτατορικό. Δεν τον ενόχλησαν καθ' όλη τη διάρκειά της, τον παρακολουθούσαν, από κοντά, όμως, γιατί γνώριζαν τα φρονήματά του. Δεν τον ενόχλησαν γιατί από επιστημονικήν άποψη ήταν μια υπερκομματική προσωπικότητα κι ακόμη γιατί -πώς να το κάνουμε;- τον είχαν ανάγκη. Είχε κατά καιρούς εγχειρήσει και είχε γιατρέψει, χωρίς να κάνει καμιά διάκριση, όλους όσους προσέφυγαν σ' αυτόν είτε αυτοί ήταν βασιλόφρονες, είτε αριστεροί είτε δημοκράτες. Κατά τα άλλα όλοι ήξευραν πως ο Αλέξανδρος Παππάς ήταν τοποθετημένος -πάρα πολύ δυναμικά- μέσα στη φιλελεύθερη παράταξη.

Κι ήλθεν ο πόλεμος του '40. Με την έναρξή του ο "Κυανούς Σταυρός" μετατρέπεται σε παράρτημα στρατιωτικού νοσοκομείου. Τότε προσφέρεται ο Αλέξανδρος Παππάς να αναλάβει τα βαριά περιστατικά τραυματιών του μετώπου. Τους λίγους μήνες που ακολούθησαν θα αγωνιστεί υπεράνθρωπα να σώσει, όσο μπορεί, περισσότερες ζωές. Τις ζωές των παιδιών, τις ζωές των νέων ανθρώπων που τραυματιζόνταν στο μέτωπο υπερασπιζόμενοι την πατρίδα. Αυτήν την πατρίδα που τόσο ελάτρευε και ο ίδιος.

Θα ακολουθήσει η περίοδος της κατοχής, ο Παππάς μεταφέρει την ιατρική του δραστηριότητα και πάλι στον "Ευαγγελισμό" και στην κλινική "Αγιος Αντώνιος". Σ' αυτήν την κλινική θα τον βρει και ο αιφνίδιος θάνατος από καρδιακό έμφραγμα. Ηταν μια παγωμένη και γκρίζα μέρα του Δεκέμβρη (2.12.1942), σ' εκείνα τα πικρά χρόνια της κατοχής. Ενιωθε από καιρό την υγεία του κλονισμένη και τον θάνατο να τον παραμονεύει. Ομως, εκείνος δεν εννοούσε -με κανένα τρόπο- να σταματήσει, να ξεκουραστεί. Πέθανε σκυμμένος στο χειρουργικό τραπέζι με το νυστέρι στο χέρι αφού τελείωσε

μια δύσκολη εγχείρηση κ
έναν άνθρωπο. Κι ο ασθεν
μόλις είχε χειρουργήσει γ
κίνο του νεφρού, ήταν για
περιστατικό αυτό έκανε
αίσθηση στον κόσμο, παρ' ό
συνέβη σε μια πολύ σκ
εποχή, γιατί ο Αλέξανδρος
πάς ήταν μια προσωπικότητ
γνωστή, πολύ αγαπητή,
σεβαστή στο πολύ κοινό.
κηδεία του ήταν πολύ εντυπ
κή, με μεγάλη συμμετοχή κόσ

Αρχιεπίσκοπος Αθηνών
πάσης Ελλάδος, ήταν εκείν
δύστυχα χρόνια *ο Δαμασκ*
Αυτός ο "Μωυσής των Ελλ
όπως τον αποκαλεί η κυρία
να Τσάτσου στο βιβλίο της "
θηναίων 9".

Είναι μια ιστορία ολόκλ
ζωή του και δεν έχει κ
νόημα να επαναλάβω κι εγ
πράγματα που είναι τόσο γ
Εκείνο που έχει σημασία είνα
ξεκίνησε θεόφτωχο παιδάκι
χωριό του τη Δορβιτσά, "μια
χή όπου δεν διδάσκεται
ασκείται η πίστη: για τον Θε
την καλή πράξη, για το χρέος
την πατρίδα και προς την Ελ
κή διάρκεια", ανήλθε, σε χρ
πολύ δύσκολους για το
στην ανώτατη ιερατική βα
και σε χρόνους ακόμη πιο δ
λους έφτασε στην υψηλ
κορυφή και έγινε Αντιβασ
των Ελλήνων, προσφέροντας
Ελληνισμό όσα πολύ λίγ
κατόρθωσαν. "Ηταν τόσο π
η ψυχή του που είχε *αγκαλ*
την Ελλάδα *ολόκληρη*" μας
Ιωάννα Τσάτσου.

Αυτός, λοιπόν, ο τόσο με
άνθρωπος, ένιωσε την αν
χωρίς να τον καλέσει κανέν
μόνο από τη μεγάλη εκτίμη
έτρεφε προς το πρόσωπο του
ξανδρου Παππά να πάει
χοροστατήσει "τιμής ένεκεν"
εξόδιο ακολουθία του.
μιλάμε για χρόνους παρ
νους όπου υπήρχε μια διαφ
νοοτροπία και υπήρχαν,
Ανθρωποι με πολύ διαφο
ηθικό Ανάστημα...

Αγαπημένε μου αναγνώσ
τούτο το γραφτό μου δεν
τίποτε που δεν είναι γνωστό
σπάθησα, όμως, -όσο το μπορ
να συγκεντρώσω όσα περισ
στοιχεία ήταν δυνατό σ' ένα
κείμενο για μια μορφή της
μας που "σε όλη τη ζωή της
ρέτησε με πάθος τις υψηλ
ηθικές και πνευματικές αξ
αγάπη προς τον πλησίον,
άκρα ανιδιοτέλεια άσκηση τ
στήμης του, την πίστη στα
μένα του Εθνους". Και θ
πολύ ευτυχής αν το πέτυχα

Σημ.: Για τη σύνθεση του
μένου μου, εκτός από την
τιμη συνέντευξη που π
τον Ακαδημαϊκό Γιάννη Π
βοηθήθηκα και από τα π
τω βιβλία:

1. Γιάννη Παπακώσ
Φώτης Φωτιάδης και το "
φάτο της Εθνικής Γλ
(Εστία 1993 - Επιτομή της
κής έκδοσης υπό Ε.Λ.Ι.Α.

2. Γιάννη Παππά: Σχέδ
ζωγραφική του χειρούργ
ξανδρου Παππά (Αθήνα 19

3. George Horton: Η Μ
της Ασίας (Εκδοση Ε
Σμύρνης - Αθήνα 1982)

4. Ηλία Βενέζη: "Αρχ
πος Δαμασκηνός" (Εκ
Ι.Μ. Σκαζίκη - Αθήνα 19

5. Ιωάννας Τσάτσου "
θηναίων 9" (Εκδοση Α
βος / Ευθύνη - Αθήνα 19

Οι φωτογραφίες είναι
οικογενειακό αρχείο του
Παππά.

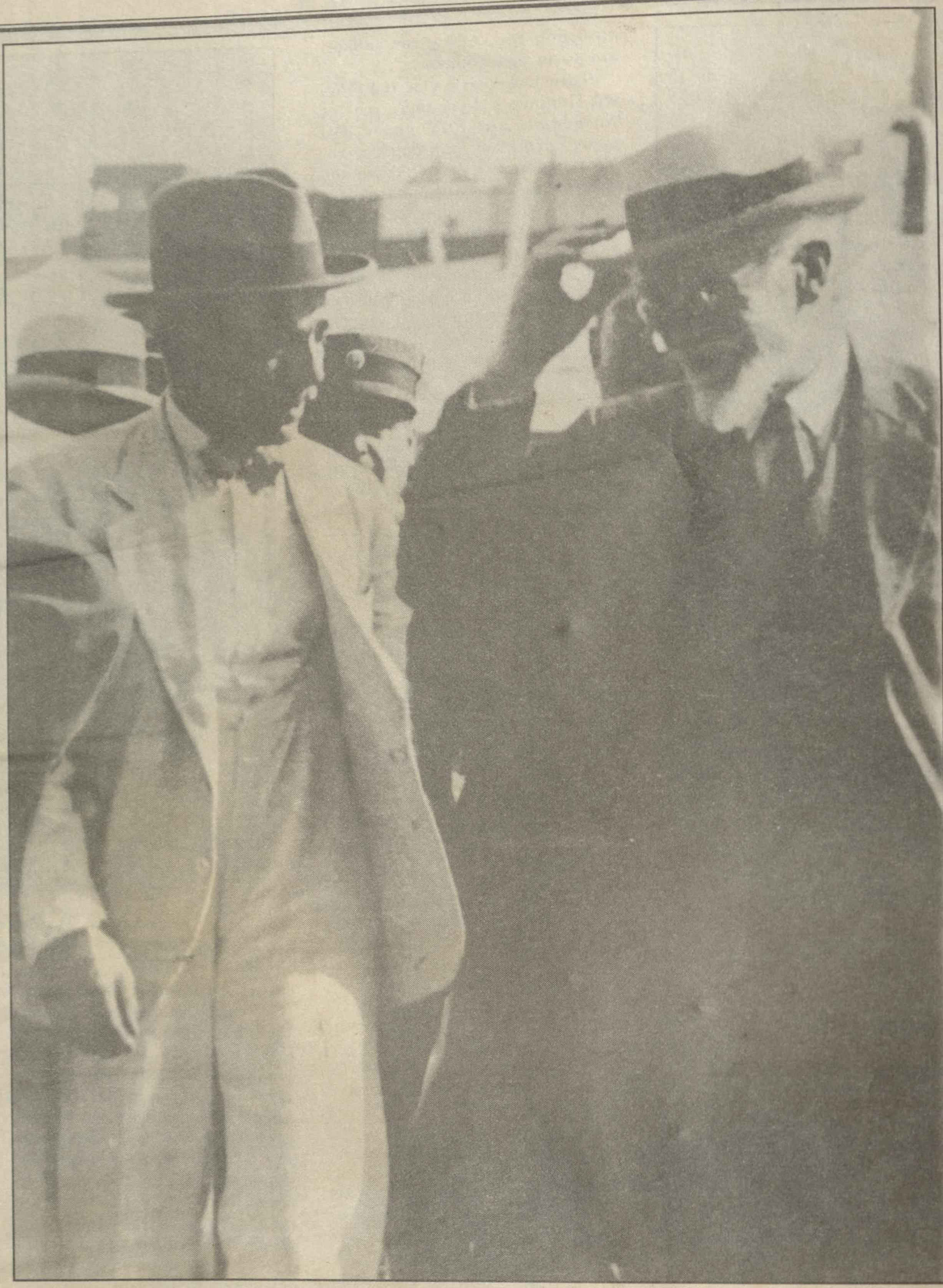

Ο Αλέξανδρος Παππάς με τον Ελευθέριο Βενιζέλο. (Ανέκδοτη φωτογραφία του 1929.)

Evans Decor
Ε. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ
Μοκέτες - Ταπετσαρίες τοίχου
Πλαστικά Δάπεδα - Vertical - Stor - Roller
Επισκεφθείτε το νέο μας κατάστημα στο Εμπορικό Κέντρο «CITY PLAZA». Σας παρέχουμε επί τόπου δειγματισμό.
Την σωστή τοποθέτηση αναλαμβάνουν ειδικευμένοι τεχνίτες.
CITY PLAZA CENTER 1ος όροφος
Λ. Βουλιαγμένης 85, ΓΛΥΦΑΔΑ 166.74
Τηλ.: 96.34.158

HAREM
bar - restaurant
Διευθ. Γαβριήλ Χαραλαμπίδης
Λ. ΑΜΦΙΘΕΑΣ 46, ΠΑΛ. ΦΑΛΗΡΟ ☎ 98.30.435
★★★
Κάθε βραδιά και μια έκπληξη
Τετάρτες: σπεσιαλιτέ κοκορέτσι και μαντί
Παρασκευή - Σάββατο: ζωντανή μουσική με κιθάρες, τραγούδι και εξωτικό οριαντάλ.
Κυριακές ανοικτά μόνο μεσημέρι.
Δεχόμαστε κάθε είδους εκδηλώσεις-συνεστιάσεις

ΡΩΜΑΝΟΣΟΓΛΟΥ
ΠΑΝΤΕΛΗΣ
✓ ΑΛΟΥΜΙΝΟΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ,
✓ ΣΙΔΗΡΟΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ,
✓ ΠΑΤΑΡΙΑ.
ΕΠΙΣΚΕΥΕΣ ΣΥΝΑΦΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ
ΤΗΛ. 95.24.060

ΣΠΟΥΔΕΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ
ΙΔΡΥΤΡΙΑ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΟΛΓΑ
ΜΑΡΑΝΟΥ - ΧΑΡΤΜΑΝ
(απο το 1975)
Απόφοιτος Κεντρικού
Πτυχιούχος Πανεπιστημίου Αθηνών
μετεκπαιδευθείσα στο εξωτερικό
Από το 1975 στην Αγ. Παρασκευή
1. ΑΓ. ΙΩΑΝΝΟΥ 23 Β ΤΗΛ. 60.10.682
2. ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ 16 ΤΗΛ. 63.99.526
ΤΩΡΑ... και στα Βριλήσσια

ΑΘΗΝΑΪΚΗ
γωνια
ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ - ΜΕΖΕΔΟΠΩΛΕΙΟ
Διεύθυνση: Γρηγόρης Βορεόπουλος
Κ. Βεντήρη 9 & Χατζ. Μέξη, (Περιοχή Χίλτον) 115.28 Αθήνα Τηλ. 72.38.224
* * *
Πίσω από το ΧΙΛΤΟΝ σ' ένα ήσυχο δροσερό και καταπράσινο κήπο, η «ΑΘΗΝΑΪΚΗ ΓΩΝΙΑ», προσαρμοσμένη στο ρυθμό της εποχής, σας καλεί να γευθείτε τους σπιτικούς μεζέδες της που φτιάχνονται με μεράκι και αγνά υλικά από το χέρι του γνωστού μάγειρα Κοντοσκαλιανού Γιώργου.
* * *
Δυνατότητα εξυπηρετήσεως μέχρι και 100 ατόμων.
Αίθουσα διατίθεται για οικογενειακές ή επαγγελματικές συγκεντρώσεις.
* * *
Ανοικτά, 12.00 - 16.30 και 19.30 - 01.00
Φαγητό - πακέτο στο σπίτι, με έκπτωση 10%
Δυνατότητα ετοιμασίας μενού της αρεσκείας σας για 10 και άνω άτομα.
Κάντε την «Αθηναϊκή Γωνιά» στέκι σας...

CROCODILE
Βιοτεχνία Δερματίνων Ειδών
Πώληση: Χονδρική / Λιανική
Ωρες λειτουργείας: Καθημερινές 8.00 - 20.30
☆☆☆
Εργαστήριο και Εκθεση:
ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ (ΑΣΛΑΝΟΓΛΟΥ) 126 - ΚΑΛΛΙΘΕΑ
ΤΗΛ & FAX: 95.14.093
☆☆☆
Είδη κατάλληλα για ΔΩΡΑ - Τιμές Βιοτεχνίας
Βαλίτσες, Τσάντες, Χαρτοφύλακες, Τσαντάκια, Πορτοφόλια, Σακ-Βουαγιάζ, Σχολικές Τσάντες, Ζώνες, Γάντια, μοντέρνα παρεμφερή είδη δερμάτινα και συνθετικά.

ΧΡΗΣΤΟΣ
ΙΝΕΠΕΚΟΓΛΟΥ
Αθηνάς 11 Μοναστηράκι Τηλ. 32.19.092
Αλυσοπρίονα Βενζινοκίνητα HOMELITE
Μηχανές Γκαζόν MC CULLOCH
BOSCH - Ηλεκτρικά Εργαλεία
Ερασιτεχνικά Μηχανήματα BLACK & DECKER
Ηλεκτρογεννήτριες - Κομπρεσέρ
Εργαλεία Τεχνιτών PEUGEOT

γεύση
palet
στη
ζαχαροπλαστική
Διευθ. Θουκυδίδου 50 Καλαμάκι.
Τηλ. 98.28.154

BELLE VUE
Patisserie - Confiserie
ΟΤΙ ΚΑΛΥΤΕΡΟ ΣΤΑ ΓΛΥΚΑ
Διεύθ. Αγ. Σοφίας 113 - Ανω Νέα Σμύρνη
☎ 93.44.064

ΑΠΟΦΥΓΕΤΕ ΤΗΝ ΤΑΛΑΙΠΩΡΙΑ
Αναλαμβάνονται υπεύθυνα υποθέσεις σας όπως, άδειες παραμονής, εργασίας, πιστοποιητικά στρατολογικά, πολιτογραφήσεις, ανανεώσεις διαβατηρίων κλπ. από τον
ΑΝΤΩΝΗ ΒΡΩΤΣΟ
με 20ετή πείρα στην Υπηρεσία Αλλοδαπών
Τηλ. 95.63.743

Τεχνικό Γραφείο αναλαμβάνει οικοδομές νέες ή μετατροπές σε υπάρχοντα κτίσματα, ελαιοχρωματισμούς, μάρμαρα, υδραυλικά, πατώματα, έργα καταπολέμησης της υγρασίας (στεγανοποίηση κλπ.)
Εξυπηρετείστε με ένα τηλεφώνημα.
Υπεύθυνος: Κυριάκος Γεωργιάδης
Κασταμονής 99, Αλσούπολη
Τηλ.: 27.76.268 - 27.95.913

Βιβλία - Βιβλιοθήκες
ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΑ
Αγοραί - Πωλήσεις
Ελληνικά και ξένα σφραγισμένα και ασφράγιστα
Κ. Θεοχαρίδης, Λ. Παπάγου 98 - ☎ 77.74.850

29 χρόνια προσφορά δροσιάς
ΚΛΙΜΑΤΙΣΤΙΚΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ
AUTOCLIMA® Lagias
ΙΩΑΚΕΙΜ Σ. ΛΑΓΙΑΣ Α.Ε.
Λεωφ. Αμφιθέας 85, 175 64 Π. Φάληρο, Τηλ.: 9832053 - 9848468, Fax: 9817878
ΔΡΟΣΙΑ ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ!
CONTRAST

ΒΙΟΚΕΡ
Θ. ΧΑΤΖΟΓΛΟΥ
ΟΛΑ ΤΑ ΕΙΔΗ ΚΕΡΙΩΝ
ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΑ - ΑΠΟΣΜΗΤΙΚΑ - ΑΡΩΜΑΤΙΚΑ
ΠΑΣΧΑΛΙΝΕΣ ΛΑΜΠΑΔΕΣ -
ΛΑΜΠΑΔΕΣ ΓΑΜΩΝ-ΒΑΠΤΙΣΕΩΝ -
ΚΕΡΙΑ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ - ΛΑΜΠΑΔΕΣ ΤΑΜΑΤΑ
ΠΩΛΗΣΗ ΧΟΝΔΡΙΚΗ - ΛΙΑΝΙΚΗ
Εκθεσις: Αγ. Φωτεινής 49 Ν. Σμύρνη Τηλ.93.31.967
Εργαστ.: Τμόλου 8 Ν. Σμύρνη, Τηλ. 93.59.551
Γρυπάρη 92 -94 Καλλιθέα. Τηλ.: 95.98.049

ΦΩΤΟ VIDEO ΣΟΥΛΑ
(Από το 1976)
Λάζαρος Γ. Ισταυρίογλου
Αναλαμβάνουμε τη φωτογράφιση και βιντεοσκόπηση των πιο ευτυχισμένων στιγμών της ζωής σας όπως, αρραβώνες, γάμοι, βαπτίσεις, με τα τελειότερα μηχανήματα και με εκπληκτικές τιμές. (Βαπτίσεις από 40000, γάμοι από 60000, αρραβώνες από 70000.)
Διευθ. Πλ. Αγ. Ελεούσας 4, Καλλιθέα Τηλ. 95.89.571
Θησέως 216 Πλησίον Ζαχ/στείων Δεληολάνη-Γρηγόρη

Δ. ΓΟΥΡΓΟΥΡΑΚΗΣ
Α. ΓΚΙΟΤΣΓΚΙΟΤΣΟΓΛΟΥ
Αρτέμιδος 87 Παλ. Φάληρο,
Τηλ.98.47.336
Δεν είναι τάβλι...
Είναι κόσμημα...
Χειροποίητο,
παραδοσιακό.
...Αποκτήστε το!

ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ ΣΑΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ
Τους καλύτερους όρους
για τα ακίνητά σας στην Πόλη
τα εξασφαλίζουμε εμείς.
Μην αποφασίσετε
πριν μας συμβουλευθείτε
Τηλ. 36.21.183 - 36.16.703

ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ
Λόγω οικονομικής ανάγκης ηχογραφώ κασσέτες με τα τελειότερα μηχανήματα ήχου και κατόπιν δικής σας επιλογής. Εάν ψάχνετε κομμάτια καιρό, τώρα ΝΑ Η ΕΥΚΑΙΡΙΑ. Ξένο ρεπερτόριο 1950-1994 (Σπάνια κομμάτια) από ΤΕΡΑΣΤΙΑ ΣΥΛΛΟΓΗ 50000 ΔΙΣΚΩΝ και 4500CD (JAZZ, SOUL, ROCK, COUNTRY, OLDIES 50's, 60's and 70's)
Ο ΠΙΟ ΚΑΘΑΡΟΣ ΗΧΟΣ ΣΕ ΟΛΗ ΤΗΝ ΑΘΗΝΑ
ΑΜΕΣΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ. ΤΗΛ. 49.50.663 (16.00 - 18.00)
ΕΙΔΙΚΗ ΤΙΜΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΜΕΡΑΚΛΗΔΕΣ ΚΩΝ/ΠΟΛΙΤΕΣ

Οι γιορτές του αγίου Δωδεκαημέρου στο Γηροκομείο μας

Οι γιορτές του αγίου Δωδεκαημέρου γιορτάσθηκαν και φέτος στο Γηροκομείο μας μέσα σε μια χαρμόσυνη πανηγυρική ατμόσφαιρα. Η χαρά των Χριστουγέννων αρχίζει στο Γηροκομείο με το καθιερωμένο Μπαζάρ του Εθελοντικού Σώματος, που φέτος έγινε στις 2, 3 και 4 Δεκεμβρίου. Η αθρόα προσέλευση των ομογενών μας σ' αυτή την ωραία εκδήλωση προξένησε βαθειά συγκίνηση στους γέροντές μας, που για μια ακόμη φορά διαπίστωσαν ότι συνεχίζουν να απολαμβάνουν σεβασμό και αγάπη από την κοινωνία μας.

Ευχάριστες γιορτινές εκπλήξεις για τους γηροκομουμένους μας ήταν οι επισκέψεις της Ενωσης Σμυρναίων Νικαίας και Πειραιά την Τετάρτη 14 Δεκεμβρίου, και των μαθητών του Γ' Λυκείου Αναβύσσου που έδωσαν ένα ακόμη πανηγυρικό τόνο στην ήδη χαρούμενη ατμόσφαιρα των γιορτών.

Ακολούθησε η προεόρτια Θ. Λειτουργία την Παρασκευή 23 Δεκμεβρίου, όπου οι γέροντες μετέλαβαν των Αχράντων Μυστηρίων.

Η Κυριακή των Χριστουγέννων ήταν μια καλή ευκαιρία για τους γέροντές μας να προσευχηθούν, να ανταλλάξουν μεταξύ τους ευχές και να δεχθούν τους επισκέπτες τους.

Την Τετάρτη 28 Δεκεμβρίου οι γηροκομούμενοί μας δέχθηκαν την γιορτινή επίσκεψη των κυριών του Εθελοντικού Σώματος.

Η παραμονή της Πρωτοχρονιάς και η πρώτη μέρα του 1995 (Σαββατοκύριακο) γιορτάστηκαν σύμφωνα με τα ήθη και τα έθιμά μας. Εδώ πρέπει να τονισθεί ότι τα πατροπαράδοτα γεύματα των Χριτουγέννων και της Πρωτοχρονιάς παρατέθηκαν από φιλογενείς συμπολίτες μας.

Στη συνέχεια την μέρα των Θεοφανείων, πραγματοποιήθηκε όπως έχει καθιερωθεί, η επίσκεψη των Ιωακειμειάδων, που για μια ακόμη φορά απέδειξαν ότι σέβονται και αγαπούν τους γέροντές μας.

Και η γιορτινή περίοδος στο Γηροκομείο μας επισφραγίστηκε όπως πάντοτε, την Κυριακή 8 Ιανουαρίου 1995 με την τελετή κοψίματος της πίττας της «ΕΣΤΙΑΣ ΚΩΝ/ΠΟΛΕΩΣ». Παρέστησαν οι Δήμαρχοι Αλίμου Αργύρης Αργυρίου και Παλ. Φαλήρου Γιώργος Χρυσοβερίδης, Δημοτικοί Σύμβουλοι, εκπρόσωποι σωματείων και πολλοί άλλοι έγκριτοι προσκεκλημένοι. Τους επισκέπτες καλωσόρισε ο Διευθυντής κ. Κωνσταντίνος Μπαχτσεβάν και στη συνέχεια ο πρόεδρος κ. Γρηγόρης Αθανασιάδης, αφού μίλησε κατάλληλα με την περίσταση, έκοψε την πίττα και την διένειμε, ευχηθείς σ' όλους αίσιο, ειρηνικό και ευτυχισμένο το 1995.

Στη συνέχεια γηροκομούμενοι και επισκέπτες διασκέδασαν μέχρι αργά το βράδυ κάτω από τους ήχους μουσικής.

Αναμφίβολα οι γέροντές μας θα διατηρήσουν ζωντανή την ανάμνηση των ωραίων στιγμών που πέρασαν τις γιορτινές αυτές μέρες, χάρις στην αγάπη και το ενδιαφέρον της ομογενούς κοινωνίας μας.

ΕΣΤΙΑ ΚΩΝ/ΠΟΛΕΩΣ
ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΤΑΚΤΙΚΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ

Με απόφαση του Δ.Σ. της 18/1/95 καλούνται τα μέλη της "Εστίας Κων/πόλεως» σε Τακτική Γενική Συνέλευση την Κυριακή, 19.2.1995 και ώρα 11.00 στην Αίθουσα του Α.Ο. Ταταύλα (Τρίτωνος 119, Παλ. Φάληρο) με θέματα Ημερήσιας Διάταξης τα παρακάτω:

1. Εκλογή Προεδρείου Γενικής Συνέλευσης.
2. Ανακήρυξη παρέδρων μελών σε τακτικά.
3. Ανάγνωση και επικύρωση Πρακτικών της προηγούμενης Γενικής Συνέλευσης.
4. Ανάγνωση πεπραγμένων Διοικητικού Συμβουλίου.
5. Ανάγνωση Ισολογισμού της χρήσης που έληξε.
6. Ανάγνωση Εκθεσης Εξελ. Επιτροπής.
7. Απαλλαγή Διοικητικού Συμβουλίου.
8. Ανάγνωση και έγκριση προϋπολογισμού της νέας χρήσης.
9. Απονομή τιμητικών διακρίσεων σύμφωνα με το άρθρο 6 του Καταστατικού.
10. Προτάσεις και Επερωτήσεις.
11. Αρχαιρεσίες για την εκλογή 9 τακτικών και 3 αναπληρωματικών μελών νέου Διοικητικού Συμβ. και 3 τακτικών και 2 αναπληρωματικών μελών νέας Εξελεγκτικής Επιτροπής.

Σε περίπτωση που δεν θα επιτευχθεί απαρτία η Γενική Συνέλευση θα επαναληφθεί την Κυριακή 26.2.1995, την ίδια ώρα, στον ίδιο χώρο και με την ίδια Ημερήσια Διάταξη.

Αθήνα 19 Ιανουαρίου 1995
Για το Διοικητικό Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος: Γρηγόρης Αθανασιάδης
Ο Γ. Γραμ.: Γιάννης Βλαστός

Σημ.: Σύμφωνα με το άρθρο 8 (παργρ. 3η) του Καταστατικού τα μέλη μπορούν να λάβουν μέρος στην Γενική Συνέλευση μόνο εφ' όσον έχουν τακτοποιημένες τις ταμειακές στο Σωματείο υποχρεώσεις τους.

Σύνδεσμος των εν Ελλάδι Ζωγραφειωτών Κων/πόλεως
ΧΟΡΟΕΣΠΕΡΙΔΑ

Για την ενίσχυση της Μητέρας Σχολής και των βοηθημάτων προς Ζωγραφειώτες φοιτητές, ο Σύνδεσμος των εν Ελλάδι Ζωγραφειωτών σας προσκαλεί στην χοροεσπερίδα με καλλιτεχνικό πρόγραμμα, που θα γίνει στο Ξενοδοχείο Royal Olympic (στύλοι Ολυμπίου Διός) στις 10 Μαρτίου 1995, ημέρα Παρασκευή και ώρα 21.00.

Τα έσοδα θα διατεθούν για την ενίσχυση της Μητέρας Σχολής και για τα βοηθήματα σε Ζωγραφειώτες φοιτητές.

Παρακαλούμε δηλώσατε εγκαίρως την συμμετοχή σας.

Για πληροφορίες: Ι. Παπαδιαμάντης 95.72.935, Γ. Μπάγιας: 70.14.637, Σ. Ταρίνας: 41.23.511, Α. Μιχαηλίδης: 77.81.774, Μ. Βίγγας: 98.15.288.

Το Διοικητικό Συμβούλιο

Ο Αποκριάτικος χορός
της Αδελφότητας Κωνσταντινουπολιτών Μεγάλου Ρεύματος
"Ο Ταξιάρχης"

θα γίνει την Κυριακή 5 Μαρτίου 1995
στο κέντρο

SHOW CENTER

★ ★ ★

Το πρόγραμμα πλαισιώνεται από τους δημοφιλείς καλλιτέχνες
Κατερίνα Κούκα, Αγγελο Διονυσίου,
Χρήστο Νικολόπουλο, Σοφία Βόσσου,
Λάμπη Λιβιεράτο, Ηλία Μακρή και άλλους.

Για προσκλήσεις, παρακαλούμε εγκαίρως, στα τηλέφωνα:
Σύνδεσμος: 93.30.607, Κουλουρίδης: 95.17.597, Διαμαντίδου: 98.46.394

ΚΕΜΠΑΠΤΣΙΔΙΚΟ
3 ΑΣΤΕΡΙΑ
Ανακαίνιση της κουζίνας με τον νέο Ανατολίτη μάστορά μας.
Ασυναγώνιστη φυσική νοστιμιά στη γεύση, δίχως παραπλανητικά καρυκεύματ
Διατηρούμε πάντα τα σκήπτρα στη γεύση και την περιποίηση και σας προ νουμε ανεπιφύλακτα τα διάφορα κεμπάπ και τους εκλεκτούς Πολίτικο μεζέδες. Την πίτα Καισαρίας με παστουρμά και από γλυκά το μοναδικό γ σιο κιουνεφέ. Παρασκευή και Σάββατο Ταντίρ Κεμπάπ.
Ανοιχτά κάθε μέρα. Κυριακές και το μεσημέρι
Διευθ.: Πλαστήρα 77 και Μέλητος 7. Νέα Σμύρνη Τηλ. 93.58.7

ΤΟ ΠΙΟ ΚΟΣΜΙΚΟ
ΣΑΛΟΝΙ ΚΕΜΠΑΠ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ
« Π Ε Ρ Α »
Κουζίνα γευστική - καθαρή με «οτζάκ-μπασί»
Τα διάφορα κεμπάπ, ο γύρος στα κάρβουνα, τα λαχματζούν
το κιουνεφέ κ.α. ετοιμάζονται μπροστά στα μάτια σας.
Αϊράνι, σαλγκάμι και κάθε είδος ποτού.
Διακόσμηση που θα σας θυμίσει την Πόλη που ξέρατε.
Ανοιχτά καθημερινά από 11 π.μ. μέχρι 01 μετά τα μεσάνυχτ
Πακέτο στο σπίτι.
Αίθουσα 150 ατόμων (κλιματίζεται). Κήπος 200 ατόμων.
Δεκελίας 20 Νέα Χαλκηδόνα. Τηλ. 25.33.896
ΦΑΞ 23.17.958

Regalo
Το κατάστημα με τη μεγαλύτερη ποικιλία σε δώρα.
Ολα μας τα είδη είναι δικής μας εισαγωγής - παραγωγής,
γι αυτό και πέρα από τις συμφέρουσες τιμές μας,
εκπτώσεις Φεβρουαρίου - Μαρτίου μέχρι 30 %.
Faux bijoux, κατασκευές από ημιπολύτιμες πέτρες,
κολιέ και λοιπά κοσμήματα, μαργαριτάρια αληθινά.
Ωρες λειτουργίας: Δευτέρα - Τετάρτη 8.30 - 18.00
Τρίτη - Πέμπτη - Παρασκευή 8.30 - 20.00, Σάββατο 8.30 - 15.30
Διευθ. Συγγρού 230 (Καλλιθέα, Στροφή Ν. Σμύρνης) Τηλ.9589773

ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ
MAVROMATIS
Διευθ. Σταδίου 3 - ΣΥΝΤΑΓΜΑ Τηλ. 32.55.181 - 32.28.777

Patisserie
R
riviera
Η γλυκιά ανάμνηση απ' την Πό
Διεύθυνση: Τρίτωνος 119 - Παλαιό Φάληρο - Τηλ. 98.26.670
Ιωάννου Μεταξά 21 - Γλυφάδα - Τηλ. 89.42.719
Εντός εμπορικού κέντρου GALLERIA

Τα κάλαντα από ταυς μικρούς Μεγαρεμιώτες και Μεγαρεμιώτησσες

Το Χορευτικό συγκρότημα από το "Εργαστήρι λόγου, τέχνης και παράδοσης."

ι το έθιμο καλά κρατεί...

κόψιμο της πίττας
ν Α.Ο. ΤΑΤΑΥΛΑ...

ρίς-νωρίς, όπως κάθε
ο, ο καλός μας Αθλητι-
Όμιλος Ταταύλα έκοψε
φέτος την πίττα του.
ι γνωστό το ότι οι
λιανοί, χρόνια τώρα,
άζουν το κόψιμο της
ς με μια καλά οργανω-
κοινωνική εκδήλωση.
ναι τυχαίο πως ενώ οι
οι άλλων φημισμένων
ών της Πόλης μας,
Γαλατιανοί, Μεγαρε-
ς κλπ., έχουν ιδρύσει
σωματεία τους, οι
λιανοί δεν ένιωσαν
ανάγκη για κάτι τέτοιο,
και ο Α.Ο. Ταταύλα,
ς από την αθλητική έχει
πλούσια κοινωνική δρα-
ριότητα, κι έτσι καλύπτει
τή την ανάγκη. Σ' αυτόν
τομέα, των κοινωνικών
λώσεων δηλαδή, πολύ
λη είναι η συνεισφορά
Τμήματος Κυριών του
ου. Τόσο η διοίκηση όσο
τα μέλη ελπίζουν πολλά
τις δραστήριες κυρίες
το αποτελούν, περιμέ-
όμως και άλλες δηλώ-
συμμετοχής στο τμήμα,
αι η δουλειά που υπάρ-
ναι, όντως τεράστια.
ς επιστρέψουμε όμως
"κόψιμο της πίττας". Το
νό της 8ης Ιανουαρίου,
ρύχωρη αίθουσα του
λόγου γέμισε ασφυκτικά.
ούσες οι αθλητικές
ς της χώρας με εκπρο-
ους από τις διάφορες
πονδίες και ενώσεις, οι
ές αρχές με επικεφαλής
Δήμαρχο Παλαιού Φαλή-
κ. Γιώργο Χρυσοβερίδη
τους περισσότερους από
ς Δημοτικούς Συμβού-
ς της πλειοψηφίας και
μειοψηφίας. Παρούσα
κά και η Εκκλησία μας,
ο πρόσωπο του σεμνού
τη, εκλεκτού κληρικού
δεινού ρήτορα αιδεσιμο-
ότατου π. Χρήστου, ι.π.
Ι.Ν. της "Παναγίτσας"
"μορφή της ημέρας"
είχθηκε από τα παρατε-
μένα χειροκροτήματα των
ευρισκομένων, ο γνω-
ς κοινοτικός παράγοντας
εμπνευστής του έργου
"Βυζαντινού Κέντρου"
Μιχάλης Παγιώτης, όταν
ήθη να παραλάβει το βρα-
ο "Γιακουμή Σκένδρη",
υ αποτελεί τη μεγαλύτερη
κριση που παρέχει ο Α.Ο.
ταύλα. Τιμήθηκαν επίσης
διάφορα βραβεία οι: Στέ-
ος Τσαναλαρίδης, Γεώρ-
ος Βράνης, Παντελής

Δονούπογλου, Λεωνίδας Αρσλάνογλου, Γεώργιος Φιλιππίδης, Χρήστος Λούδαρος, Γεώργιος Αλγκίν, Νικόλαος Κώτσης, Βαγγέλης Σαρρής, Αντώνης Ντεντέσκι, Λεωνίδας Οκσούζογλου. Από τους αθλητές βραβεύτηκαν οι: Βασίλειος Τριαντάφυλλος (ποδόσφ.) Κωνσταντίνος Παπαδόπουλος (ποδόσφ.) Ανθή Κοτοπούλου (βόλλεϋ γυν.), Στέφανος Ανδρεάδης (μπάσκετ), Δημήτριος Χαρίτος (μπάσκετ).

Ο πρόεδρος κ. Ιωακείμ Λάγιας, κατά τη διάρκεια της ομιλίας του, υπογράμμισε ιδιαίτερα τον εορτασμό των 100 χρόνων από την ίδρυση του συλλόγου και τόνισε ότι η ενότητα και η συνεργασία είναι τα συστατικά που θα οδηγήσουν με επιτυχία στην κατάκτηση των στόχων. Ευχαρίστησε τον Δήμαρχο κ. Χρυσοβερίδη και το Δημοτικό Συμβούλιο του Παλαιού Φαλήρου που με ομόφωνες αποφάσεις εξέφρασαν την συμπαράστασή τους στο σύλλογο. Ενα άλλο σημείο στο οποίο έδωσε έμφαση ο κ. Λάγιας, ήταν η ανάγκη αποπεράτωσης του κλειστού γυμναστηρίου στο "Βυζαντινό Κέντρο".

στο Γηροκομείο μας...

Το απόγευμα τη ίδιας μέρας, έγινε η τελετή του κοψίματος της πίττας και στο Γηροκομείο μας, με τελετή που διοργάνωσε η Εστία Κων/πόλεως και τίμησαν πολλοί επίσημοι, μεταξύ των οποίων οι Δήμαρχοι Π. Φαλήρου και Αλίμου και πάρα πολλά μέλη των Δημοτικών Συμβουλίων των δύο πόλεων. Τον ρόλο του οικοδεσπότη ανέλαβε και έφερε εις πέρας επάξια ο πρόεδρος του Δ.Σ. της Εστίας Κωνσταντινουπόλεως και δραστήριος παράγοντας της καθ' ημάς κοινωνίας κ. Γρηγόρης Αθανασιάδης. Λεπτομέρειες για τις εκδηλώσεις της 'Εστίας" σε άλλη στήλη.

Σύνδ. Κεντρικιάδων...

Το απόγευμα της Δευτέρας 9 Ιανουαρίου, ο Σύνδεσμος Κεντρικιάδων συγκέντρωσε τα μέλη του στις πολυτελείς αίθουσες του ξενοδοχείου Ledra Marriott σε μια σεμνή και ωραία εκδήλωση. Αρκετές από τις απόφοιτες και παλαιές μαθήτριες του ιστορικού αυτού εκπαιδευτηρίου μας, έδωσαν το "παρών" και επικράτησε μια πάρα πολύ ζεστή ατμόσφαιρα που την θέρμανε ακόμη περισσότερο η μουσική του συγκροτήματος του ξενοδοχείου, με τραγούδια για όλα τα γούστα και όλες τις ηλικίες. Παρόντες, μεταξύ των εκατόν εβδομήντα περίπου ατόμων που παρευρέθηκαν και εκπαιδευτικοί που ανάλωσαν τη ζωή τους διδάσκοντας στο Κεντρικό Παρθεναγωγείο. Τους παρευρισκομένους προσφώνησε η πρόεδρος του συνδέσμου κ. Αννα Καρδαμένη. Διακρίναμε ακόμη την αντιπρόεδρο κα Ολγα Μαράνου - Χάρτμαν (διευθύντρια του γνωστού φροντιστηρίου ξένων γλωσσών "Χάρτμαν"), τις κ.κ. Μαρίνα Λαμπρινίδου, Δέσποινα Καντζαλίδου, Ευτυχία Γκιουλέκα, Τασούλα Μάντικα, Ελλη Κουριάλη και Ερασμία Σταυρίδου από το διοικητικό συμβούλιο, τις κυρίες Ελλη Μαυρομάτη, Λένα Καψάλη - Εγφιετζόγλου, Μαρίνα Νίνου - Κόλλια, από τις παλαιότερες την κα Ιωάννα Μήλλα, που εντυπωσιάζει πάντοτε με το κέφι και τη ζωτικότητά της. Παρευρέθηκαν επίσης εκπρόσωποι των αδελφών σωματείων που προσκληθέντες ετίμησαν τη γιορτή.

Σύνδεσμος Ζαππίδων...

Τις πολυτελείς αίθουσες του αριστοκρατικού Χίλτον, επέλεξε και φέτος, όπως κάθε χρόνο, ο δραστήριος σύνδεσμος Ζαππίδων για τη συγκέντρωση του κοψίματος της πίττας, που έγινε την Τετάρτη 11 Ιανουαρίου. Αρκετοί οι επίσημοι, εκπαιδευτικοί, τ. έφοροι, εκπρόσωποι αδελφών σωματείων, κ.α., που προσκληθέντες έδωσαν το "παρών". Ωραία στολισμένα και τα τραπέζια, με τον τρόπο που, οι πάντα καλόγουστες Ζαππίδες, ξέρουν να πετυχαίνουν και να εντυπωσιάζουν. Μεστή και συγκροτημένη και η ομιλία της προέδρου κας Ψαροπούλου - Δόκου.

Πάρα πολλές ήταν οι Ζαππίδες που παραβρέθηκαν, μια και οι τελετές αυτές, είναι από τις λίγες που υπάρχουν για να συναντήσει κανείς ανθρώπους που έχει αρκετό καιρό να δει, που όμως, κάποτε και για ένα μεγάλο χρονικό διάστημα, αποτέλεσαν ένα αχώριστο σύνολο. Υπάρχουν βέβαια και οι διάφορες εκδρομές που τόσο επιτυχημένα διοργανώνουν τα σωματεία αυτά, όμως, όσο και νάναι, ο αριθμός συμμετοχής είναι πολύ πιο περιορισμένος. Οι Ζαππίδες λοιπόν, αξιοποίησαν δεόντως την συνεύρεση αυτή, κουβέντιασαν, άκουσαν την ωραία μουσική του ξενοδοχείου και πολλές χόρεψαν κιόλας κυρίως χορούς ομαδικούς που στην Πόλη είχαν πάντα την προτίμησή μας. Στο τέλος της συγκέντρωσης έφυγαν, όλοι χαρούμενοι και ικανοποιημένοι.

Η πίττα στον Α.Σ. ΠΕΡΑ και η διανομή του βοηθήματος γάμου "Ιωάννη Βασιλείου"

Τρεις ήταν οι συγκεντρώσεις που πραγματοποιήθηκαν την Κυριακή στις 15 Ιανουαρίου και άντε να τις προφθάσεις. Το πρωί από τις 10.30 άρχισε να γεμίζει η ιδιόκτητη αίθουσα του Α.Σ. Πέρα που βρίσκεται επί της παραλιακής λεωφόρου και κάτω από το Ταχυδρομείο. Ο κόσμος, ο ίδιος περίπου μ' αυτόν που μια εβδομάδα πριν γέμισε την αίθουσα του Α.Ο. Ταταύλα. Εδώ την παράσταση έκλεψε, για άλλη μια χρονιά, ο γνωστός ευεργέτης κ. Ιωάννης Βασιλείου, ο οποίος διαθέτει κάθε χρόνο κάποια εκατομμύρια για να βοηθούνται νέα ζευγάρια που κάνουν το πρώτο τους βήμα στη νέα τους ζωή με τον γάμο τους. Τρία φέτος τα νιόπαντρα ζευγάρια που επελέγησαν από την αρμόδια επιτροπή για να τους χορηγηθεί το βοήθημα. Παρέλαβαν επί τόπου το βιβλιάριο τραπέζης. Δεν επαναλαμβάνουμε τους επισήμους οι οποίοι παραβρέθηκαν. Είναι περίπου οι ίδιοι που και την προηγούμενη εβδομάδα έδωσαν το "παρών" στον Α.Ο. Ταταύλα.

Κατά τη διάρκεια της τελετής, τιμήθηκαν από τους παλαιούς αθλητές του συλλόγου οι κ.κ. Διαμαντής Μέξης, Παναγιώτης Λεμονίδης, Θεόδωρος Ναρλής (ποδοσφαιριστές), Γιώργος Δρίτσας (αθλ. στίβου) και ο πολυτάλαντος Ντίνος Τσακίρης που δεν έμεινε τμήμα συλλόγου που δεν υπηρέτησε. Υπήρξε από μπασκετμπολίστας, βολεϋμπολίστας, ποδοσφαιριστής μέχρι αθλητής στίβου, προπονητής και ...δεν συμμαζεύεται. Από τους νυν αθλητές βραβεύτηκαν οι Γιώργος Μακράκης (μπάσκετ), Κώστας Δημητρίου (βόλλεϋ), η κολυμβήτρια Ιωάννα Χρηστίδου, από το τένις ο Νικόλαος Κανταρτζής, ο σκακιστής Θωμάς Καβούκ και η γυναικεία ομάδα πιγκ-πογκ. Τα κύπελλα και τις πλακέτες που επιδόθηκαν στους παραπάνω πρόσφερε ο κ. Ανδρέας Ζώτος, στη μνήμη του πατέρα του, αείμνηστου Στράτου. Οσο για το βραβείο του μικρότερου αθλητή του συλλόγου, που έχει θεσπίσει ο φίλος Ακύλας Μιχαηλίδης εις μνήμη του αδικοχαμένου γιου του Μανωλάκη, το πήρε φέτος ο μικρός κολυμβητής Παναγιώτης Βαγγελάτος. Δόθηκε επίσης πλακέτα στον εξωδιοικητικό παράγοντα κ. Παναγιώτη Δεμερτζή, για την αποπεράτωση του έργου στο ανοιχτό γήπεδο. Αναρτήθηκε η φωτογραφία του πρόσφατα θανόντα τ. προέδρου του συλλόγου Γιάννη Βλαχόπουλου, την προσωπικότητα του οποίου σκιαγράφησε ο επίσης τ. πρόεδρος κ. Νίκος Ταμπούρογλου. Αναμνηστικά δόθηκαν και σε όσους συνέβαλαν να δημιουργηθούν οι ομάδες που είπαν τα κάλαντα και συνέλεξαν για τον σύλλογο περίπου 2 εκατομμύρια.

Σύλλογος Γαλατιανών...

Την ίδια περίπου ώρα, τα μέλη και οι φίλοι του καλού και δραστήριου συνδέσμου των Γαλατιανών, συγκεντρώνονταν στην ωραία και κομψή αίθουσα του Πνευματικού Κέντρου της οδού Σούτσου. Είναι γνωστό πως η συνοικία του Γαλατά στην Πόλη, είναι μια από τις πιο ιστορικές και οι ενορίτες ίσως από τους πιο δραστήριους αλλά και τους πιο αδικημένους και άτυχους. Το σχολείο τους στεγάζονταν σε ένα από τα πιο ωραία κτίρια και οι εκκλησίες τους ήταν από τις πλέον ξακουστές. Ισως γιαυτό αποτέλεσαν και στόχο του ανεκδιήγητου Εφτίμ, του κακού δαίμονα του Γαλατά. Γι αυτό και παραπάνω τους αποκαλέσαμε άτυχους και αδικημένους. Τα "παιδιά" που ίδρυσαν εδώ στην Αθήνα το σωματείο αυτό, είναι πραγματικοί Γαλατιανοί που αγάπησαν την ενορία τους. Ανδρες και γυναίκες έχουν τα κύρια χαρακτηριστικά του Γαλατά: τη λεβεντιά και την ειλικρίνεια. Κατόρθωσαν πολύ γρήγορα να αναβιώσουν τα έθιμά τους και επέτυχαν να διοργανώσουν το θρυλικό για τους παλιούς "χορό του Γαλατά".

Η τελετή της πίττας έγινε ενώπιον πολλών φίλων και μελών με την, απαραίτητη πια, παρουσία της χορωδίας Βυζαντινής Μουσικής που όπως κάθε χρόνο κατέπληξε.

Η "Ε" είναι πάντα εντυπωσιασμένη από την θετική δραστηριότητα του σωματείου αυτού και συγχαίρει και πάλι τον πρόεδρο και τα μέλη του Δ.Σ.

οι Ιωακειμειάδες...

Το απόγευμα της ίδιας μέρας ήταν η σειρά του Συνδέσμου Ιωακειμειάδων να συγκεντρώσει τα μέλη και τους φίλους σε μια τελετή για το κόψιμο της πίττας. Είναι από τις εκδηλώσεις που προσέχει ιδιαίτερα ο καλός αυτός σύνδεσμος, μια και καλούνται να παρευρεθούν, όχι μόνο οι εκπαιδευτικοί που πρόσφεραν στο σεμνό αυτό ίδρυμα, προσφορά στο Γένος του μεγάλου Πατριάρχη Ιωακείμ του Γ', αλλά και αντιπρόσωποι των αδελφών σωματείων.

Η συγκέντρωση έγινε φέτος στο ξενοδοχείο Ledra Marriott. Η δραστήρια πρόεδρος του σωματείου κα Χανά, στη σύντομη ομιλία της, υπενθύμισε στους παρευρισκομένους την κοινωνική, πολιτιστική και φιλανθρωπική δράση των Ιωακειμειάδων και υπογράμμισε ότι μόνο το κόστος της πρόνοιας για βοηθήματα σε έντεκα οικογένειες ξεπερνά το ποσόν των 300 χιλ. δρχ. τον μήνα. Δικαιολόγησε έτσι τις προσπάθειες που γίνονται για τη συλλογή των αναγκαίων χρημάτων. Η πρόνοια αυτή που ξεκίνησε από το 1982 συνεχίζεται επί 14 συναπτά έτη. Κατόπιν η κα Χανά αναφέρθηκε στο σχολείο, στον ιστορικό λόφο του Φαναρίου και κάλεσε την επίτιμο πρόεδρο του Συνδέσμου κα Μαρίκα Κοντοπούλου για να κόψει την πίττα. Η ελλογιμότατη εκπαιδευτικός, αναφέρθηκε στην αείμνηστη διευθύντρια Σοφία Αργυρίου και θύμισε το χαρακτηρισμό της "το πτωχόν αλλά έντιμον Ιωακείμειον". Η κα Κοντοπούλου υπογράμμισε ότι το ιστορικό αυτό εκπαιδευτήριο θηλέων, απέδωσε στην κοινωνία αξιόλογες πραγματικές κυρίες, που εκτίμησαν τη Ρωμιοσύνη, την δε πίττα αποκάλεσε "χριστόψωμο αγάπης και αλληλεγγύης". Τελειώνοντας την ομιλία της, εξέφρασε την ευχή ο νέος χρόνος να είναι καλύτερος από αυτόν που έφυγε. Οσο για τον τόπο μας, που όπως χαρακτηριστικά ύπογράμμισε, βάλλεται από εχθρούς και φίλους, ευχήθηκε ειρήνη και δικαίωση των ιστορικών δικαιωμάτων μας.

Οι παρευρισκόμενες γλέ-

Συνέχεια στην σελ. 14

Συνέχεια από την σελ. 13

ντησαν αρκετά τις ώρες που πέρασαν εκεί, χόρεψαν στους ήχους της ορχήστρας του ξενοδοχείου, χειροκρότησαν τον εκτάκτως εμφανισθέντα καλλιτέχνη κ. Σαλαμπάση και απεχώρησαν με τις καλύτερες εντυπώσεις.

Μπράβο στα μέλη του Δ.Σ. για την ωραία διοργάνωσή τους.

οι Ζωγραφειώτες ...και οι απόφοιτοι του '74

Το απόγευμα της Δευτέρας 16 Ιανουαρίου συγκεντρώθηκαν οι Ζωγραφειώτες στην έδρα του συνδέσμου τους στην οδό Δημοσθένους της Καλλιθέας. Το κόψιμο της πίττας γίνεται κάθε χρόνο αυστηρά μεταξύ τους, δίχως καλεσμένους, με το σκεπτικό να δοθεί η ευκαιρία σε όσους δεν βλέπονται παρά μόνο αργά και που, να συναντηθούν και να κουβεντιάσουν.

Ετσι έγινε και φέτος και πράγματι η ατμόσφαιρα που κυριάρχησε ήταν πολύ φιλική και χαρούμενη. Κόπηκε η πίττα και η χρονιά που είχε τους περισσότερους παρόντες πήρε την καθιερωμένη σαμπάνια. Το ρόλο του οικοδεσπότη, έπαιξε επάξια ο πρόεδρος του συνδέσμου Ζωγραφειωτών κ. Γιάννης Παπαδιαμάντης. Ανακοίνωσε δε ότι φέτος, για πρώτη φορά, ο σύνδεσμος θα διοργανώσει δείπνο, τα έσοδα του οποίου όμως θα διατεθούν καθ' ολοκληρίαν για τις ανάγκες της μητέρας Σχολής.

Φέτος όμως είχαμε και μια άλλη συγκέντρωση, η οποία πραγματοποιήθηκε 2 μέρες πριν, το βράδυ του Σαββάτου, στην αίθουσα δεξιώσεων του Πνευματικού Κέντρου. Οι απόφοιτοι του 1974 γιόρτασαν με μεγάλη επιτυχία τα είκοσι χρόνια από την αποφοίτησή τους. Παρόντες ακόμη και αρκετοί από τους καθηγητές τους που είχαν προσκληθεί. Κάποιοι άλλοι, δεν μπόρεσαν να υπερνικήσουν τις καιρικές συνθήκες που ήταν όντως δυσχαιρέστατες. Διαβάστηκε ακόμη μήνυμα που έστειλε ο Λυκειάρχης τους κ. Δημήτριος Φραγκόπουλος. Από το Δ.Σ. του Νέου Κύκλου Κωνσταντινουπολιτών, που έπαιξε το ρόλο του οικοδεσπότη, παρόντες ήσαν ο πρόεδρος κ. Στέλιος Ροΐδης, ο οποίος απηύθυνε και σύντομο χαιρετισμό και ο κ. Θανάσης Νικολαΐδης, αμφότεροι Ζωγραφειώτες. (Ζωγραφειώτης και ο υπογράφων που με χαρά ανταποκρίθηκε στην πρόσκληση που του έγινε μέσω του κ. Ν. Κόλμαν, ο οποίος ήταν και από τους εμπνευστές της ιδέας). Σε μια ευχάριστη ατμόσφαιρα οι προσελθέντες αγκαλιάστηκαν και αστιεύθηκαν μεταξύ τους γεμίζοντας αλλήλους "φιλοφρονήσεις". Ακούστηκαν αναμνήσεις και ανέκδοτα από τα σχολικά χρόνια, αλλά παρά τα γέλια και το κέφι, η συγκίνηση ήταν διάχυτη σε όλους.

Η "Ε" συγχαίρει τα ...νέα παιδιά των 38 ετών και τους εύχεται με υγεία, χαρά και ...δίχως απώλειες να γιορτάσουν και τα 50 χρόνια της αποφοίτησής τους.

Μεγαρεμιώτες...

Την Κυριακή 22 Ιανουαρίου έγινε στην Εστία Νέας Σμύρνης το κόψιμο της βασιλόπιττας της Αδελφότητας Μεγάλου Ρεύματος "ο Ταξιάρχης", με (!) συμμετοχή περίπου 700 μελών και φίλων.

Η τελετή ξεκίνησε με την ευλογία της βασιλόπιττας που έγινε από τον Σεβ. Μητροπολίτη Τυάνων α.π. του Μ. Ρεύματος στην Πόλη κ.κ. Φίλιππα, ο οποίος στη σύντομη αλλά πολύ μεστή ομιλία του κατάφερε με τις διάφορες αναφορές του στο Μ. Ρεύμα να σκορπίσει τη συγκίνηση σε όλους.

Ακολούθησε χαιρετισμός και παρουσίαση του προγράμματος από τη γ.γ. κα Θεογνωσία Καρτάλη και η ομιλία του προέδρου κ. Μηνά Τσιτσάκου.

Κατά τη διάρκεια της τελετής βραβεύθηκαν τα παιδιά μελών της Αδελφότητας που πέτυχαν φέτος την εισαγωγή τους στα ανώτατα και ανώτερα εκπαιδευτικά ιδρύματα της χώρας και μοιράσθηκαν τα καθιερωμένα ασημένια σταυρουδάκια στα παιδιά μελών της Α' Δημοτικού, προσφορά του κ. Σταύρου Μιτακίδη.

Τους παρευρισκομένους ψυχαγώγησε το χορευτικό συγκρότημα του "Εργαστήρι Λόγου - Τέχνης και Παράδοσης", πρόεδρος του οποίου είναι η κα Ελένη Χατζοπούλου, Μεγαρεμιώτισσα στην καταγωγή, και τα κάλαντα έψαλλαν τα παιδιά των μελών. Στο τέλος της τελετής μοιράσθηκε η πίττα και προσφέρθηκαν γλυκά και αναψυκτικά στους προσκεκλημένους.

Ενωση Κων/πολιτών, Νέος Κύκλος, Απελαθέντες...

Το απόγευμα της Κυριακής 22 Ιανουαρίου, τρία σωματεία μας -τα βασικότερα κατά τη γνώμη μας- έκαναν ένα σημαντικό βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση. Η Ενωση Κωνσταντινουπολιτών, ο "Νέος Κύκλος" και οι "Απελαθέντες", ένωσαν τις δυνάμεις τους και έκοψαν μαζί την πίττα τους. Ευχόμαστε από εδώ και πέρα, τα όποια διαδικαστικά να προχωρήσουν γοργά και του χρόνου να έχουμε ένα και μόνο σωματείο που θα μας εκπροσωπεί και θα μας αντιπροσωπεύει επάξια. Ηδη το "Πνευματικό Κέντρο" μας, δηλαδή το Μέγαρο που ανήκει στα παραπάνω σωματεία μας, τον τελευταίο καιρό καλλωπίζεται και τελειοποιείται ώστε να είναι επάξιο της πολιτιστικής προσφοράς και της ιστορίας του Ελληνισμού της Πόλης. Η εφημερίδα μας, σύντομα θα πληροφορήσει τους αναγνώστες της για την αθόρυβη μεν, δύσκολη και θετική δε, εργασία που επιτελείται εκεί.

Το απόγευμα της 22ας Ιανουαρίου, φίλοι και μέλη των σωματείων κατέκλυσαν την μεγάλη αίθουσα αλλά και το υπερώον και διασκέδασαν με τους ήχους της ορχήστρας που είχε φροντίσει να εξασφαλίσει η διοργανωτική επιτροπή, εν ονόματι της οποίας μίλησε ο πρόεδρος του "Νέου Κύκλου" κ. Στέλιος Ροΐδης, αναφερόμενος στο έργο που γίνεται, επισημαίνοντας όμως και τις ανάγκες που υπάρχουν. Κάλεσε όλους να έλθουν αρωγοί στο επιτελούμενο έργο και επαίνεσε τις κυρίες που εργάζονται ακούραστες για να βοηθήσουν.

Οι πάντες αναχώρησαν ευχαριστημένοι και ικανοποιημένοι.

Α.Σ. Πέρα Τμήμα Κυριών...

Εάν ο Αθλητικός Σύλλογος Πέρα, έχει κάτι που πρέπει να κάνει τα άλλα σωματεία να τον ζηλεύουν, αυτό είναι το δυναμικότατο τμήμα των Κυριών που διαθέτει. Σε πολλές περιπτώσεις και δύσκολες στιγμές, το τμήμα τούτο στάθηκε πραγματικός συμπαραστάτης και συστρατεύτηκε με το Διοικητικό Συμβούλιο, βοηθώντας έτσι να ξεπεραστούν δύσκολες στιγμές του συλλόγου και οι όποιες αντιξοότητες. Το τμήμα τούτο λοιπόν, για πρώτη φορά ανεξάρτητα, έκοψε την πίττα του, το απόγευμα (17.00 - 21.00) της Τετάρτης 25 Ιανουαρίου, στο αριστοκρατικό κέντρο "Τούνελ" με την παρουσία όλου του προγράμματός του. Η μεγάλη αίθουσα γέμισε ασφυκτικά άπό κομψές κυρίες που χειροκρότησαν τους εξαιρετικούς καλλιτέχνες, οι οποίοι με επικεφαλής τον αγέραστο κ. Κατσαρό και τη Βίκυ Μοσχοχιού, παρουσίασαν τραγούδια παλιά και νέα.

Η αρχηγός του τμήματος κ. Ερη Μακρίδου, με σύντομη ομιλία της, χαιρέτησε τους παρευρισκομένους και έκοψε την πίττα.

Θερμά συγχαρητήρια και από μας στις δραστήριες κυρίες που αποτελούν το τμήμα.

Από το Μέγα Ρεύμα της Πόλης

Την Κυριακή 18 Δεκεμβρίου 1994, προ της Χριστού γεννήσεως έγιναν τα θυρανοίξια του ανακαινισθέντος Ι.Ν. των Παμμεγίστων Ταξιαρχών στο Μέγα Ρεύμα.

Στην Θ. Λειτουργία, μέσα σε ένα κατάμεστο από πιστούς ναό, χοροστάτησε η Α.Θ. Παναγιότης, ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος. Τον θείο λόγο εκήρυξε ο Παν. Μέγας Αρχιδιάκονος κ. Χρυσόστομος.

Μετά την απόλυση της Θ. Λειτουργίας, η Α.Θ. Παναγιότης, ο Πατριάρχης ανέγνωσε τρισάγιο στους τάφους των αειμνήστων Πατριαρχών, Σωφρονίου, Γαβριήλ, Κωνσταντίου Β' και Γρηγορίου Στ' που αναπαύονται στον περίβολο του ναού.

Ακολούθησε δεξίωση στην αίθουσα κατά την οποία ο Σεβ. Μητροπολίτης Τυάνων κ. Φίλιππας αναφέρθηκε στο ιστορικό του ναού, ο γ.γ. της Εφοροεπιτροπής της κοινότητας κ. Ιορδάνης Ισαμπάλογλου στα πεπραγμένα της κοινότητας και ο πρόεδρος της Αδελφ. Μ. Ρεύματος **«Ο Ταξιάρχης»** Αθηνών απεύθυνε σύντομο χαιρετισμό.

Στη συνέχεια έλαβε τον λόγο η Α.Θ. Παναγιότης, ο Οικουμενικός Πατριάρχης, ο οποίος συνεχάρη όλους τους συντελεστές του έργου και έδωσε τις ευλογίες του σε όλους τους παρευρισκομένους, ζήτησε δε από τον πρόεδρο της Αδελφότητας «Ο Ταξιάρχης» κ. Τσιτσάκο, να μεταφέρει, κατά την επιστροφή του στην Αθήνα, τας πατρικάς του ευχάς στους εκεί Μεγαρεμιώτες.

ΠΕΝΘΗ

ΚΗΔΕΙΑ

Τον πολυαγαπημένο μας σύζυγο, πατέρα, παππού, ανηψιό, εξάδελφο και συγγενή

ΣΤΥΛΙΑΝΟ ΚΕΡΑΜΙΔΩΝΑ

(εκ νήσου Αντιγόνης)

που απεβίωσε την 1η Ιανουαρίου του ε.ε., εκηδέψαμε την επομένη 2 Ιανουαρίου 1995. Η νεκρώσιμη ακολουθία εψάλη στον Ι.Ν. του Νεκροταφείου της Καλλιθέας.

Η απαρηγόρητη σύζυγος Αθηνά,

Τα τεθλιμμένα τέκνα Δέσποινα και Γιώργος Κοζυράκης,

Τα εγγόνια: Αθηνά και Ολγα

Η θεία Δέσποινα Καμαρινού μετά των τέκνων της.

Τα εξαδέλφια Ελένη και Σταμάτης Αθανασιάδης.

Οι λοιποί συγγενείς.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Προς όλους τους συγγενείς και φίλους που παραβρέθηκαν στην νεκρώσιμη ακολουθία και τον ενταφιασμό, κατέθεσαν στέφανα και άνθη, διέθεσαν διάφορα ποσά για φιλανθρωπικούς σκοπούς εις μνήμη του μεταστάντος, και φρόντισαν να μας συλλυπηθούν και να μας συμπαρασταθούν για το χαμό του αλησμόνητου

ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ ΚΕΡΑΜΙΔΩΝΑ

απευθύνουμε τις πιο θερμές μας ευχαριστίες.

Η Οικογένεια.

ΚΗΔΕΙΑ

Με βαθειά θλίψη αγγέλλουμε τον θάνατο του προσφιλούς μας συζύγου, πατέρα, αδελφού, θείου και συγγενούς

ΙΩΑΝΝΗ ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗ

που επήλθε την Δευτέρα 16 Ιανουαρίου 1995. Η νεκρώσιμος ακολουθία εψάλη την Πέμπτη 19 Ιανουαρίου, ώρα 15.30 στον Ι. Νεκροταφειακό Ναό του Παλαιού Φαλήρου.

Η σύζυγος: Παρασκευή

Τα τέκνα: Αδάμ και Μαρία Γαβριηλίδη

Ο αδελφός: Χριστόφορος Γαβριηλίδης μετά της συζύγου του Ευγενίας

Τα ανήψια και οι λοιποί συγγενείς.

ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ

Το 40νθήμερο μνημόσυνο υπέρ αναπαύσεως της ψυχής του λατρευτού μας

ΙΩΑΝΝΗ ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗ

τελείται την Κυριακή 19 Φεβρουαρίου 1995 και ώρα 11.45 στον Ι. Νεκροταφειακό Ναό του Παλαιού Φαλήρου.

Η Οικογένεια.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Ευχαριστούμε θερμά, όλους τους συγγενείς και φίλους, που παραβρέθηκαν στην νεκρώσιμο ακολουθία, κατέθεσαν στέφανα και άνθη επί της σορού ή έδωσαν διάφορα ποσά για φιλανθρωπικούς σκοπούς εις μνήμη του αγαπημένου μας

ΙΩΑΝΝΗ ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗ

Επίσης όλους εκείνους, που με οποιονδήποτε τρόπο εξέφρασαν τη λύπη τους και μας συμπαραστάθηκαν στις δύσκολες στιγμές μας.

Η Οικογένεια.

ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ

Το 40νθήμερο μνημόσυνο υπέρ αναπαύσεως της ψυχής του πολυαγαπημένου μας πατέρα, παππού, αδελφού, θείου και συγγενούς

ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

θα τελεσθεί την Κυριακή 12 Φεβρουαρίου 1995 και ώρα 11.30 στον Ι.Ν. του Νεκροταφείου "Κόκκινος Μύλος" Ν. Φιλαδελφείας.

Τα παιδιά του: Περικλής και Ελένη, Λένα και Γιώργος Αναπνιώτη,

Νίκος και Τερέζα

Τα εγγόνια: Βαγγέλης, Οδυσσέας, Τίνα, Κίττυ

Τα αδέλφια: Ντόρα Αχουζαρίδου, Φρόσω Παπαδοπούλου

Τα ανήψια και οι λοιποί συγγενείς.

ΠΕΝΘΗ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ενας ακόμη επιφανής συμπολίτης μας, ο Επίτιμος Γεν. Γραμματέας του Νέου Κύκλου Κωνσταντινουπολιτών, οδοντίατρος Ευάγγελος Παπαδόπουλος μας άφησε χρόνους.

Την Τρίτη 12 Ιανουαρίου, συγγενείς και φίλοι, συνόδευσαν τον φιλογενή αυτόν άνδρα στην τελευταία του κατοικία. Παρ' όλον ότι έφυγε πλήρης ημερών (στα 89 του χρόνια), η οδύνη που απεικονιζόταν στα πρόσωπα των παιδιών του και των άλλων μελών της οικογενείας του, ήταν αρκετή για να μας δείξει το πόσο προσφιλής και σεβαστός τούς ήταν.

Πράγματι! Ο Ευάγγελος Παπαδόπουλος, άνθρωπος σώφρων, εργατικός και δημιουργικός, κατόρθωνε στις δύσκολες στιγμές να είναι στο πλευρό των παιδιών, των συγγενών ή των φίλων που είχαν την ανάγκη του και να τους προσφέρει την ανακούφιση μιας σίγουρης συμπαράστασης. Και τα σωματεία μας όμως δεν έμειναν άμοιρα της αρωγής του. Ο αείμνηστος, όταν ακόμη ζούσε στην Πόλη, δραστηριοποιήθηκε στις επάλξεις του Συνδέσμου Αποφοίτων Ζωγραφείου και στην Κοινότητα του Πέρα, αποδίδοντας έργο αξιόλογο. Ενα έργο που συνεχίστηκε και όταν ο άνεμος των αντιξοοτήτων τον έρριξε, με την οικογένειά του, εδώ στη μητέρα πατρίδα. Στρατεύθηκε, σε χρόνους χαλεπούς, στο μετερίζι του Νέου Κύκλου Κωνσταντινουπολιτών και ενώ εμάχετο για την επιβίωση της οικογενείας του, έδωσε και τη γενικότερη μάχη για όλους τους νεοπρόσφυγες Κωνσταντινουπολίτες. Πανηγύρισε σεμνά της επιτυχίες και αντιμετώπισε καρτερικά και ώριμα τις στιγμές της πικρίας.

Η "Ε" συλλυπείται τους φίλους Περικλή, Λένα και Νίκο, παιδιά του μεταστάντος, καθώς και τους λοιπούς συγγενείς και εύχεται κούφη την Αττική γη που τον σκέπασε.

Μ.Β.

ΨΗΦΙΣΜΑ

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Νέου Κύκλου Κωνσταντινουπολιτών στο άκουσμα του θανάτου του αειμνήστου

ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

τ. Γενικού Γραμματέως και Ευεργέτου του Συλλόγου, συνήλθε σε έκτακτη συνεδρίαση και:

Αφού άκουσε την εισήγηση του προέδρου που αναφέρθηκε στην σημαντική προ-
σφορά του αειμ
έργο του Συλλόγ
σε ομόφωνα:

1. Να παραστεί σ
2. Να εκφωνηθ
ο πρόεδρος του Δ
Συμβουλίου,
3. Αντί στεφάνο
τεθεί το ποσόν τ
(30.000) χιλιάδω
ταμείο της Ενώσ
σταντινουπολιτ
ανάγκες της βιβλι
4. Να σταλεί σ
ριος επιστολή στ
νεια του μεταστάντ
5. Να δημοσιευθεί
ψήφισμα στον Τύπο

ΕΥΧΑΡΙΣΤ

Απευθύνουμε τις
ευχαριστίες μας π
τους συγγενείς κ
που παρευρέθη
νεκρώσιμη ακολ
τον ενταφιασ
λατρευτού μας

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Χ

(ετών 55 από την

Κων/πολη

αυτούς που κατέθ
φάνους και άνθη
του, διέθεσαν ποσ
θρωπικά μας ιδρ
αναπαύσεως της ψ
καθώς και σε όλ
βρέθηκαν δίπλ
συμμερίσθηκαν τ
πως το μεγάλο πο
τον άωρο και αιφ
τό του που συνέ
Δεκεμβρίου 199

Το 40νθήμερο μ
του αειμνήστου

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Χ

ετελέσθη την Κυ
Ιανουαρίου 199
9.45 στον Ι. Νεκρ
Ναό του Κοιμητηρ
θέας.

Η Ο

ΚΗΔΕΙ

Την πολυαγαπ
μητέρα, γιαγιά, α
και συγγενή

ΠΗΝΕΛΟ

ΛΑΜΠΡΙΝ

θανούσα την 31η
εκηδέψαμε την ε
τον Ι. Ν. του Κ
Νέας Σμύρνης.

Τα παιδιά: Ν
Μαρίνα Λαμπρ
γιος και Ιωάννα Λ

Τα εγγόνια:
Σταύρος, Αικατ
μετά του μνηστ
Ηλίας και Σταύρ

Η αδελφή
Κουρκούτη.

Οι λοιποί συγγ

ΜΝΗΜΟ

Το 40νθήμερο
υπέρ αναπαύσεως
της αγαπημένης μ

ΠΗΝΕΛΟ

ΛΑΜΠΡΙΝ

τελείται το Σάββ
τίου και ώρα 10
του Κοιμητηρ
Σμύρνης.

Η Ο

ΕΥΧΑΡΙΣΤ

Ευχαριστούμε θ
όσους, με το θ
θανάτου της πρ

ΠΗΝΕΛΟ

ΛΑΜΠΡΙΝ

έσπευσαν να μα
σταθούν και
συλλυπηθούν, ό
βρέθηκαν στην
ακολουθία, κατέ
νους και άνθ
ποσά για φιλ
σκοπούς και ε
φοροτρόπως τ

Η Ο

χεια από την 16η σελίδα

α τις ορθρινές ώρες της 2ας Γενάρη του
έτους- όχι απλώς η πανέμορφη νήσος
όνη, όπου "διέπρεψε" ο μακαρίτης για
ά χρόνια ως νεωκόρος, και κάτι παραπά-
τον ναό του Αη-Γιάννη, κι όχι απλώς η
ωστη Επαρχία των Πριγκηπονήσων, τα
ημένα "βαθυπράσινα και τραγικά νησιά"
αλλά ολόκληρη η Ρωμιοσύνη μας, χάνουν
από τις πιο γραφικές προσωπικότητες.
τον γνώριζαν, οι λιγοστοί πια μόνιμοι
γονιώτες, οι πολυπληθέστεροι παραθερι-
και οι νοσταλγοί του απόκοσμου και του
νού, θα ένιωθαν μέσα τους ένα βαθύ στε-
. Ενα δάκρυ θα κυλούσε από τα μάτια
Ενας πόνος θα έσφιγγε την καρδιά τους.
κομμάτι του ψυχικού τους κόσμου φεύγει
περουγίζει πια πάνω στην απεραντωσύνη
ρου της Μνήμης.

πάρμπα-Θόδωρος ήταν, όπως είπαμε, τ'
α γραφική προσωπικότητα, βέρος Ανατο-
με τα όλα του, βαθύτατα ευσεβής και πολύ
ης άνθρωπος, ο γόνος της "επιβιώσεως εν
υπάρξει", ήξευρε όσον ολίγοι, πως να
και να επιβληθεί στην γύρω κοινωνία του.
περικευμένος εσωτερικός χώρος του γεμά-
αναριώτικη παράδοση και νησιώτικο κέφι.
λληνικά του νόστιμα και τα Τουρκικά
ιώτερα. Τόσο πολύ έμπειρος ήταν αυτής
χεδόν χαμένης πια τέχνης της αγέρωχης
ατικής επιβολής, τόσο πολύ στάθηκε από-
μιας αμφισβητημένης κι όμως υπαρκτής
νικής πραγματικότητος, ότι η ζωή και ο
ός του ήταν, αναλόγως, ένας εμπλουτι-
και μια στέρηση και για το "έτερο στοι-
το άλλοθι της απ' αιώνων Ρωμαΐκής βιο-
ους Τούρκους συμπολίτες. Ο μπάρμπα-
ος από την άποψη του "πατρώου φρονή-
" δεν ήταν μόνο "εγκρατής", αλλά φαινό-
αι αξεπέραστος. Ηταν όμως ταυτόχρονα
βλάστημα αυτών των χωμάτων και πολί-
στότατος της εδώ πατρίδος. Μαζί με τα
ματα που στόλισε το φτωχικό κελλί του,
φωτογραφίες με αυτόγραφη αφιέρωση
ρχών και αρχιερέων και άλλες από κοι-
εκδηλώσεις του "καλού παλαιού και-
με τα πιστοποιητικά από τα ετήσια
ια - προσκυνήματα του Αγ. Νικολάου
Μύρα (και πόσον στενοχωρήθηκε όταν η
του δεν τον επέτρεψε πια να πηγαίνει),
άλες κιτρινισμένες προσωπογραφίες των
ήστων γονέων του -ο πατέρας του φεσο-
ντας- καθώς και την φωτογραφία της
ίπισσας συζύγου του Αγγελικής, υπήρχε
ο αγαλματάκι του Μουσταφά Κεμάλ Ατα-
, τα τρόπαια του πρωταθλητού του στί-
του γυμναστικού ομίλου του Μπεσίκτας
γραπτά των νεότερων Τούρκων δημοσιο-
ων, ενθουσιασμένων από το ψυχικό μεγα-
που ανακάλυψαν, ενός ασυνήθιστου πια
ύπου. Ο μπάρμπα-Θεόδωρος συχνά έγιγε
είμενο λατρείας σχεδόν από τους θιασώ-
του κορυφαίου πεζογράφου της νεότερης
ικής λογοτεχνίας Σαΐτ Φαΐκ Αμπασίγια-
ε τον οποίο συνδέθηκαν δια φιλίας. Ασφα-
ο ιδιόρρυθμος εκείνος συγγραφέας θα είχε
ωσιασθεί από την "φαινομενολογία"
εκείνου, όσον και άλλων ζωηρού χαρα-
ς Ρωμιών, δίχως όμως να πετύχει να
άβει με τέλεια ακρίβεια τα κατά βάθος
υπαρξιακά ελατήρια του ψυχικού κόσμου
ανθρώπων κι ιδιαίτερα των Αντιγονιωτών
ε τόσον άκρατο θαυμασμό υμνούσε.

ν ακριβώς αυτό το ψυχικό μεγαλείο, αυτή
ροχή ενός στερνού λεβέντη της ράτσας του,
η αρχοντιά ενός κοσμοκαλόγερου με την
άβλητη αξιοπρέπεια και χαριτωμένη
ητά του, αυτή η τόσο ζωντανή εκκλησια-
συνείδησή του -τι δεσποτάδες είχε φιλοξε-
στο κελλάκι του- αυτή η αξεδίψαστη
λγία ενός χαμένου ονειρεμένου παράδει-
αυτές οι ωραίες ευχές που ανέπεμπε με
γουλιά του ντούζικού του, αυτές οι ανα-
ς, Φαναριώτικες και νησιώτικες, οι ιστο-
ες και παππούδικες συμβουλές του που
αν πότε-πότε το "ρισκέ" χωρίς ωστόσο να
βούν ποτέ τα όρια της πεμπτουσιακής
ότητος του -ήταν ακριβώς "ταύτα πάντα"
δεν θα παρέλθουν, αλλά θα μείνουν σαν
ίτημα βιώματα στη μνήμη του γράφοντος.

ευγνωμονούμε, κυρ-Θόδωρε, για την τιμή
μας χώρεσες μέσα στον ψυχικό κόσμο σου
για τον πηγαίο συνάμα σεβασμό προς έναν
κληρικό, τον οποίο ευεργέτισες με την φιλία
. Σε διαβεβαιούμε πως το ψυχοχάρτι σου,
ατεχνημένο με τις όμορφες αναμνήσεις και
μυρωδάτες αρωματοπνοές του επτασφράγι-
υ πια παρελθόντος, δεν θα λείψει ποτέ από
ιερή πρόθεση της καρδιάς μας. "Θάνατος
οί ανάπαυμα", είπεν ο σοφός Σολομώντας.
ιτόν, αναπαύου, καλέ μας μπάρμπα Θόδωρε,
τους μόχθους και τις στενοχώριες των γήι-
, αναπαύου κοντά στους θεοσεβείς γονείς
τη λατρευτή σύζυγό σου, κοντά στους αγα-
μένους αγίους σου. Αναπαύου και μη μας
νάς

(Α.Μ.)

ΕΣΤΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

ΤΗΛ. 98.20.901

Προσφορές στην «ΕΣΤΙΑ ΚΩΝ/ΠΟΛΕΩΣ» για τις λειτουργικές ανάγκες του "Γηροκομείου" μας.

Στη μνήμη ΑΓΑΜΕΜΝΟΝΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗ με την συμπλλήρωση έτους από τον θάνατό του, η σύζυγός του Μαρία και τα τέκνα του Νίκος, Ελένη Φραγκοπούλου και Ευδοξία Κακλαμάνη 500.000 δρχ.

Από 100.000 δρχ.

Ελισάβετ Αποστόλογλου στη μνήμη του αδελφού της ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΤΑΤΑΡΙΔΗ, Χρυσούλα Τσούχνικα, Στυλιανός Σταυρόπουλος στη μνήμη γονέων και αδελφών, οικ. Δημ. Μαυρίδη στη μνήμη του αναδόχου της ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΚΟΥΤΣΟΥΡΟΠΟΥΛΟΥ, Αννα Χαραλαμπίδου στη μνήμη του πολυαγαπημένου της συζύγου ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ.

Αικατερίνη Κουξοπούλου στη μνήμη των γονέων της και του συζύγου της ΛΟΥΚΑ 70.000 δρχ.

Νίκη Βασιλεια΄δου στη μνήμη του πατέρα της ΛΟΥΚΑ ΕΥΣ. ΩΡΑΙΟΠΟΥΛΟΥ, 60.000 δρχ.

Ιάκωβος Ιακωβάκης αντί στεφάνου στη σορό του αείμνηστου Ι. ΚΡΙΚΑΚΗ 51.000 δρχ.

Από 50.000 δρχ.

Δημήτριος Γουμβρής, ανώνυμος, ανώνυνος στη μνήμη γονέων και αδελφών, Αργύριος Μάρδας στη μνήμη της συζύγου του ΣΟΦΙΑΣ με την συμπλήρωση έτους από τον θάνατό της, Αννα Παναγιωτίδου στη μνήμη του αδελφού της ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗ, Μελανία Ντούλου, Νικόλαος Παπαδόπουλος, Αναστάσιος Κοσμίδης (προσκυνητής).

Οικ. Αναστασίου Μπαϊμπούρτογλου στη μνήμη του υιού της ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ 40.000 δρχ.

Από 30.000 δρχ.

Ανώνυμος, Ελένη Καλλιάδου, Σωτηρία Ραφτοπούλου στη μνήμη των αδελφών και των γονέων της.

Από 25.000 δρχ.

Κώστας Ιγγλέσης, Σαράντης Βλασσόπουλος, ανώνυμος, Δημήτριος Γερολυμάτος, Μιχάλης Ζάμπογλου με την ευκαιρία των εορτών, Νικόλαος Κεράσογλου στη μνήμη γονέων και αδελφών, Αιμίλιος Σαρρής στη μνήμη γονέων και αδελφών, Ελλη Κατσούλη (Θεσσ/νίκη) στη μνήμη του συζύγου της ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ.

Από 20.000 δρχ.

Ανώνυμος, Ευθυμία Κατσιαβή, Ρόη Συμεωνίδου στη μνήμη ΑΛΙΚΗΣ ΣΥΜΕΩΝΙΔΟΥ, Ελευθερία Δεδέσκη, Αριστοτέλης και Χαράλαμπος Τογγαλίδης στη μνήμη της αδελφής τους ΑΙΜΙΛΙΑΣ ΖΥΜΑΡΙΔΟΥ, ανώνυμος στη μνήμη ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΖΙΡΚΑΤΣΟΓΛΟΥ, Ιωάννης Ευγενίδης στη μνήμη των γονέων και των αδελφών του.

Από 15.000 δρχ.

Αντιγόνη Κεφαλά στη μνήμη των προσφιλών νεκρών της, Αμαλία Χατζηγρηγόρη στη μνήμη ΡΙΚΑΣ ΚΑΛΟΥΔΗ, Αναστασία Πελεγκρίνι, Νεφέλη Τσούχλα στη μνήμη ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΚΑΣΚΑΡΕΛΛΗ, ανώνυμος.

Από 10.000 δρχ.

Φαίδων Σαντούκας στη μνήμη ΙΩΑΝΝΗ ΦΙΟΡΕΤΖΗ, ανώνυμος, ανώνυμος, Δημήτριος Μελαχροινός, Στράτος Χρυσανθόπουλος, ανώνυμος, Θωμάς Τσιρλιγκάνης, Κική Ακπιναρ στη μνήμη του συζύγου της ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, Σμαράγδα Σαμοθράκη στη μνήμη ΠΩΛΙΝΑΣ (Πολυξένης) ΨΑΡΡΟΥ, Θεοφανώ Μάρδα στη μνήμη των γονέων της ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ και ΕΥΦΡΟΣΥΝΗΣ, Παύλος Αλαγκιόζογλου στη μνήμη των γονέων του ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ και ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΣ

Νικόλαος Λεμπέσης στη μνήμη ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΜΙΣΙΡΛΙΔΗ 6.000, Μαρίνα Βάρτσου 6.000, Ορέστης Βασιλειάδης στη μνήμη της μητέρας του.

Από 5.000 δρχ.

Ανώνυμος, Χρήστος Ροζάκης, Ελισάβετ Τσέτση, Κων/νος Λογοθέτης, Σπύρος Παπαγεωργίου, ανώνυμος, ανώνυμος, Χάρης Καρδερίνης, Αννα Ξύδα, ανώνυμος, ανώνυμος, ανώνυμος, Στέλιος Σταυρόπουλος, ανώνυμος, ανώνυμος, Μαρία Παππά, ανώνυμος, Εύα Τερζίμπαση, ανώνυμος, Ιωσηφίνα Μαβίογλου, ανώνυμος, Αλίκη Πρίσκα Τσαλίδου, Καλλιόπη Βελιώτη, Θεοδόσης Νενές, Κατίνα Χρυσοπούλου στη μνήμη του συζύγου της ΝΙΚΟΛΑΟΥ, Κλεοπάτρα Λουδάρου στη μνήμη του συζύγου της ΑΝΤΩΝΙΟΥ, Στυλιανός Σταυρόπουλος στη μνήμη ΜΑΡΙΚΑΣ ΛΕΠΟΥ, Μαρίνα Βάρτσου στη μνήμη των γονέων της και του συζύγου της, Αννα Κούκη στη μνήμη των γονέων της, Βαλεντίνη Αποστολίδου στη μνήμη της μητέρας της ΜΑΡΙΑΣ, Αγγελική Αποστολίδου στη μνήμη του συζύγου της ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ, Τασούλα Μάρδα στη μνήμη ΣΟΦΙΑΣ ΜΑΡΔΑ, Θεοφανώ Μάρδα στη μνήμη ΣΤΕΛΙΟΥ ΜΑΥΡΟΥ, Ελλη Ξανθοπούλου στη μνήμη των προσφιλών νεκρών της, Αλμπαν και Βάσω Πετρίδου στη μνήμη των γονέων τους, Αγγελική Βιτάλη στη μνήμη ΜΑΡΙΚΑΣ ΛΑΓΓΑ, Ιωάννης Ευγενίδης στη μνήμη ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΑΝΤΩΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ, οικ. Σαράντη Κατανοπούλου στη μνήμη ΣΤΕΛΛΑΣ ΚΑΤΑΝΟΠΟΥΛΟΥ.

Τακτικές Δωρεές

Διονύσιος Σακαλάκης 24.000, Αικατερίνη Θεοφανίδου 12,000, Σταύρος Σαραντίογλου 4.000, Δημήτριος Τέτερης 4.000, Πρόδρομος Ενέβεϊς 24.000, Βασίλειος Δημητριάδης 12,000, Κων/νος Δημητριάδης 12.000, Μαρία Αθανασιάδου 15.000, Θεόδωρος Ηλιάδης 2.000, Παντελής Ηλιάδης 2.000, Α/φοί Μακριάδη Ο.Ε. 10.000, Μαρίκα Γκεσάρ 6.000, Βασίλειος Αναγνωστόπουλος 12.000, Αναστάσιος Κοτζαμάνογλου 12.000, Εμμανουήλ Ιγνατιάδης 24.000, ΕΛΩΜΤΙΣ Α.Ε. 40.000, Κων/νος Αιμιλιάδης 24.000, Φαίδων Βεκύρης 24.000, Σύλλ. Ζαππίδων 15.000, Νικόλαος Ανθόπουλος 12.000 Αλίκη Σακελλαρίδου 4.000, Μαλβίνα Μπονάτσου 6.000, Τρύφων Κολλιντζάς 10.000, Ιωάννης Μουμπαγιατζόγλου 12.000, Λίλη Κατσουράκη 15.000, Ιλντα Βαπόλα 15.000, Θάλεια Παχυνάκη 12.000, Μαρίκα Καραγιώργη 12.000, Κορνήλιος Μιτέκος 7.000, Α. Κουτσομάλλης και Σία Α.Ε. 4.000, Γεωργία Εθνοπούλου 2.000, Δημήτριος Βούκας 1.000, Μιχαήλ Αναγνώστου 5.000, Μιχάλης Ζάμπογλου 2.000, Παύλος Μπότσης 2.000, Γεώργιος Μητακίδης 2.000, Βενέδικτος Τιρχίν 12.000, Στέφανος Κωτσόπουλος 24.000, Ελλη Πατσικάκη 12.000, ανώνυμος 25.000, Μαρία Ιορδανίδου 6.000, Ιωάννης Τριανταφυλλίδης 10.000, Κρίτων Κουρτέσης 6.000, Θεόδωρος Ευθύς 24.000, Σάββας Μελόπουλος 25.000, Ιωάννης Τσάτσης 15.000, Δημήτριος Παναγιωτίδης 15.000, Μιχάλης Βρετόπουλος 5.000, Γεωργία Ιωαννίδου 5.000, Αντώνιος Στεφανίδης 5.000, Αντόνιο Μπαλντίνι 6.000, Λιλή Τάσμαν 20.000, Ολυμπία Ροδίτου 5.000, Ιωάννης Ανανιάδης 12.000, Βασιλική Παγιώτη 60.000, Ναυσικά Κάτση 7.000, Αικατερίνη Ξανθοπούλου 3.000, Ν. Παπαδόπουλος και Σία Ο.Ε. 22.500, Ελένη Ψάλτη 14.000, Χρυσάνθη Γεωργίου 6.000, Κωνσταντίνος Ρωσσίδης 12.000, Ερασμία Πίταρη 12.000, Ιωάννης Χατζηδημητριάδης 5.000, Σιαπέρας και Σία Α.Ε. 6.000, Ειρήνη Παπαδοπούλου 8.000, Πηνελόπη (Πέπη) Τσουκάτου 30.000, Ιωάννης Κατρανίδης 2.000, Μαρία Μπουρτζή 3.000, Πέτρος Παρταλίδης 2.000, Στυλιανός Καραπιπέρης 7.000, Μ. Ζωγραφίδης - Η. Μπαχτιάρ Ο.Ε. 10.000 (ιχθυοπωλείο ΒΟΣΠΟΡΟΣ), Βασίλειος Δοξόπουλος 6.000, Ματθαίος Καψιώτης 6.000, Σωτηρία Ταβούλα 3.000, Γαβριήλ Χαραλαμπίδης 24.000, Ονούφριος Τσουκούρογλου 12.000, Αναστάσιος Ναούμ 9.000, Αθηνόδωρος Ταμπάκογλου 12.000, Ελένη Κωνσταντινίδου 15.000, Σμαράγδα Σαμοθράκη 15.000, Κωνσταντίνος Ιωνάς 2.000, Αιμίλιος Σαρρής 15.000, Μιχαήλ Δαλέζιος 12.000, Ιωακείμ Σουβατζόγλου 10.000, Δέσποινα Κωνσταντή 24.000, Αναστάσιος Φαρμακίδης 3.000, Λέανδρος Κρασσάς 12.000, Στυλιανός Κρασσάς 12.000, Αικατερίνη Νταμπάνοβιτς 12.000, Αγγελική Βιτάλη 12.000, Αναστασία Μπαγνάτη 25.000, Μάνθος Χρηστίδης 12.000, Ολγα Χρηστίδου 12.000, Ιωάννης Γιαρλός 10.000, Δημήτριος Κοκκαλίδης 12.000, Δημήτριος Φαρδής 24.000, Λουκάς Χιωτόπουλος 10.000, Ευάγγελος Στάμαργας 12.000, Λουκία Καλπακτσόγλου 20.000, Παρασκευή (Πίτσα) Καλπακτσόγλου 20.000.

Προσφορές εις μνήμη

Στη μνήμη +ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΙΟΥ: Μιλτιάδης Σουλιώτης 100.000, Παντελής, Μιχαήλ, Ιωάννης Πεχλιβανίδη 50.000, Γεώργιος και Δέσποινα Πεχλιβανίδη 50.000, οικ. Δ. Χωραφά 20.000, Αχιλλεύς Παπαδάκος 30.000, Φανή Τροχαλάκη 10.000, Μαριάνθη Δανιηλίδου 5.000, Μιχαήλ και Ευαγγελία Δαΐογλου 25.000, οικ. Βιγγοπούλου 10.000, Κλειώ Δανιηλίδου 1.000, οικ. Ιωάννου Καραγεωργίου 20.000, Κλειώ Αλγιαννάκη 20.000, οικ. Παναγιώτου Πεχλιβανίδη 25.000.

Στη μνήμη ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΚΩΤΣΟΠΟΥΛΟΥ: Οικ. Βύρωνα Καρατζά 1.000, Οσέπ Αλγιανακ 10.000, Γεώργιος Κοντόπουλος 5.000, οικ. Κων/νου Μπουλμπούλογλου 5.000, Γεώργιος Αντωνιάδης - Δανιηλίδης 5.000, οικ. Γεωργίου Μήκου 2.000.

Στη μνήμη ΜΑΛΙΝΓΚΑΣ ΝΤΙΓΙΑΚΩΦ: Ρούλα και Ζαφείρης Αγαλόγλου 25.000, Υάκινθος Τοπρακτσόγλου 5.000, οικ. Βένου Ζαχαριάδη 10.000, Φεβρωνία Τοπάλογλου 3.000, Κυβέλη Αντωνιάδου 1.000, Νικόλαος Μαυράκης 5.000.

Στη μνήμη ΑΓΓΕΛΙΚΗΣ ΒΟΛΦ: Οικ. Ιωσήφ Βολφ 25.000 (υιού), Ζαχαρίας Μπιμπέρ 5.000, οικ. Γεωργίου Λεοντίδη 5.000, οικ. Μάριου Μάινα 10.000.

Στη μνήμη ΜΑΡΙΑΣ ΓΙΑΝΝΑΤΟΥ: Βόρις Τραπεζάρωφ 2.000, Μάρθα Ζαχαριάδου 2.000, Ιωάννης Γιαρλός 15.000, οικ. Γιάννη Καφαντάρη 3.000, Αθηνά Μυλωνά 5.000.

Στη μνήμη ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΤΑΥΡΙΔΗ: Οικ. Αριστείδη Κόλλα 5.000, Ιωάννης Βαλαβάνης 1.500, οικ. Στέλιου Μαυρίδη 5.000, Μάχη Χρηστίδου 5.000, Λάζαρος Μελετιάδης 10.000, Μαρίνος Τρυφωνίδης 2.000.

Στη μνήμη ΕΙΡΗΝΗΣ ΣΤΕΡΓΙΟΥ: Μάρω Θωμαΐδου 2.500, Γεώργιος Κάλφογλου 5.000, Δημήτριος Καλφάλογλου 5.000, Δημήτριος Ακίσκαλος 5.000, Γεράσιμος Κουγιανός 10.000, Πολύδωρος Μιχαηλίδης 5.000, Αιμίλιος Ραάτ 5.000, Γεώργιος Κωνσταντινίδης 5.000, Κωστής Παπακωνσταντής 5.000, Αθανάσιος Κιοσέογλου 5.000, Ανδρομάχη Ισάκογλου 5.000, Αννα Νεστορίδου 1.000, Κορνήλιος Μιτέκος 5.000, Σάββας Αϊβάτογλου 5.000, Στέφανος Καραογλάνογλου 5.000, Αννα Αλπέντζου 10.000, Ανέστης Γκιολτζουκλούογλου 10.000, Αλεξάνδρα Πόντζη 5.000, Δημήτριος Ματσάγγος 5.000, Αλεξάνδρα Καντζή 10.000, Ελένη Καραμουζάκη 3.000.

Στη μνήμη ΘΩΜΑ ΘΩΜΑΙΔΗ: Γιάννης Τεπερίκογλου 5.000, Σοφία Τσεβικτζαν 5.000, Χρήστος Ράμμος 5.000, Φεβρωνία Τοπάλογλου 3.000, Ευάγγελος Σιταράς 5.000, Υάκινθος Τοπρακτσόγλου 5.000, Παντελής Οζγιουβανίδης 2.000, Νικόλαος Τυροβολάς 5.000, Αλέξανδρος Αναστασιάδης 2.000, Σπύρος Τριανταφυλλίδης 7.500, Γεώργιος Κώστας 10.000, Μιχαήλ Ιωαννίδης 5.000, Αλντο Ιζολαμπέλλα 10.000, Βύρων Αράπογλου 20.000, Κυβέλη Καπλάνογλου 5.000, Κων/νος Παπακωνσταντής 10.000, Νίτσα Καμινάρη 3.000, Γρηγόριος Διαμαντίδης 10.000, Δημήτριος Δανιηλίδης 3.000, Μάκης Καπλάνογλου 5.000, Δέσποινα Καπλάνογλου 5.000, Κορνήλιος Μπαζλαματζής 5.000, Δημήτριος Γουμβρής 5.000, Ανέστης Γιογουρτσόγλου 5.000, Αννα Δεβελιάδου 5.000, Γεωργία Καραγκιούλογλου 5.000, Λάζαρος Χατζέτογλου 3.000, Γεώργιος Αδόσογλου 10.000, Δημήτριος Δόντογλου 5.000, Χαράλαμπος Παπαχαραλάμπους 2.000, Θεόδωρος Τσουκούρογλου 5.000, Βίνα και Γεώργιος Λουκίδης 10.000, Ευθύμιος Ευθυμιάδης 5.000, Ιωάννης Γρηγοριάδης 1.000, Σμαράγδα Τσιροπούλου 2.000, Αγγελος Απίστολας 5.000, Σταύρος Αναστασιάδης 5.000, η ανεψιά του Ευανθία Χατζηαλεξιάδου 10.000, ο ανεψιός του Νίκος Χατζηαλεξιάδης 10.000.

Στη μνήμη ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ ΣΠΥΡΙΔΑΚΗ: Νίτσα και Κώστας Κωνσταντινίδης 5.000, Φώτης Σουρίκας 5.000, Ελένη Σουρίκα 5.000, Δήμητρα Αδαμαντίδου 5.000, Περικλής Αδαμαντίδης 5.000, Χρήστος Πάτσης 10.000, Τασούλα και Στέλιος Βαλσαμίδης 10.000, Ιωάννης Κωνσταντάρας 10.000.

Στη μνήμη ΒΕΝΕΤΙΑΣ ΒΑΖΛΑΜΑΤΖΗ: Τα αδέλφια της οικ. Κορνηλίου Βαζλαματζή 15.000 και Αλκης - Μαρία Βαζλαματζή 15.000, τα ανήψια: οικ. Σεραφείμ Βαζλαματζή 10.000, οικ. Νικολάου και Ευαγγελίας Θωμοπούλου 15.000, Γρηγόρης Βαζλαματζής 10.000, οικ. Δημήτριου Σουλτάνη 10.000, Κων/νος και Ευδοκία Σπίθα 10.000, οικ. Ιωάννου Φωκίδη 5.000, Παναγιώτης Φωκίδης 5.000, οικ. Ειρήνης Λαζαρίδου (ιατρού) 5.000, Ιωσήφ Κεσίσογλου 5.000, οικ. Μιχαήλ Μιχαηλίδη 5.000, Σεραφείμ Μαϊόπουλος 5.000,

Στη μνήμη ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΧΙΡΠΑΚΗ: Οικ. Μπερμπεράκη 40.000, Χρήστος Χιρβατίδης 1.000, οικ. Αλεξάνδρου Αϊβάτογλου 5.000, οικ. Α. Καμπούρογλου 5.000, Μαρία Πισάνο 1.000.

Παραθέσεις Γευμάτων

(περιλαμβάνονται τα γεύματα που παρατέθηκαν από 1.12 - 31.12.1994)

70.000 - Ανώνυμος (ΑΣ) στη μνήμη των γονέων της και της αδελφής της ΜΟΣΧΑΣ, την Πέμπτη, 1.12.1994.

70.000 - Ζιζή Αντωνιάδου στη μνήμη του πατέρα της ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, την Παρασκευή, 2.12,1994.

70.000 - Λιλή Κατσουράκη στη μνήμη ΡΙΚΑΣ ΚΑΛΟΥΔΗ με την ευκαιρία του 40νθημέρου μνημοσύνου της το Σάββατο, 3.12.1994.

70.000 - Ιωάννης Δημητριάδης στη μνήμη ΕΡΙΦΥΛΛΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ την Κυριακή, 4.12.1994.

70.000 - Ευθύμιος Ευθυμιάδης στη μνήμη ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΖΑΛΩΝΗ την Δευτέρα, 5.12.1994.

70.000 - Αμαλία Ισαάκογλου στη μνήμη του συζύγου της ΝΙΚΟΛΑΟΥ με την συμπλήρωση τριετίας από τον θάνατό του τήν Τρίτη, 6.12.1994.

70.000 - Ανώνυμος στη μνήμη των γονέων του και του αδελφού του ΙΩΑΝΝΗ την Τετάρτη, 7.12.1994.

70.000 - Ηλίας Δοξάκης στη μνήμη των γονέων του την Πέμπτη, 8.12.1994.

70.000 - Λεονή Λίνα στη μνήμη του συζύγου της ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑ με την συμπλήρωση τριετίας από τον θάνατό του τήν Παρασκευή, 9.12.1994.

100.000 - Τασούλα Γκεϊβελίδου στη μνήμη του αδελφού της ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΖΙΡΚΑΤΣΟΓΛΟΥ το Σάββατο, 10.12.1994.

70.000 - Τασούλα Ν. Ιωνά στη μνήμη του συζύγου της ΝΙΚΟΛΑΟΥ την Δευτέρα, 12.12.1994.

70.000 - Αναγνωστάκου - Μαραμενίδου στη μνήμη του πατέρα της ΜΕΝΕΛΑΟΥ την Τρίτη, 13.12.1994.

70.000 - Ιωάννης Κιούκας στη μνήμη της συζύγου του ΕΥΘΑΛΙΑΣ την Τετάρτη, 14.12.1994.

70.000 - Λούλα Τσιτσία και τα τέκνα της αντί ετησίου μνημοσύνου στη μνήμη του συζύγου και πατέρα τους ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ το Σάββατο, 17.12.1994.

100.000 - Φρόσω Παπαδοπούλου στη μνήμη του συζύγου της ΝΙΚΟΛΑΟΥ την Κυριακή 18.12.1994.

70.000 - Κίτσα Ρήγα στη μνήμη του συζύγου της ΓΕΩΡΓΙΟΥ με την συμπλήρωση τριετίας από τον θάνατό του τήν Δευτέρα, 19.12.1994.

100.000 - Δανάη Ζαχαριάδου στη μνήμη της μητέρας της ΕΛΕΝΗΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ το γεύμα των Χριστουγέννων την Κυριακή, 25.12.1994.

Μιχάλης Ταλάσογλου στη μνήμη της συζύγου του τήν Πέμπτη 29.12.1994.

70.000 - Κυβέλη Σαμοθράκη στη μνήμη της μητέρας της ΠΟΛΥΞΕΝΗΣ Θ. ΨΑΡΡΟΥ, αντί ετησίου μνημοσύνου, τήν Τετάρτη 28.12.1994.

70.000 - Ελένη Εγγονοπούλου στη μνήμη των γονέων και των αδελφών της το Σάββατο, 31.12.1994 (παραμονή Πρωτοχρονιάς)

100.000 - Αθανάσιος Καραθανασίου (ιατρός) στη μνήμη των γονέων του ΚΩΝ/ΝΟΥ και ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ και των αδελφών του ΕΥΜΟΡΦΙΑΣ, ΓΕΩΡΓΙΟΥ, ΑΝΝΗΣ, το γεύμα της Πρωτοχρονιάς την Κυριακή 1.1.1995.

Προσφορές και Είδη και τρόφιμα

Λεωνίδας Μισεγιαννίδης στη μνήμη της συζύγου του ΕΛΙΣΑΒΕΤ, 115 κιλά όσπρια και 90 κιλά μήλα και πορτοκάλια, Σύνδεσμος Κεντρικιάδων κολώνιες και σαπούνια, Ιωσήφ Γεμενετσίογλου όλα τα είδη ξηρών καρπών για τις γιορτές.

Το Δ.Σ. ευχαριστεί θερμά.

Οι γηροκομούμενοι ευγνωμονούν.

Εκ του Γραφείου

Συμπλήρωση στις δωρεές: Ο Μιχαήλ Λημνίδης προσέφερε 10.000 δρχ. στη μνήμη ΕΛΕΝΗΣ ΔΟΠΤΟΓΛΟΥ.

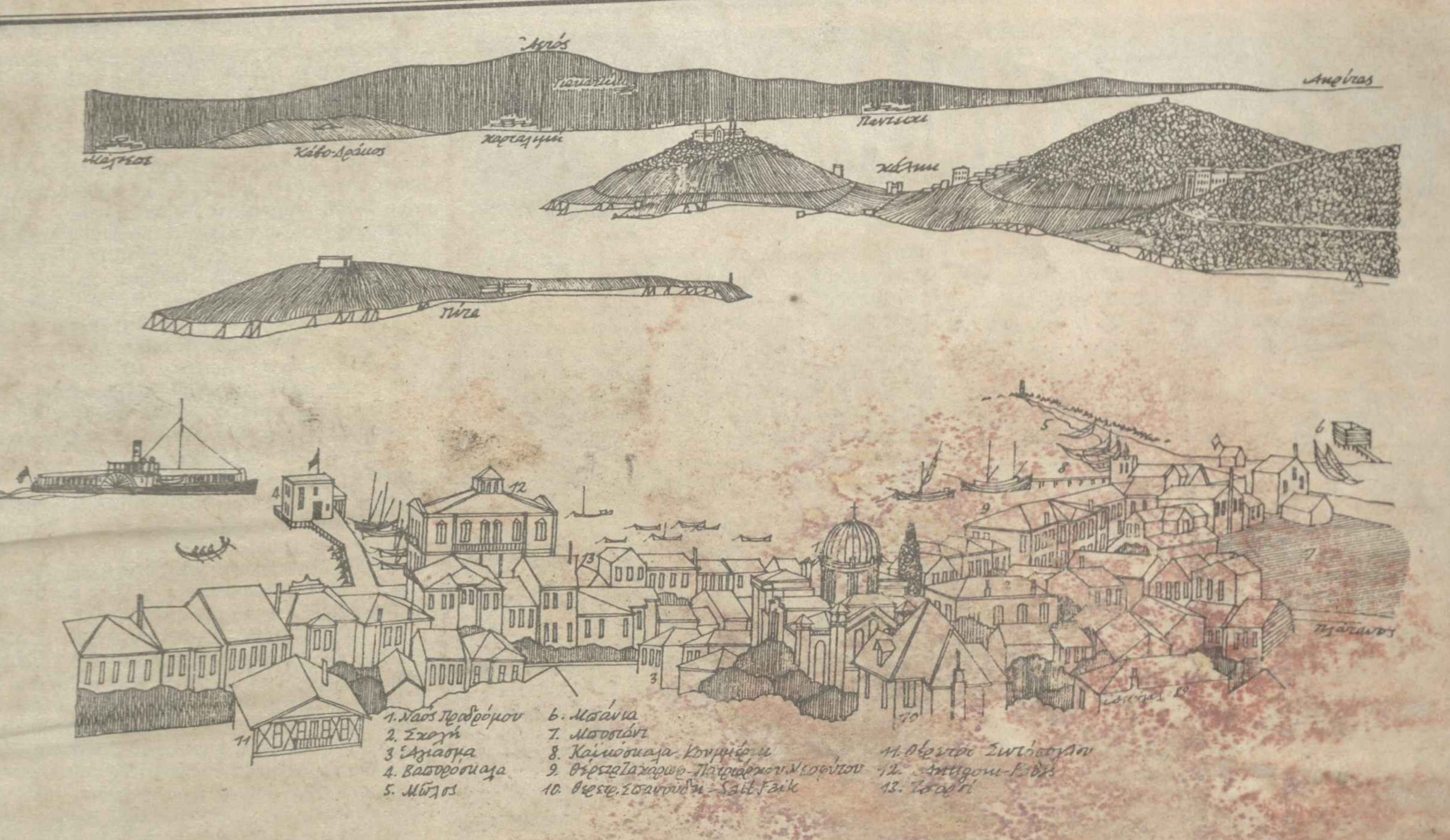

Σχεδιάγραμμα τῆς Χώρας Ἀντιγόνης μέ τό Μέσα λιμάνι ἀπό τή θέση τοῦ [illegible]

ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΦΕΥΓΟΥΝ:

Στέλιος Κεραμιδώνας - Θόδωρος Χατζηαντωνιάδης

Πέθανε κι ο Στέλιος ο Κεραμιδώνας. Εφυγε ένας από τους τελευταίους εναπομείναντες της σειράς των πάλαι ποτέ μεγαλοψαράδων της Προποντίδας, κατάλοιπο των παλαιών εκείνων καραβοκυραίων με τα πολύκωπα γριποκάικα, τα μεγάλα πλεμάτια, τις αλαμάνες και τις σαντάλες που όργωναν απ' άκρη σε άκρη τα περάσματα και τους πλούσιους ψαρότοπους της θάλασσας του Μαρμαρά.

Είχε δηλώσει πως τού ήταν αδύνατο να συμβιβασθεί με το γεγονός πως τού 'μελλε να ζήσει πλέον μακριά από το νησί του, την Αντιγόνη, μακριά απ' τις γριποβολές και τα "σουμάδια" μιας θάλασσας που τα μυστικά της κάτεχε όσο κανένας άλλος. Διαμαρτυρήθηκε με τον δικό του τρόπο ο Στέλιος ο Κεραμιδώνας, διαμαρτυρήθηκε στη μοίρα του που ήταν και η μοίρα της Πολίτικης Ρωμιοσύνης, σφράγισε βαθειά μέσα του όλη την πικρία και νοσταλγία για την ερημωμένη γενέθλια γή, κλείστηκε αξιοπρεπέστατα στον εαυτό του, κλείστηκε πεισματικά και στο σπιτικό του, αρνήθηκε τον έξω κόσμο, μαράζωσε, αρνούμενος στα τελευταία και να περπατήσει: σκεύρωσε και κάμφθηκε ηθελημένα το θεριό αυτό που μπορούσε και με τόνα χέρι ν' αμολήσει την ασήκωτη εκείνη μαρμαρόπετρα του γριποπλέματου. Πέθανε και πέθανε μαζύ του και μια ιστορία.

Η κηδεία του πραγματοποιήθηκε στις 2 Ιανουαρίου, στο Νεκροταφείο του Παλαιού Φαλήρου, σε σύναξη Αντιγονιωτών, συγγενών και φίλων που έσπευσαν ν' αποδώσουν τον ύστατο χαιρετισμό σε μια από τις ύστατες χαρακτηριστικές φυσιογνωμίες των Πριγκηπονήσων. (Και όμως θα 'θελε να κείται τώρα και ο Στέλιος εκεί, στο βουνό της Αντιγόνης, αριστερά στην είσοδο του ειδυλλιακού της νεκροταφείου, μαζύ με τους άλλους Κεραμιδώνες, και τον Γιάγκο, τον πιο παλιό, και τον Σπύρο και τον Μανώλη και όλους τους άλλους θαλασσινούς, που συν γυναιξί και τέκνοις αναπαύονται εν ειρήνη στο ιστορικό οροπέδιο της Αντιγόνου νήσου, το ευλογημένο κατά τον ποιητή "από χέρια ηγουμένων καλών ημερών".)

Στη θύμησή του παραθέτουμε κάποια αποσπάσματα από τα ιστορικά του νησιού του, του τόμου της "Αντιγόνης", που περικλείει πλήθος δικές του θυμίσεις και μαρτυρίες, και όπου καταγράφονται και τα ιστορικά των Κεραμιδώνων, των Αντιγονιωτών αυτών θαλασσινών, που πάππου προς πάππου όργωσαν με τα καΐκια τους το ειδυλλιακό αρχιπέλαγο των Πριγκηπονήσων.

*

Περίφημοι σ' όλο το νησί οι Κεραμιδώνες, "επιστήμονες στην τέχνη τους", απαρτίζανε - κατά την προσφιλή έκφραση του γιατρού Στέλιου Μελαχροινού- πάππου προς πάππου την πρυτανεία των ντόπιων ψαράδων. Ο πιο παλαιός, ο Γιάγκος ο Κεραμιδώνας του Εμμανουήλ ή Εμμανουηλίδης, ο παππούς, γεννήθηκε απέναντι στο Μάλτεπε, το 1858, και αμούστακο παλικαράκι βρέθηκε στην Αντιγόνη. "Οι νησιώτες τον έλεγαν Κεραμιδώνα γιατί κουβαλούσε με το καΐκι του νερό από τ' αντικρινά, απ' την πηγή Κεραμίδα του Μάλτεπε, δίπλα στο θολοσκέπαστο αγίασμα της Παναγίας της Φανερωμένης, νερό γλυκό του Καΐς-νταγ, εξ ίσου καλό με του Γιακατζικιού. Το παρανόμι Κεραμιδώνας μέ τα χρόνια τους έμεινε ως επίθετο".

Ηταν ο Γιάγκος ο Κεραμιδώνας, λεβεντάνθρωπος με μουστάκες, βαρύς, μετρημένος, άνθρωπος σοβαρός κι αυταρχικός. Είχε κατά καιρούς χρηματίσει τσορμπατζής, οι νησιώτες τον σέβονταν κι ο λόγος του μετρούσε. Με τη γυναίκα του, τη Δέσποινα, έκαναν πέντε παιδιά τη μοναχοκόρη τους την Καλλιόπη, που πέθανε το 1923, την έθαψαν στον Χριστό, πίσω απ' την εκκλησία του Χουρμούζη. Από τα τέσσερα αγόρια ο Σπύρος κι ο Μανώλης ακολούθησαν το επάγγελμα του πατέρα τους, ο Σοφοκλής έγινε μαραγκός κι ο Κωνσταντίνος σπούδασε στο Ελληνογαλλικό Λύκειο.

"Ο Γιάγκος ο Κεραμιδώνας είχε καΐκι εξάκωπο - ούτς-τσιφτέ - και βάρκες με πλεμάτια ακριβά, κυρίως τα αθερινόδιχτά του, πού 'ταν τότε μεγάλης αξίας: ηταν αυτά πού, απ' το κακό του, τού τά 'κλεψε μιά μέρα και τού τα πέταξε στο πηγάδι ο γερο-Τρούπης. Κάτεχε καλά σημάδια και στο ψάρεμα έβγαινε με ταϋφάδες τον Ματθαίο και τον Μεταλλίκη. Δούλευαν συνήθως στην Οξειά. Εργατικός, προκομμένος και νοικοκύρης έκανε βιός κι έφτιαξε ένα από τα πιο βαρβάτα σπιτικά του χωριού, εκεί στο πέρασμα του Πλατάνου, με τοίχους ζωγραφιστούς και ταβάνια δουλεμένα. Με όλους τους οϊμάδες αυτούς και τον διάκοσμο τού είχε κοστίσει τότε πάνω από πεντακόσιες λίρες. Πέθανε πλήρης ημερών το 1935 και τον είχε ξεπροβοδίσει στα μνήματα του Χριστού το νησί ολόκληρο".

Ο Σπύρος Κεραμιδώνας (1889-1966), ο πρωτότοκος γιός του Γιάγκου, ήταν περίφημος κι ασυναγώνιστος βολτατζής. Ψάρευε συνήθως με εφτάρα και εννιάρα βόλτα, και τη νύχτα με δωδεκάρα και δεκαπεντάρα. Είχε την ικανότητα να διαβάζει τον βυθό αξιολογώντας όλα τα μηνύματα από τους κραδασμούς της βόλτας του. "Επιανε ο Σπύρος το ψάρι που ήθελε: αν του παράγγελνες χρυσόφι επτά οκάδες, θα σ' έφερνε το βράδυ το ψάρι στην πόρτα σου· αν γύρευες μια πήχυ συναγρίδα, θα την είχες. Ηταν ο μόνος που ανέβασε μερτζάνι δωδεκάμισι κιλά, ζυγισμένο, και το έφαγε ο Φουάτ πασσας, αντίχρυ στο Φενέρμπαξε, άνδρας της αδελφής του χαδίβη της Αιγύπτου..."

Δεν ήταν τυχαίο που ο Δημητρακόπουλος τού έδιδε δεκόλιρο -τον καιρό που η χρυσή είχε οκτώ λίρες- για να τον πάει να ψαρέψει για μισή ώρα μόνο στα σημάδια του. Αθεράπευτος γλεντζές και γαλαντόμος ο Αντώνης Δημητρακόπουλος, ο "άνθρωπος που έκαψε κατοστόλιρο ν' ανάψει το τσιγάρο της ερωμένης του", μετά το ψάρεμα, ήθελε να περάσουν στην Πρίγκηπο, να μοιράσει γενναιόδωρα τα μερτζάνια και τις συναγρίδες του σε γνωστούς και φίλους, και το πιο μεγάλο και λιμπιστερό κοκκινόψαρο σε κάποια εφήμερη ευνοούμενή του.

«"Το σημάδι του Κεραμιδώνα - δεν το 'μαθε ποτέ κανένας». Πρέπει να βρισκόταν κάπου στ' ανοιχτά της Οξειάς, στα δύο τρίτα περίπου της απόστασης από την Αντιγόνη και το καράτερνε με το αντικρινό βουνό του Κέλτεπε. "Εκεί έπιανε τις συναγρίδες και τα χρυσόφια του, όπως λέγανε τα αλγιανάκια, τις πελαγίσιες τσιπούρες με τα χρυσοπόρφυρα μάγουλα, κι άδικα καραδοκούσανε από μακριά οι άλλοι ψαράδες να μάθουνε το μυστικό, καθώς άλλαζε συνέχεια αυτός θέση για να τους σαστίσει".

Σε σημάδια της Οξειάς έριχνε και τα στακόθηρα πλεμάτια του: "Τα μποζτέκια ήτανε δύσκολο ψάρεμα, θέλανε μαεστρία και γνώση των νερών του καναλιού καθώς τρύπωναν σε ξέρες σαράντα με πενήντα οργιές βάθος. Κι έπρεπε να πέσει το δίχτυ ακριβώς δίπλα στη φωλιά τους. Ετσι κι έπεφτε μια σπιθαμή μακρύτερα ούτε που γύριζαν να το κοιτάξουν". Ενα από τα καΐκια του, το πιο παρδαλόχρωμο και καλοτάξιδο, το είχε βαπτίσει Αντιγόνη, στο όνομα της ιδιαίτερής τους πατρίδας. Ανδρας μετρίου αναστήματος, στιβαρός και γεροδεμένος, είχε κληρονομήσει όλη την αυστηρότητα του πατέρα του. Προοδευτικός και διαβασμένος ασχολήθηκε με τα κοινοτικά του νησιού και παντρεύτηκε την Ολγα, κόρη του Γιάγκου του Ανδρειώτη του Καμαρηνού. Μοναδικό παιδί τους ο Στέλιος, τού έμελλε ν' απομείνει ο τελευταίος Ρωμιός ψαράς της Αντιγόνης.

Ψαράς έγινε κι ο άλλος γιος του Γιάγκου, ο Μανώλης ο Κεραμιδώνας (1898-1975) που πέθανε υπέργηρος στο νησί του. Μερτζαντζής κι αυτός με δίχτυα σουπιάς, στακόθηρα και πισόθηρα, που τά 'ριχνε κατά τον Δράκο και πίσω απ' το νησί, που έκανε πισιά, ξεμάκραινε συχνά και κατά τις ξέρες της Νιάντρος, στα ονομαστά σημάδια της Μπαντούρας και της Κρεμαστής. Γλεντζές αδιόρθωτος, άνθρωπος του κεφιού, πέρασε μια ζωή με βάρκες, διασκέδαση, φαγοπότι και γυναίκες.

Πέρα απ' τις πέτρες του Κεραμιδώνα, πλούσια σημάδια πίσω απ' το νησί ήταν τα σημάδια του Πέτρου του Ζαφείρη -ποτέ δεν θ' ανέβαζες συναγρίδα κάτω από οκτώ κιλά-, τα δυο σημάδια του Φακίνου, του γιαλού και του πελάγου, το Κυπαρίσσι, το Φανάρι, το Λαπατζίκι, ο Κέλτεπες, η Πάπια, το Καινούργιο σημάδι της Παναγίας- που το καράτερναν με την Καμαριώτισσα της Χάλκης-, όλα πλούσια κι αστέρευτα παλιά σημάδια, ξέρες που φώλιαζαν οι συναγρίδες και τα καλύτερα πετρόψαρα. Στου "Σπύρου τις πέτρες" πιάστηκε τον Οκτώβριο του 1931 και το μεγαλύτερο μποζτέκι που είδαν στα Πριγκηπόνησα, "θεριό σωστό, δεν χώραγε στο πανέρι του γρίπου· δυο σπιθαμές ο θώρακάς του, δεν μπορούσες να το πιάσεις με τα δυο σου χέρια. Το είχε αγοράσει ο Στέφανος Γκεβετζόγλου, τότε που αντιπροσώπευε τα επιβατικά βαπόρια, και τό 'στειλε με το Dacia δώρο στη Ρουμανία".

Ο γιος του, ο Στέλιος ο Κεραμιδώνας ήταν γραφτό ν' απομείνει ο τελευταίος της γενιάς